

Skaidriai Tvirtai Teisingai

2016 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

Skaidriai. Tvirtai. Teisingai

2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2016–2018 METŲ VEIKLOS PRIORITETAI

- ◆ Mažinti korupciją viešajame sektoriuje.
- ◆ Skatinti visuomenės nepakantumą korupcijai.
- ◆ Dalyvauti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Kovos su papirkinėjimu darbo grupėje, siekiant visateisės narystės joje ir prisijungimo prie EBPO Konvencijos dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius.

Plėtodami veiklą pagal nustatytus prioritetus, 2016 metais kovodami su korupcija orientavomės į valstybei svarbius energetikos ir infrastruktūros projektus; atliekų tvarkymą; pastatų renovavimą (modernizavimą); tarptautinės paramos administravimą; žemės pardavimą ir nuosavybės teisių atkūrimą; sveikatos apsaugą ir teisėsaugą. Taip pat nuosekliai tęsėme sudėtingų, sisteminių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, neretai susijusių su politine korupcija, atskleidimą.

LIETUVOS KORUPCIJOS SUVOKIMO INDEKSAS (KSI) –
59 BALAI IŠ 100 GALIMŲ IR 38 VIETA TARP 176 ŠALIŲ

STT PASITIKI **54** PROC. LIETUVOS GYVENTOJŲ

33,4 ak. val.
vidutiniškai per metus
skyrėme vieno
darbuotojo mokymui

KOMPETENCIJA

7 proc.
pareigūnų kaita –
mažiausia per
pastaruosius 5 metus

STABILUMAS

0,09 proc.
Lietuvos biudžeto
skirta funkcijoms
vykdyti

FINANSAVIMAS

- Pasiekėme **51 proc.** didesni nusikalstamų veikų ir įtariamųjų skaičiaus vidurkį viename ikiteisminiame tyrime.
- Nustatėme **45 proc.** daugiau sunkių nusikalstamų veikų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams.
- Teismui perdavėme bylas, kuriose **66 proc.** kaltinamųjų – einantys vadovaujančias pareigas.
- Teismuose išnagrinėtose **74 proc.** bylų asmenys pripažinti kaltais.
- Teismų sprendimais skirta **60 proc.** daugiau baudų.

BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS UŽ KORUPCINIO
POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS

- Savo iniciatyva įvertinome **72 proc.** analizuotų teisės aktų ar jų projektų.
- Antikorupcinio požiūriu įvertinome **79** unikalias valstybėje vykdomas procedūras ir **40** unikalių valstybės ir savivaldybių įstaigų veiklos sričių.
- Parengėme **2** antikorupcinės aplinkos kūrimo vadovus: viešajam sektoriui ir verslui.
- Pagal Korupcijos prevencijos įstatymą patikrinome **61 proc.** daugiau asmenų, dėl kurių rašytinio prašymo pateikimas STT nėra privalomas.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

- Koordinavome sektorinių kitų institucijų vykdomą antikorupcinį švietimą.
- Tikslinį antikorupcinį švietimą orientavome į daugiau nei **9 000** klausytojų.
- Pristatėme edukacines antikorupcines priemones jaunimui: komiksų knygelę ir 5 filmukus.
- Sudarėme galimybę lengviau ir operatyviau pranešti apie žinomus korupcijos atvejus mobiliąja programėle „Pranešk STT“.
- Tik **5 proc.** įmonių vadovų ir **2,8 karto** mažiau valstybės tarnautojų nurodė, kad per pastaruosius 12 mėn. davė kyšį.

ANTIKORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS
IR INFORMAVIMAS

TURINYS

ĮŽANGOS ŽODIS	/ 3
TARNYBOS VAIDMUO	/ 4
PERSONALO POKYČIAI	/ 5
BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS	/ 7
KORUPCIJOS PREVENCIJA	/ 10
NACIONALINĖ KOVOS SU KORUPCIJA 2015–2025 METŲ PROGRAMA	/ 15
ANTI-KORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS	/ 16
TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	/ 18
KOVOS SU KORUPCIJA VERTINIMAS	/ 22
TEISINIS REGULIAVIMAS	/ 23
STT PRIORITETAI 2017 METAIS	/ 24
PRIEDAI	/ 25
1 PRIEDAS „Veiklos, susijusios su baudžiamuoju persekiojimu, statistiniai rodikliai“	/ 26
2 PRIEDAS „Svarbiausi 2016 metais įvertinti teisės aktai ar jų projektai“	/ 29
3 PRIEDAS „2016 metais atliktų korupcijos rizikos analizių santraukos“	/ 42
4 PRIEDAS „2016 metų kovos su korupcija programų (projektų) ir jų priemonių planų vertinimai“	/ 51
5 PRIEDAS „2016 metais vykdytų NKKP TVP priemonių įgyvendinimo rezultatai“	/ 56

IŽANGOS ŽODIS

Specialiųjų tyrimų tarnybai 2016-ieji – drąsių ir ryžtingų sprendimų metai. Tęsdami kryptingą baudžiamąjį persekiojimą už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidėme ne vieną politinės korupcijos atvejį, išaiškinome kitus sunkius, sisteminius nusikaltimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams. Siekdami užtikrinti, kad valstybės tarnyboje dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, šiais metais intensyviau taikėme ir kitas prevencijos priemones – kriminalinės žvalgybos metu nustatę informaciją apie korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymius turinčią veiką, aktualią tarnybinės drausminės atsakomybės taikymui, perduodavome atsakingoms institucijoms nagrinėti ir priimti sprendimus.

Suprasdami, kad antikorpūcinės aplinkos formavimas svarbus ne tik viešajame, bet ir privačiame sektoriuje, parengėme pagrindinių prevencijos priemonių gaires (Antikorpūcijos vadovą viešajam sektoriui ir Antikorpūcijos vadovą

verslui), teikėme pasiūlymus, kaip tobulinti valstybėje vykstančius procesus ir vykdomas procedūras, organizavome visuomenės švietimo ir informavimo renginius.

2016-aisiais inicijuotas sociologinis tyrimas atskleidė gerėjančią situaciją valstybėje. Nors korupcija šalyje įvardijama kaip viena didžiausių problemų, šalies gyventojų korupcinė patirtis nuosekliai mažėja (per pastaruosius 5 metus kyšius davusių asmenų skaičius sumažėjo), o nepakantumas korupcijai auga. Todėl skatindami nesitaikstyti su korupcija, sudarėme galimybę mobiliąja programėle greičiau ir patogiau pranešti apie galimus korupcijos atvejus.

Lietuva, kuriai stojimo į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją procese sėkmingai atstovauja ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, 2016 metais pakviesta tapti šios organizacijos, vienijančios ekonomiškai stipriausias pasaulio valstybes, Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupės dalyve.

Atlikdami darbus pareigingai ir sąžiningai, gerbdami konstitucines vertybes, išlaikome aukštą visuomenės pasitikėjimą Tarnyba, o kompetentingi specialistai noriai tampa mūsų pareigūnais.

Tarnybos veiklos rezultatai 2016-aisiais liudija ne tik apie jos nepriklausomumą, bet ir apie tvirtą tikėjimą, jog Lietuva gali būti ir bus tarp valstybių, atitinkančių aukščiausius skaidrumo standartus.

Siekdami bendro tikslo, veikime Skaidriai, Tvirtai ir Teisingai!

*Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnybos direktorius
Saulius Urbanavičius*

TARNYBOS VAIDMUO

Esame nepriklausoma nuo vykdomosios valdžios, statutiniais pagrindais veikianti valstybės teisėsaugos įstaiga, atskaitinga Lietuvos Respublikos Prezidentui ir Lietuvos Respublikos Seimui. Atskleidžiame ir tiriamo korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, rengiant ir įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones formuojame nuoseklią ir kryptingą šalies antikorupcijos sistemą.

Mūsų misija – mažinti korupciją, keliančią grėsmę žmogaus teisėms ir laisvėms, teisinės valstybės principams, ekonomikos plėtrai.

Siekiamo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT, Tarnyba) taptų dar didesnę visuomenės pasitikėjimą turinčia valstybės teisėsaugos įstaiga, kuri veiksmingai atskleidžia korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kryptingai vykdo korupcijos prevenciją, antikorupcinį visuomenės švietimą ir informavimą.

Tarnybos **strateginis tikslas** – mažinti korupciją valstybėje.

Veiklos kryptys ir jų tikslai:

- ◆ Vykdydami baudžiamąjį persekiojimą už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, greitai ir išsamiai jas atskleidžiame.
- ◆ Įgyvendindami korupcijos prevenciją, aptinkame ir šaliname korupcijos atsiradimo priežastis ir sąlygas joms pasireikšti.
- ◆ Vykdydami antikorupcinį visuomenės švietimą ir informavimą, formuojame visuotinį nepakantumą korupcijai ir didiname pasitikėjimą Tarnyba.

2016 metais baudžiamojo persekiojimo už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, korupcijos prevencijos ir antikorupcinio visuomenės švietimo bei informavimo **prioritetai**:

- ◆ mažinti korupciją viešajame sektoriuje;
- ◆ skatinti visuomenės nepakantumą korupcijai;
- ◆ dalyvauti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupėje, siekiant visateisės narystės joje, ir prisijungimo prie EBPO Konvencijos dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius.

Plėtodami veiklą pagal nustatytus prioritetus, dėmesį telkėme į valstybei svarbius energetikos ir infrastruktūros projektus; atliekų tvarkymą; pastatų renovavimą (modernizavimą); tarptautinės paramos administravimą; žemės pardavimą ir nuosavybės teisių atkūrimą; sveikatos apsaugą ir teisėsaugą. Taip pat orientavomės į sudėtingų, sisteminių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimą.

Tarnyba **įgyvendina** tęstinę ir ilgalaikę **programą** – Korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimas ir tyrimas bei korupcijos prevencija (01.004), kuria užtikrinamas STT įstatyme nustatytų uždavinių – saugoti ir ginti asmenį, visuomenę, valstybę nuo korupcijos, vykdyti korupcijos prevenciją ir išaiškinimą – vykdymas. Ši programa siejama su Nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, kurioje nustatytos kryptingos ir veiksmingos antikorupcinės politikos priemonės kovojant su korupcija, kaip vienu iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliančių grėsmę teisinės valstybės stabilumui ir žmogaus teisių laikymuisi.

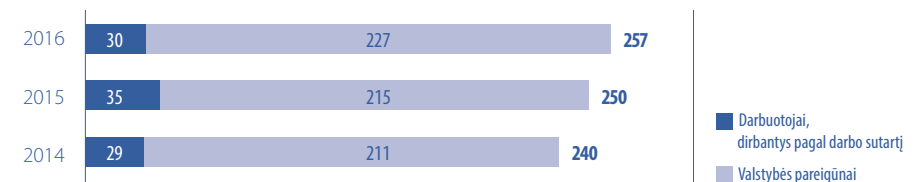
Tarnybai 2016 metams patvirtinti **asignavimai** siekė 7 310 tūkst. Eur, iš jų 6 571 tūkst. Eur išlaidoms (iš jų 4 456 tūkst. Eur darbo užmokesčiui) ir 739 tūkst. Eur turtui įsigyti, o tai sudarė 0,09 proc. dalį nuo viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

1 pav. STT skirtų asignavimų pokyčiai (tūkst. Eur)

PERSONALO POKYČIAI

Tarnyboje 2016 metais dirbo 257 darbuotojai, iš jų 227 valstybės pareigūnai (88 proc.). STT priskirtas baudžiamojo persekiojimo už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, korupcijos prevencijos, antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo funkcijas vykdė 75 proc. visų darbuotojų (194 darbuotojai), likusieji vykdė mišrias ir vidaus administravimo funkcijas.

2 pav. Dirbančiųjų skaičiaus pokyčiai

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis mūsų komandoje dirbo 146 vyrai (57 proc.) bei 111 moterų (43 proc.), o vidutinis darbuotojo amžiaus vidurkis siekė 38 metus.

98 proc. darbuotojų turėjo aukštąjį išsilavinimą. Rūpindamiesi savo srities specialistų pasirengimo lygiu, didelį dėmesį skyrėme darbuotojų kvalifikacijai. 2016 metais savo įgūdžius tobulino 208 Tarnybos darbuotojai¹. Vieno darbuotojo mokymai truko vidutiniškai 33,4 akademinės valandas per metus.

¹ 2015 metais – 217, 2014 metais – 203.

Atsižvelgdami į Tarnybos specifinius poreikius, ypatingą dėmesį skyrėme ug-dant pareigūnų kompetencijas užkardant ir tiriant korupcinio pobūdžio nusi-kalstamas veikas:

- ◆ Pagal ISEC programą Europos Komisijos finansuojamą projektą „*Finansų tyrimo ir nusikalstamu būdu įgyto turto paieškos bei valdymo gebėjimų sti-prinimas efektyviai profesionalaus ir organizuoto nusikalstamumo prevenci-jai*“ vykusiųose mokymuose dalyvavo 12 STT pareigūnų;

- ◆ Siekdami tobulinti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas tiriančių ikiteisminio tyrimo pareigūnų, kurie specializuojasi tirti susijusias ekono-minio ir finansinio pobūdžio nusikalstamas veikas, nustatytas Baudžia-mojo kodekso (BK) 189¹ ir 216 straipsniuose, kvalifikaciją, 2016 metais dalyvavome ar patys suteikėme metodinę pagalbą šiomis temomis:

- „*Ūkinės finansinės veiklos tyrimai ir buhalterinė apskaita, BK 222 ir 223 straipsniai, mokesčių vengimo ar slėpimo būdai, tendencijos*“ (dalyvavo 24 STT pareigūnai);

- „*Sukčiavimas PVM ir kitų mokesčių srityje: sukčiavimo charakteristika, tyrimas, įrodinėjimas ir teismų praktikos ypatumai (BK 182 straipsnis)*“ (dalyvavo 19 STT pareigūnų);

- „*PVM ir jo vengimo būdai. Buhalterinės apskaitos organizavimas, prin-cipai bei ypatumai*“ (dalyvavo 6 STT pareigūnai);

- „*Finansinės apskaitos ir atskaitomybės dokumentai, jų sąvoka, rūšys, reikšmingumas ir privalomumas viešajame ir privačiame sektoriuje bei šių dokumentų paėmimo, taikant procesines priemones, metodika*“ (dalyvavo 5 STT pareigūnai);

- „*Nusikalstamos veikos, susijusios su Europos Sąjungos finansinių intere-sų apsauga*“ (dalyvavo 36 STT pareigūnai);

- „*Tyčinis nusikalstamas bankrotas, skolininko nesąžiningumas ir apgau-lė: civilinės ir baudžiamosios atsakomybės atribojimas ir kvalifikavimas*“ (dalyvavo 18 STT pareigūnų);

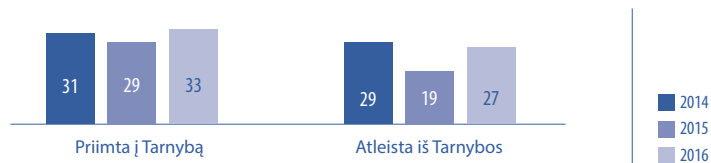
- „*Atskirų finansinių nusikaltimų (BK 216, 219, 220, 222 ir 223 straips-niai) apžvalga, kvalifikavimas ir naujausia teismų praktika*“ (dalyvavo 19 STT pareigūnų);

- ◆ Siekdami efektyviau kovoti su korupcinio pobūdžio nusikaltimais, da-rančiais didelę žalą valstybei ir visuomenei, inicijavome projektą², kurio metu 2016 metais 4 STT pareigūnai dalyvavo specializuotuose kursuose „*Cheminių medžiagų panaudojimas ir techninių priemonių maskavimo pa-grindai*“ (Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, kurių trukmė – 40 akademinų valandų).

2016 m. sausio 1 d. įsigaliojęs naujos redakcijos STT statutas teigiamai įtakojo Tarnybos patrauklumo lygį – 14 proc. išaugo specialistų priėmimas, lyginant su praėjusiais metais.

Iš viso 2016 metais į Tarnybą priėmėme 33 darbuotojus, iš kurių 27 valstybės pareigūnai, turintys aukštąjį išsilavinimą bei 1 valstybės pareigūnas, turintis mokslinį laipsnį. Iš Tarnybos atleidome 27 darbuotojus, iš kurių 16 valstybės pareigūnų.

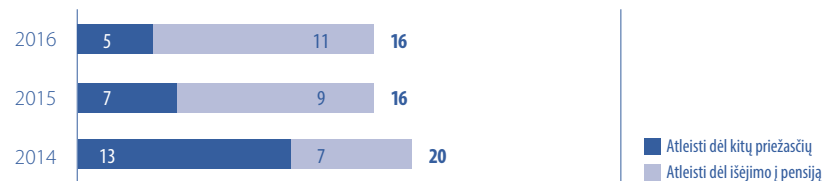
² Projektas „Specializuoti STT pareigūnų mokymai su ES politika susijusiomis temomis, I etapas“ Nr. LT/2015/VSF/5.3.1.12, finansuojamas pagal nacionalinę Vidaus saugumo fondo 2014–2020 metų programą.

3 pav. Priimtų į Tarnybą ir atleistų iš Tarnybos darbuotojų skaičiaus pokyčiai (2016 12 31 duomenys)

Nepaisant padidėjusio atleistų darbuotojų skaičiaus, valstybės pareigūnų kaita Tarnyboje per paskutinius trejus metus nuosekliai mažėjo ir 2016 metais pasiekė 7,0 proc. Šis rodiklis 2016 metais buvo pats mažiausias per paskutinius penkerius metus.³

Pažymėtina, kad 2016 metais daugiau nei du trečdalius atleistų valstybės pareigūnų sudarė pareigūnai, pateikę prašymą dėl išėjimo į pensiją. 2016 metais šis skaičius, lyginant paskutinius trejus metus – pats didžiausias⁴.

4 pav. Atleistų iš Tarnybos valstybės pareigūnų skaičiaus pokyčiai pagal atleidimo priežastis

³ 2015 metais – 7,4 proc., 2014 metais – 9,5 proc., 2013 metais – 8,1 proc., 2012 metais – 8,2 proc.

⁴ 2016 metais – 68,8 proc., 2015 metais – 56,3 proc., 2014 metais – 35 proc.

BAUDŽIAMASIS PERSEKIOJIMAS

Baudžiamasis persekiojimas – vienas iš kovos su korupcija veiksnių, kurio dėka išaiškiname ir užkardome korupcinio pobūdžio neteisėtas veikas, taip įgyvendindami Tarnybos misiją – mažinti korupciją, keliančią grėsmę žmogaus teisėms ir laisvėms, teisinės valstybės principams, ekonomikos plėtrai – bei siekdami užtikrinti teisingumo ir bausmės neišvengiamumo principų įtvirtinimą.

Kryptingas ir išsamus korupcinių veikų tyrimas padeda mums identifikuoti veiksnius, įtakojančius korupcijos atsiradimą, ir tikslingai orientuoti turimus baudžiamojo persekiojimo pajėgumus.

Pastaruosius kelis metus visuomenė labai domisi Tarnybos atskleistų korupcinių nusikaltimų turiniu bei korupciniuose santykiuose dalyvaujančių asmenų statusu ir jų reikšme valstybės valdyme. Todėl vykdant baudžiamąjį persekiojimą ypatingą dėmesį skiriame į sunkių, sisteminių, didžiausių žalą valstybei darančių korupcinių nusikaltimų išaiškinimą bei užkardymą, t. y. koncentruojamės į veiklos kokybę.

Kryptingai orientuodami turimus baudžiamojo persekiojimo pajėgumus, siekiame nustatyti ir panaikinti didžiausias korupcines grėsmes valstybės mastu. Suteikti aukščiausi pasitikėjimo garantai įpareigoja mus pateisinti lūkesčius užsibrėžtų darbų (tikslų) produktyviu įgyvendinimu:

- ♦ sisteminės korupcijos eliminavimas iš politinės arenos, užkertant kelią tolimesnei korupcijos plėtrai (pavyzdžiui, 2016 metais viena didžiausių politinės korupcijos bylų – koncerno „MG Baltic“ vadovams pareikšti įtarimai dėl galimo papirkimo ir prekybos poveikiu). Užkardydami tokio lygio korupciją įgyvendiname vieną pagrindinių Tarnybos tikslų – apsaugoti valstybę bei visuomenę nuo galimos korupcijos žalos, t. y. eliminavome tariamą neteisėtą verslo atstovų įtaką Lietuvos teisėkūros procese.

◆ aukščiausiojo rango asmenų, sietinų su sudėtingomis korupcinėmis schemomis, identifikavimas, sustabdant ar panaikinant pastarųjų turėtus įgaliojimus veikti valstybės vardu bei jų traukimu teisinėn atsakomybėn (pavyzdžiui, *byla dėl Europos Parlamento nario, politinės partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininko ir didžiausių Lietuvos žiniasklaidos priemonių UAB „Lietuvos rytas“ akcininko galimai įvykdytų korupcinio pobūdžio neteisėtų veikų*).

Pradėtų ikiteisminių tyrimų skaičiaus sumažinimas (ataskaitiniu laikotarpiu šis skaičius lyginant su 2015 metais sumažėjo 26 proc.⁵) leido turimus baudžiamojo persekiojimo pajėgumus tikslingai orientuoti į didesnę veiklos kokybę. Kriminalinės žvalgybos būdų ir priemonių tinkamas taikymas sąlygojo sudėtingų, sisteminių korupcinio pobūdžio neteisėtų veikų atskleidimą bei politinės korupcijos užkardymą.

Orientavimąsi į tyrimų kokybę patvirtina ir tai, kad 2016 metais pradėjome:

- ◆ 34 aukščiausio sudėtingumo lygio ikiteisminius tyrimus;
- ◆ 20 proc. daugiau ikiteisminių tyrimų dėl sunkių nusikalstamų veikų;
- ◆ 45 proc. daugiau ikiteisminių tyrimų dėl sunkių nusikalstamų veikų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams.

Pažymėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu vienam ikiteisminiam tyrimui teko 40 proc. daugiau pradėtų sunkių nusikalstamų veikų. Toks orientavimasis į išsamų sistemines korupcijos šalinimą liudija Tarnybos svarbą kovoje su korupcija bei rezultatyvų ir kokybišką pagrindinių Tarnybos tikslų įgyvendinimą.

2016 metais pradėtuose ikiteisminiuose tyrimuose nustatyti 89 asmenys, eįę vadovaujančias pareigas. Ataskaitiniu laikotarpiu įtarimus pareiškėme:

- ◆ *vienos aktyviausių Lietuvos politinės partijos „Liberalų Sąjūdis“ pirmininkui, Seimo nariui;*
- ◆ *Darbo partijos vicepirmininkui, Seimo nariui;*
- ◆ *politinės partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininkui, Europos Parlamento nariui;*
- ◆ *vienos didžiausių Lietuvos žiniasklaidos priemonių grupės savininkui;*
- ◆ *koncerno „MG Baltic“ viceprezidentui;*
- ◆ *VšĮ „Respublikinė Šiaulių ligoninė“ generaliniam direktoriui bei kitiems atsakingiems ligoninės darbuotojams;*
- ◆ *ir kitiems aukštas pareigas ėjusiems asmenims.*

Orientuodamiesi į kokybišką ikiteisminio tyrimo įgyvendinimą, t. y. greitą ir išsamų nusikalstamų veikų išaiškinimą, taip pat rengiamų nusikalstamų veikų užkardymą, ištiriant sudėtingiausius korupcinius nusikaltimus bei jų mechanizmus, 2016 metais baigėme 64 ikiteisminius tyrimus, iš kurių 31 perdavėme teismui. Vykdytuose ikiteisminiuose tyrimuose įtarimai buvo pareikšti net 184 asmenims.

Teismui perduotų nusikalstamų veikų⁶ kaip ir kaltinamųjų asmenų skaičius atliktuose ikiteisminiuose tyrimuose pastaraisiais metais išliko panašus⁷.

⁵ 2015 metas pradėti 77 ikiteisminiai tyrimai, 2016 metais – 57.

⁶ 2015 metais išaiškintos 142 nusikalstamos veikos, 2016 metais – 140.

⁷ 2015 metais kaltinimai pareikšti 71 asmeniui, 2016 m. – 65.

Dažnai susiduriame su trikdžiais tiesiogiai įtakančiais ikiteisminių tyrimų trukmę: tiriamų bylų pobūdis (sudėtingumas); tikslingas bylos vilkinimas; byloje fiksuotų duomenų (įrodymų) vertinimas. Tarnybos ikiteisminio tyrimo pajėgumų orientavimas į greitą, išsamų, produktyvų tyrimą įtakojo aukštus teismui perduotus ikiteisminių bylų rodiklius, t. y. po 32 bylas pastaruosius dvejus metus.

2016 metais teismui perduotose ikiteisminio tyrimo bylose kaltinimus pareiškėme 65 asmenims, iš kurių 66 proc. sudarė asmenys, einantys vadovaujančias pareigas.

2016 metais 5 asmenims skirtos realios laisvės atėmimo bausmės, tačiau visiems jiems bausmių vykdymas atidėtas.

Atskaitiniais metais teismui perduotose ikiteisminio tyrimo bylose nustatyta turtinė žala siekė beveik 800 tūkst. Eur.

2016 metais teismų sprendimais 33 asmenims skirta baudų beveik už 345 tūkst. Eur. Didžiausia bauda skirta fiziniam asmeniui siekė 28 245 Eur, juridiniam asmeniui – 150 640 Eur.

Teismų sprendimais iš 11 asmenų bendrai konfiskuoti 41 563 Eur, iš jų didžiausia suma – 28 991 Eur.

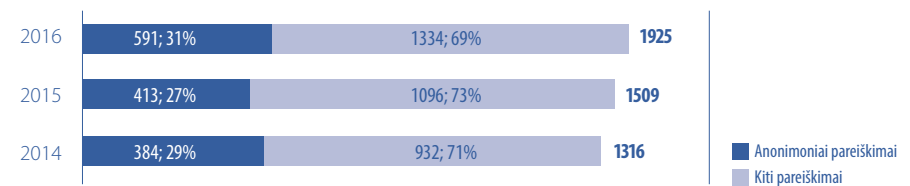
Siekdami, kad Lietuva prisijungtų prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) bei ratifikuotų EBPO Konvenciją dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius, stipriame bendradarbiavimą su užsienio šalių antikorupcijos institucijomis. Tokį bendradarbiavimą kovoje su korupcija sąlygoja poreikis užkardyti ir išsiaiškinti tarptautinio kyšininkavimo atvejus (pavyzdžiui, 2016 metais pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl Latvijos bendrovės valdybos pirmininko veiksmų, kuris atstovaudamas Latvijos bendrovės interesus Lietuvoje, kaip įtariama, perdavė didelės vertės kyšius VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos administracijos vadovams, atsakingiems už daugiamilijoninių viešųjų pirkimų organizavimą).

Kiti Tarnybos veiklos, susijusios su baudžiamuoju persekiojimu, statistiniai rodikliai pateikiami 1 priede.

ASMENŲ SKUNDŲ, PAREIŠKIMŲ IR PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS

2016 metais gavome 1925 *asmenų skundus, pranešimus, pareiškimus ir prašymus* (toliau – pareiškimai). 28 proc. daugiau gautų pareiškimų liudija, kad gyventojai tampa vis nepakantesni korupcijai. Daugiausia kreipiamasi dėl savivaldybių ir jų įstaigų veiklos, teikiant administracines ir viešąsias paslaugas, sveikatos apsaugos paslaugų ar farmacijos, žemėtvarkos klausimų, taip pat viešųjų pirkimų ir pan.

Pagal asmenų pareiškimus atskaitiniu laikotarpiu pradėjome 26 ikiteisminius tyrimus⁸. Pavyzdžiui, ikiteisminį tyrimą pradėjome gavę pareiškimą dėl *neteisėtų vienos įmonės veiksmų, užvaldant valstybinės žemės sklypą bei statinius (tvorą ir aikštelę) Marijampolėje, bei neteisėtų Nacionalinės žemės tarnybos Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos skyriaus darbuotojų bei VĮ Registrų centro Marijampolės skyriaus matininkų veiksmų, sudarant sąlygas šį sklypą su statiniais neteisėtai užvaldyti*.

5 pav. Gautų pareiškimų skaičiaus pokyčiai

⁸ 2015 metais pagal asmenų pareiškimus pradėjome 39 ikiteisminius tyrimus, 2014 metais – 20.

Ieškodami patogių komunikacijos formų ir ragindami šalies gyventojus būti pilietiškais ir pranešti apie jiems galimai žinomus korupcijos atvejus, 2016 metais inicijavome mobiliosios programėlės „Pranešk STT“ sukūrimą⁹.

2016 metais dvigubai daugiau asmenų paskatinome už suteiktą vertingą informaciją apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir jiems išmokėjome 9 350 Eur.

Tęsiame pasiteisinsią praktiką kompetentingoms institucijoms pranešti apie pareiškimuose nustatytus galimus *viešojo intereso pažeidimo požymius, administracinių teisės pažeidimų požymius, viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje konflikto požymius ar tarnybinio nusižengimo požymius*, dėl kurių šios institucijos gali priimti atitinkamus sprendimus. Pavyzdžiui, *dėl Vilniaus savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro direktorės galimai neteisėtai vykdytų viešųjų pirkimų iš įmonių, kurių savininkas, dalininkas ar vadovas yra jos sutuoktinis, surinktą medžiagą pagal kompetenciją pateikėme Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (VTEK), Viešųjų pirkimų tarnybai (VPT) ir Valstybinei mokesčių inspekcijai (VMI). VTEK ir VPT nustatė, kad Visuomenės sveikatos biuro direktorė savo veiksmais pažeidė įstatymų nuostatas. VMI, atlikusi su direktorės sutuoktiniu susijusios įmonės mokesčių tyrimą ir nustatiusi mokėtinas į valstybės biudžetą sumas, iš mūsų gautą medžiagą perdavė Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kuri pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl didelės vertės svetimo turto pasisavinimo, apgaulingo apskaitos tvarkymo.*

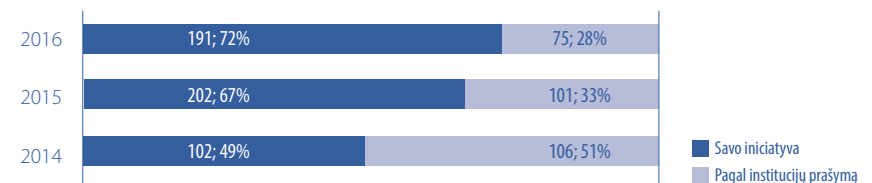
⁹ Mobiliosios programėlės sukūrimas finansuotas pagal projektą „Priemonės, skirtos antikorupciniam švietimui, I etapas Nr. LT/2015/VSF/5.1.4.3“ nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 metų programos lėšomis.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Vykdydami korupcijos prevenciją siekiame skaidrinti teisinio reguliavimo ir administravimo procedūras: antikorupcinio požiūriu vertiname įvairius teisės aktus ar jų projektus, valstybės ir savivaldybių įstaigų vykdomą veiklą. Nustatę galimas korupcijos rizikas, teikiame pasiūlymus, kaip šalinti korupcijos atsiradimo priežastis ir sąlygas joms pasireikšti. Kryptinga tokio pobūdžio veikla ilgainiui sukuria tvirtą pagrindą skaidriai ekonomikos plėtrai, didesnei viešųjų paslaugų teikimo kokybei, šalies socialinei gerovei.

TEISĖS AKTŲ AR JŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIS VERTINIMAS

2016 metais siekdami skaidresnio teisinio reguliavimo dažniau inicijavome teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą: 191 teisės aktas ar jo projektas įvertintas Tarnybos iniciatyva, 75 – pagal institucijų prašymą. Kryptingą antikorupcinę veiklą liudija ir tai, kad 62 proc. visų vertinimų atlikome prioriteti- nese, t. y. rizikingiausiose valstybės valdymo srityse.

6 pav. Antikorupcinio požiūriu įvertintų teisės aktų ar jų projektų skaičiaus pokyčiai

Gerėjanti rengiamų teisės aktų projektų kokybė leido mums didesnę dėmesį skirti esamo teisinio reguliavimo trūkumams nustatyti – įvertinome 12 proc. daugiau galiojančių teisės aktų (173) nei praėjusiais metais.

Nustatant aukščiausią teisinę galią turinčių teisės aktų įgyvendinimo tvarką, sudaro didžiausia tikimybė korupcijos sąlygoms atsirasti, todėl antikorpuciniu požiūriu įvertinti įgyvendinamieji teisės aktai ar jų projektai sudarė 69 proc. visų Tarnybos iniciatyva 2016 metais atliktų vertinimų. Pažymėtina ir tai, kad institucijų prašymu šios kategorijos teisės aktų ar jų projektų įvertinome 70 proc. daugiau nei prieš metus¹⁰. Iš viso ataskaitiniu laikotarpiu pateikėme pastabas ir pasiūlymus dėl 100 įstatymų ar jų projektų bei dėl 166 įgyvendinamųjų teisės aktų ar jų projektų, t. y. dėl 79 unikalių valstybėje vykstančių procedūrų.

2016 metų aktualesni antikorpuciniai teisės aktų ar jų projektų vertinimai:

♦ Išanalizavus valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo reglamentavimą¹¹ nustatėme, kad savivaldybių taryboms suteikiama teisė savo nuožiūra priimti sprendimus dėl savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudotis ir disponuoti juo kitiems asmenims, ar reglamentuoti šias procedūras; valstybės ir savivaldybių įmonėms sudarytos sąlygos plėtoti su steigimo tikslais nesusijusią veiklą, todėl jai perduotas valstybės ar savivaldybės turtas gali būti naudojamas neįtikrinant valstybės ar savivaldybių turto tinkamo naudojimo. Pasiūlėme reglamentuoti savivaldybių turto nuomos ir panaudos principus, konkrečiau apibrėžti valstybės ir savivaldybių įmonių veiklos sritis.

♦ Išnagrinėjus transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo reglamentavimą¹² atkreipėme dėmesį, kad neįtikrinamas skaidrus tiriamųjų medžiagų paėmimas ir saugus pristatymas į toksikologijos laboratoriją, nes nėra vieningos tvarkos, reglamentuojančios mėgintuvėlių tinkamą užantspaudavimą, registravimą ir apskaitą; taip pat sudarytos sąlygos gydymo įstaigos, kurioje imamos tiriamosios medžiagos, personalui elgtis nesąžiningai, kadangi vokas su mėgintuvėliais gali būti pakeistas pačios

gydymo įstaigos personalo; nepakankamai reglamentuota tiriamųjų medžiagų paėmimo procedūra, kai į gydymo įstaigą asmuo kreipiasi savo iniciatyva, t. y. neįtikrinamas „keturių akių“ principas paimant kraujo mėginius ir juos dedant į voką. Pasiūlėme nustatyti, kad: mėgintuvėliai turi būti dedami į vokus su apsaugine klijuojama juoste, kuri neatsiklijuoja nepažeidus voko; vokai turi būti su numeracija ir (ar) brūkšniniu kodu, kuris fiksuojamas gydymo įstaigos specialiaame vokų registracijos žurnale; ant voko turi pasirašyti tiriamąsias medžiagas paėmęs slaugytojas, gydytojas, tiriamąjį asmenį pristatęs pareigūnas bei pats tiriamasis; patalpa, kurioje yra šaldytuvas, turi būti filmuojama vaizdo kameromis arba turi būti vykdoma patekimo į šias patalpas elektroninė kontrolė bei nustatytas ribotas gydymo įstaigos darbuotojų skaičius, galinčių patekti į šias patalpas ir paimti vokus su mėgintuvėliais.

♦ Išanalizavus mokinių priėmimo į bendrojo ugdymo mokyklas Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybėse reglamentavimą¹³, identifikavome, kad nenustatyti mokinių atrankos kriterijai, kai mokyklų aptarnavimo teritorijoje gyvenančių ir norinčių lankyti šias mokyklas mokinių skaičius yra didesnis nei mokykla gali priimti; neskelbiama savivaldybių interneto svetainėse susisteminta informacija apie visose mokyklose nustatytą maksimalų priimamų mokinių skaičių, laisvų vietų skaičių pagal vykdomas bendrojo ugdymo programas, gautų prašymų skaičių; neregamentuojamas priėmimo į mokyklas kontrolės vykdymo procesas. Pasiūlėme savivaldybėms tobulinti teisinį reglamentavimą pagal nustatytus trūkumus, o Švietimo ir mokslo ministerijai – nustatyti atvejus, kada didinamas nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje, nepaliekant diskrecijos mokyklų direktoriams.

Detalesni šių ir kitų teisės aktų ar jų projektų antikorpuciniai vertinimai, atlikti 2016 metais, pateikiami 2 priede.

Teisės aktų projektų rengėjams ir kitiems suinteresuotiems asmenims pateikėme 614 rekomendacinio pobūdžio pastabų. Atliekant jų įgyvendinimo stebėseną

¹⁰ 2016 metais – 34 teisės aktai ar jų projektai, o 2015 metais – 20.

¹¹ Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/10494902c59711e5a141fec4d43d786?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=4752b602-7f69-4ba7-98e3-d1865ea6c581>

¹² Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/499eae92946611e68adcd1bb2f432d1?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=4752b602-7f69-4ba7-98e3-d1865ea6c581>

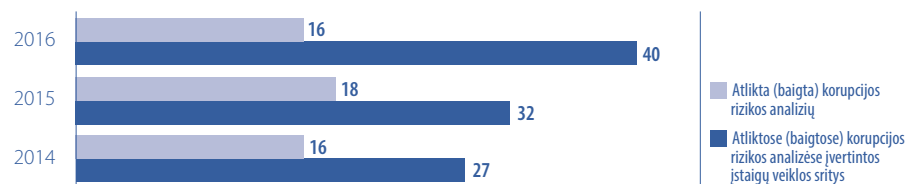
¹³ Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/a70163a078a211e6a0f68fd135e6f40c?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=4752b602-7f69-4ba7-98e3-d1865ea6c581>

nustatėme, kad 2016 m. gruodžio 31 d. iš 266 pastabų, apie kurias informaciją pateikė teisės aktų projektų rengėjai, visa apimtimi buvo atsižvelgta į 77 proc., iš dalies – į 12 proc. pastabų. Dėl kitų pasiūlymų įgyvendinimo informacijos nėra dėl įvairių priežasčių: nebuvo dar suėjęs prašomas 3 mėnesių informacijos apie jų įgyvendinimą pateikimo terminas, teisės akto projektas yra svarstymo Seime stadijoje ir nėra pagrindinio komiteto išvados ar pan.

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖ

Viešųjų ir administracinių paslaugų kokybės gerėjimas ir prieinamumo didėjimas priklauso nuo valstybės ir savivaldybių įstaigų pasiryžimo skaidrinti savo vykdomą veiklą, todėl siekiant šio tikslo institucijos kiekvienų metų III ketvirtį nusistato veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja korupcijos pasireiškimo rizikos. Pastebime teigiamas tendencijas – treči metai iš eilės tokių veiklos įsivertinimų (t. y. gaunamų korupcijos pasireiškimo tikimybės išvadų) skaičius didėja¹⁴.

Priėmus sprendimą atlikti valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos antikorupcinį vertinimą, šios korupcijos prevencijos priemonės vykdymas gali užtrukti iki keturių mėnesių, kadangi detalai analizuojame ne tik pasirinktos veiklos srities teisinį reglamentavimą, bet ir praktinį jo įgyvendinimą. 2016 metais atlikome 16 korupcijos rizikos analizių.

7 pav. Atliktų (baigtų) korupcijos rizikos analizių bei antikorupcinių požiūriu įvertintų unikalių veiklos sričių skaičiaus pokyčiai

¹⁴ 2016 metais gautos 134 korupcijos pasireiškimo tikimybės išvados, 2015 metais – 119, 2014 metais – 91.

2016 metais didesnio visuomenės dėmesio sulaukusios korupcijos rizikos analizės:

- ◆ *Pavojingų atliekų tvarkymo, taip pat gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimo srityje nustatėme¹⁵, kad nėra išsamiai detalizuoti kriterijai, pagal kuriuos vertinama licencijuojamų subjektų pateiktų dokumentų atitiktis nustatytiems reikalavimams; per plati Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos darbuotojų diskrecija priimančiam sprendimui dėl licencijos galiojimo sustabdymo; nėra aiškaus ir tikslaus funkcijų pasiskirstymo tarp sprendimus priimančių asmenų; nevykdomas įrodymais grįstas subjekto, norinčio gauti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, tikrinimas ir pan. Pasiūlėme tobulinti teisinį reglamentavimą pagal nustatytus trūkumus.*
- ◆ *Atlikus korupcijos rizikos analizę viešojoje įstaigoje CPO LT nustatėme¹⁶, kad sprendimo dėl viešojo pirkimo objekto centralizavimo priėmimas nėra pakankamai objektyvus ir skaidrus; nėra tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo preliminarosios sutarties galiojimo laikotarpiu privalomumo ir atlikimo tvarkos; nėra mechanizmo, leidžiančio CPO LT ar kitai įstaigai operatyviai ir objektyviai sužinoti, ar tarp įgaliojusios pirkimą vykdyti perkančiosios organizacijos ir laimėtoju pripažinto tiekėjo sutartis realiai sudaryta, o jeigu sudaryta, tai ar sutarties sąlygos atitinka laimėjusiu pripažintą pasiūlymą ir pan. Pasiūlėme tobulinti teisinį reglamentavimą pagal nustatytus trūkumus, taip pat inicijuoti diskusiją tarp CPO LT, Viešųjų pirkimų tarnybos ir Ūkio ministerijos, siekiant išsiaiškinti, ar būtų tikslinga sukurti stebėjimo, ar tarp perkančiosios organizacijos ir laimėtoju pripažinto tiekėjo (tiek po procedūrų CPO LT kataloge, tiek po pirkimo pagal įgaliojimą procedūrų) buvo sudaryta viešojo pirkimo sutartis (pagrindinė sutartis), mechanizmą, kuriame taip pat atsiųdėtų sudarytų sutarčių sąlygų atitikimas CPO LT informacinių sistemų sugeneruotoms ar laimėjusiu pripažinto pasiūlymo sąlygoms.*

¹⁵ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/kra_2016/AAA_KRA.docx

¹⁶ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/kra_2016/CPO_LT_KRA.docx

◆ Nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo, valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo reglamentavime nustatėme¹⁷, kad egzistuoja per plati Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbuotojų diskrecija priimant sprendimus dėl grąžintinių sklypų padidinimo; pretendams, siekiantiems gauti lygiaverčius sklypus, ne visada taikomi vienodi kriterijai; nepakankamai reglamentuotos tam tikrų lengvatų taikymo sąlygos; nepakankamai užtikrinamas sudarytų eilių viešumas; nustatėme atvejų, kai nuosavybės teisės buvo atkurtos neteisėtai; kad nėra aiškiai reglamentuota valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų suformavimo inicijavimo tvarka; neužtikrinamas žemės (miško) naudojimo kontrolės mechanizmo viešumas ir pan. Pasiūlėme tobulinti teisinį reglamentavimą pagal nustatytus trūkumus, taip pat inicijuoti diskusiją su savivaldybių administracijų, kurioms blogiausiai sekasi atkurti nuosavybės teises, atsakingais asmenimis, siekiant aptarti nuosavybės teisių atkūrimo proceso problemas.

Detalesnės kitų korupcijos rizikos analizių, atliktų 2016 metais, santraukos pateikiamos 3 priede.

Vykdydami korupcijos rizikos analizių išvadose pateiktų rekomendacijų stebėseną, nustatėme, kad 2016 m. gruodžio 31 d. iš visų pateiktų rekomendacijų 47 proc. yra įgyvendintos ar jų įgyvendinimas tęsiamas.

KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS

2016 metais išanalizavome 21 kovos su korupcija programą (projektą) ir (ar) jų priemonių planą¹⁸. 9 miestų ir rajonų savivaldybėms, 3 ministerijoms, 8 kitoms valstybės ir savivaldybių įstaigoms bei Viešųjų pirkimų tarnybai dėl šakinės kovos su korupcija bei korupcijos prevencijos viešuosiuose pirkimuose 2015–2019 metų programos projekto bendrai pateikėme 149 pastabas bei 167 pasiūlymus dėl kovos su korupcija programų (projektų) ir (ar) jų įgyvendinimo planų tobulinimo.

¹⁷ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/kra_2016/KRA_NZT.docx

¹⁸ 2015 metais išanalizavome 31 kovos su korupcija programą (projektą) ir (ar) jų priemonių planą, 2014 metais – 23.

Kovos su korupcija programų (projektų) ir (ar) jų įgyvendinimo priemonių planų vertinimai, atlikti 2016 metais, pateikiami 4 priede.

METODINĖ PAGALBA KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ VYKDYMO KLAUSIMAIS

Organizuotuose 78 metodinės pagalbos renginiuose valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojams, valstybės ir savivaldybių įstaigų įmonių nepriklausomiems valdybų nariams, kitiems privataus sektoriaus atstovams siekėme atsakyti į klausimus, susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymu; kovos su korupcija programų ir jų priemonių planų rengimu; teisės aktų projektų antikorupciniu vertinimu bei į kitus korupcijos prevencijos įgyvendinimo klausimus.

Prisidėdami prie Lietuvos siekio tapti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) nare ir atsižvelgdami į EBPO rekomendacijas verslui, 2016 metais parengėme *Antikorupcijos vadovą viešajam sektoriui*¹⁹ ir *Antikorupcijos vadovą verslui*²⁰ bei suorganizavome 11 seminarų, orientuotų į anti-korupcinės aplinkos kūrimą viešajame ir privačiame sektoriuose. Dalyvaujant EBPO tarptautinėje konferencijoje „Naujausios Lietuvos priemonės kovojant su tarptautiniu papirkinėjimu“ pristatėme Antikorupcinės aplinkos vadovą verslui ir jo pritaikymo privačiame sektoriuje galimybes.

INFORMACIJOS APIE ASMENIS PATEIKIMAS

2016 metais teikėme informaciją apie 6 671 asmenį²¹, iš kurių 46 proc. pretendavo gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ar gauti įmonės patikimumo pažymėjimą, 35 proc. siekė eiti arba ėjo pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, ar siekė eiti pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose. Patikrinome 1,5 karto daugiau asmenų, kuriuos

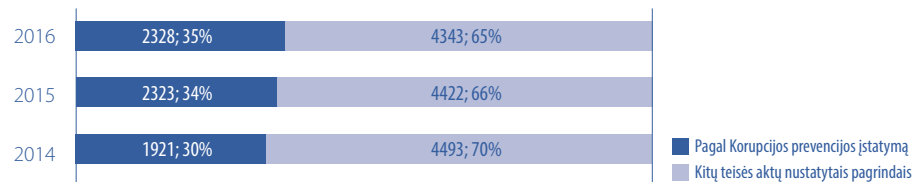
¹⁹ Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/naujienos/?cat=1&nid=2464>

²⁰ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2016/Antikorupcijos_vadovas_verslui_2016_12_06_viesinimui.pdf

²¹ 2015 metais informacija teikta apie 6745 asmenis, 2014 metais – 6414.

ketino rinkti ar skirti bankų vadovais, taip pat pateikėme informaciją apie 13 įmonių ar organizacijų, kurios siekė įgyti skaidraus verslo ženklą „Baltoji banga“.

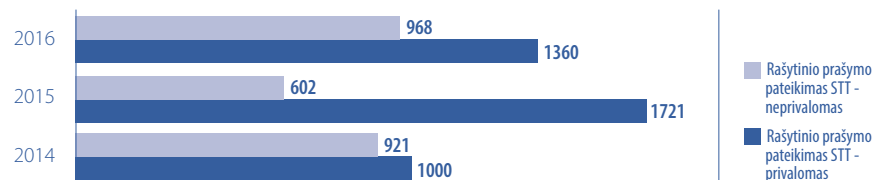
Pagal Korupcijos prevencijos įstatymą 2016 metais informaciją pateikėme apie 2 328 asmenis.

8 pav. Asmenų, apie kuriuos pateikta informacija, skaičiaus pokyčiai (pagal teisinį pagrindą)

Vis labiau juntamas pasitikėjimas asmenų patikrinimu, kaip Tarnybos vykdoma korupcijos prevencijos priemonė, kadangi 2016 metais teikėme informaciją dėl 61 proc. daugiau asmenų, dėl kurių rašytinio prašymo pateikimas STT nėra privalomas pagal Korupcijos prevencijos įstatymą.

Suinteresuotoms institucijoms apie 107 asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse, ar siekė eiti pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose, pateikėme Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

9 pav. Asmenų, apie kuriuos pateikta informacija, skaičiaus pokyčiai (pagal informacijos pateikimo tvarką)

Informaciją apie asmenis, patikrintus pagal Korupcijos prevencijos įstatymą, pateikėme:

- ◆ Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai – apie 216 asmenų.
- ◆ Lietuvos Respublikos Seimui – apie 3 asmenis.
- ◆ Lietuvos Respublikos Vyriausybei – apie 25 asmenis.
- ◆ Ministerijoms – apie 232 asmenis.
- ◆ Ministerijų valdymo sričiai priskirtoms įstaigoms ir įmonėms – apie 325 asmenis.
- ◆ Savivaldybėms – apie 374 asmenis.
- ◆ Savivaldybių valdymo sričiai priskirtoms įstaigoms ir įmonėms – apie 141 asmenį.
- ◆ Kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos subjektams, prokuratūrai – apie 954 asmenis.
- ◆ Kitoms valstybės institucijoms – apie 58 asmenis.

Tikimės, kad 2016 metais parengtas *Antikorupcijos vadovas viešajam sektoriui*²² bei baigiamas rengti *STT informacijos apie asmenų, siekiančių eiti ar einančių pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse, taip pat asmenų, kuriuos į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose teikia Lietuvos Respublika, pateikimo tvarkos aprašas* padarys šios korupcijos prevencijos priemonės praktinį įgyvendinimą aiškesniu.

²² Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/lt/naujienos/?cat=1&nid=2464>

NACIONALINĖ KOVOS SU KORUPCIJA 2015–2025 METŲ PROGRAMA

Tikimasi, kad įgyvendinus ilgalaikę antikorupcijos strategiją – Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programą²³ ir jos įgyvendinimo 2015–2019 metų Tarpinstitucinį veiklos planą²⁴ (NKKP TVP) – bus pasiektas jos strateginis tikslas, t. y. kad 2025 metais Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas²⁵ bus ne mažesnis nei 70 balų. 2016 metais Lietuvai skirti 59 balai ir 38 vieta iš 176 valstybių²⁶, tačiau ekspertai pažymi, kad vertinant korupcijos suvokimą konkrečioje šalyje tiek balus, tiek užimamą vietą gali pakoreguoti tyrimo metodologijos pokyčiai²⁷. Pažymėtina, kad Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas nuo 2012 metų nuosekliai augo ir per 4 metus padidėjo 7 balais, todėl atskaitiniu laikotarpiu indekso sumažėjimas tik minimaliai įtakojo bendrąjį Lietuvos korupcijos suvokimo indekso pokytį, t. y. valstybės vykdomos antikorupcinės politikos pažanga vertinama +5 balais.

NKKP TVP taip pat siekiama, kad 2025 metais Lietuvos respondentų (gyventojų, įmonių vadovų ir valstybės tarnautojų), teigiančių, kad per pastaruosius 5 metus jie davė kyšį, būtų ne daugiau kaip 10 proc. (2014 metų rezultatų vidurkis – 31 proc.). Teigiamas tendencijas ir gerėjančią antikorupcinę padėtį Lietuvoje liudija Tarnybos 2016 metais inicijuotas Lietuvos korupcijos

žemėlapis²⁸, kurio duomenimis respondentų, teigiančių, kad per pastaruosius 5 metus jie davė kyšį, rezultatų vidurkis sumažėjo 9 proc.

Įgyvendinant šią ilgalaikę antikorupcijos strategiją pagal kompetenciją vykdėme 15 priemonių²⁹ bei jų veiklų, panaudojome 11 000 Eur valstybės biudžeto lėšų bei 21 500 Eur Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

2016 metais vykdytų NKKP TVP priemonių įgyvendinimo rezultatai pateikiami 5 priede.

²³ Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/25c529d0cbcd11e4aaa0e90fce879681>

²⁴ Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/13fd20601e6e11e586708c6593c243ce/gCsWGgZdEt>

²⁵ Šis indeksas yra svarbus informacijos šaltinis tarptautinėms institucijoms, svarstančioms investuoti ar vystyti naujus verslo projektus kurioje nors valstybėje. Pastarosios yra reitinguojamos šimto balų skalėje, kur 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą.

²⁶ 2015 metais – 61 balas iš 100 galimų ir 32 vieta tarp 168 šalių, 2014 metais Lietuvai skirti 58 balai iš 100 galimų ir 39 vieta tarp 175 valstybių.

²⁷ Gali kisti metodologinių šaltinių ar tyrimo dalyvaujančių valstybių imtis. Pavyzdžiui, 2016 metais apskaičiuojant korupcijos suvokimo indeksą vadovautasi 9 šaltiniais (2015 metais – 8), o tyrimo dalyvavo 8 valstybėmis daugiau nei 2015 metais, ir kai kurios iš jų užėmė aukštesnę vietą nei Lietuva.

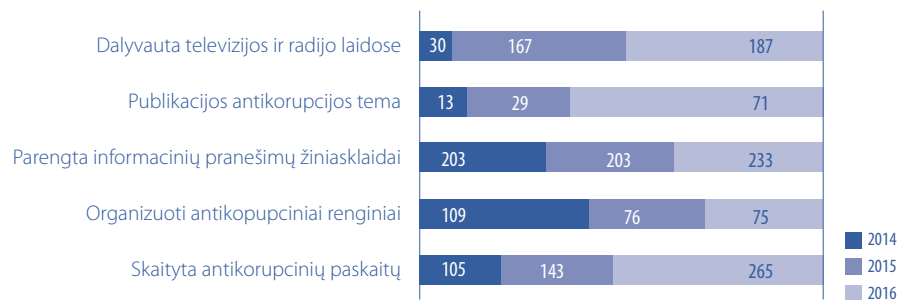
²⁸ Tyrimas yra projekto „Tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ atlikimas, antikorupcinės socialinės reklamos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0002 dalis, bendrai finansuojamas iš Europos socialinio fondo lėšų pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą.

²⁹ NKKP TVP priemonės: 1.1.1; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 2.3.1; 5.1.3; 6.1.1; 6.1.2; 6.1.3; 6.1.4.

ANTI KORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS

Siekdami didinti pasitikėjimą Tarnyba, nuolat informuojame apie pradėtus ir baigtus ikiteisminius tyrimus, atliktus teisinio reglamentavimo ar institucijų veiklos vertinimus antikorupciniu požiūriu, taip pat viešiname kitą aktualią, su korupcijos prevencija susijusią informaciją. Kryptingos veiklos teigiamus pokyčius liudija 2016 metais inicijuoto sociologinio tyrimo Lietuvos korupcijos žemėlapis rezultatai, pavyzdžiui, į klausimą, kokios institucijos ir socialinės grupės labiausiai gali prisidėti prie korupcijos mažinimo, kad tai STT įvardijo 57 proc. gyventojų (2014 metais tai žinojo 43 proc. gyventojų), tiek pat įmonių vadovų (2014 metais – 37 proc.) ir 54 proc. valstybės tarnautojų (2014 metais – 42 proc.). Pasitikėjimas Tarnyba yra aukštas – 54 proc.

Vykdydami tikslinį 4 socialinių grupių – moksleivių, jaunimo (studentų), valstybės tarnautojų ir privataus sektoriaus atstovų antikorupcinį švietimą, skaitėme 265 paskaitas, seminarus³⁰, kuriuos išklausė daugiau nei 9 000 klausytojų.

10 pav. Antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo priemonių skaičiaus pokyčiai

³⁰ 2015 metais skaitėme 143 paskaitas, seminarus, 2014 metais – 105.

ANTI KORUPCINIS ŠVIETIMAS VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJOSE

2016 metais skaitėme 212 antikorupcinio švietimo paskaitų, seminarų įvairiose valstybės ar savivaldybės institucijose. Juose dalyvavusių klausytojų skaičius viršijo 7 000. Didžioji dalis (60 proc.) susitikimų vyko savivaldybėse, įgyvendinant tarptautinį projektą su Norvegijos Karalyste³¹, skirtą pasidalinti abiejų šalių kovos su korupcija patirtimi. Iš viso šio projekto susitikimuose, organizuojuose kartu su Lietuvos pramoninkų konfederacija, Policijos departamentu ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, dalyvavo 370 savivaldybių darbuotojų. Taip pat seminarai–diskusijos buvo organizuoti Panevėžio, Klaipėdos, Kauno, Šiaulių ir Vilniaus regionuose savivaldybių Antikorupcijos komisijų atstovams bei Molėtų, Telšių, Pakruojo, Alytaus, Skuodo, Kretingos, Šakių, Šiaulių ir Utenos rajonų savivaldybių darbuotojams.

Orientuodamiesi į veiklos prioritetus, 2016 metais taip pat skaitėme 19 paskaitų sveikatos apsaugos sektoriaus atstovams, kurias išklausė 855 medicinos darbuotojai.

Tęsėme nuotolinį mokymą – filmuotą antikorupcinę paskaitą³² 2016 metais peržiūrėjo 1 271 asmuo iš 43 institucijų³³.

MOKSLEIVIŲ IR STUDENTŲ ANTI KORUPCINIS ŠVIETIMAS

Bendrojo lavinimo mokyklose, gimnazijose bei aukštosiose mokyklose 2016 metais suorganizavome dvigubai daugiau paskaitų, seminarų (30), kuriuose dalyvavo 1 110 moksleivių ir studentų. Tęsdami projektą „Kam to reikia?!“ organizavome 6 pažintines–mokomąsias ekskursijas šio projekto dalyviams po

³¹ Projektas „Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės institucijų bendradarbiavimas perteikiant žinias ir gerąją patirtį administracinio-finansinio valdymo bei korupcijos mažinimo ir prevencijos srityje Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-02-011.

³² Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/lt/menu/antikorupcinis-svietimas/vaizdo-paskaita/>

³³ 2015 metais – 818 asmenų ir 30 institucijų.

Tarnybą ir 3 pamokas Lietuvos gimnazijose apie antikoruptionsines iniciatyvas ir Tarnybos veiklą.

2016 metais inicijavome edukacinės antikoruptionsinės komiksų knygelės³⁴ ir 5 edukacinių antikoruptionsinių filmukų³⁵ #Grotelėsužkyšį sukūrimą³⁶. Šiose antikoruptionsinio švietimo priemonėse papasakotos keturios istorijos, kurių herojai, norėdami „pagreitinti procesus“ imasi papirkinėjimo, tačiau kiekvienu atveju sulaukia netikėtų problemų ir neigiamų pasekmių. Knygelėje ir filmukuose akcentuojama, kad kyšio davimas – nusikalstama veika, kuri nėra mažiau pavojinga už kitus nusikaltimus, ir už ją yra baudžiama. Knygelės buvo išplatintos 190 Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų ir gimnazijų, tikslingą auditoriją sudarė 16–18 metų moksleiviai.

PRIVATAUS SEKTORIAUS DALYVAVIMAS ANTIKORUPCINIAME ŠVIETIME

Suprasdami poreikį skatinti privataus sektoriaus antikoruptionsinį potencialą, surengėme 23 seminarus, kuriuose dalyvavo 796 asmenys. Skaidrumo didinimo galimybėmis domėjosi AB „Energijos skirstymo operatorius“, Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksa“, VĮ „Utenos regiono keliai“ ir kt. Su Valstybine kelių transporto inspekcija pasirašėme bendradarbiavimo antikoruptionsinio švietimo srityje sutartį, kurios pagrindu vairavimo mokyklų vadovus ir vairavimo instruktorius supažindinome su galimybėmis skaidrinti jų veiklą.

Pagal pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su skaidraus verslo iniciatyva „Baltoji banga“, per 2016 metus sprendimą prisijungti prie iniciatyvos vykdyti skaidrią ir atsakingą Lietuvos verslo praktiką ir nulinės tolerancijos korupcijai principo diegimą priėmė 13 įmonių, organizacijų.

³⁴ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/svietimas/Komiksai_svetainei.pdf

³⁵ Prieiga per internetą: <http://bit.ly/2h4N0G1>

³⁶ Antikoruptionsinių filmukų ir komiksų knygelės (10 000 egz.) sukūrimas ir leidyba finansuota pagal projektą „Priemonės, skirtos antikoruptionsiniam švietimui, I etapas Nr. LT/2015/VSF/5.1.4.3“ nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 metų programos lėšomis.

ANTIKORUPCINIAI RENGINIAI

2016 metais savo iniciatyva organizavome 76 proc. visų vykusių antikoruptionsinių renginių³⁷. Kauno mieste septintą kartą organizuotas bendrojo ugdymo mokyklų mokinių antikoruptionsinių žinių ir kūrybos konkursas „Būk sąžiningas“, kuriame dalyvavo beveik trisdešimties Kauno bendrojo ugdymo mokyklų 2–8 klasių mokiniai.

Minint Tarptautinę antikoruptionsijos dieną (gruodžio 9 d.), kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų įstaigų³⁸ imuniteto padalinių pareigūnais ir jaunimo organizacijų atstovais susitelkėme bendrai akcijai „Vokelis ne kyšiams, o Jūsų šventiniams linkėjimams“, kurios metu po visą Lietuvą buvo išdalinta 10 000 vienetų atvirlaiškių, skatinančių visuomenės sąmoningumą ir netoleranciją korupcijos apraiškoms bei nesąžiningam elgesiui.

Žiniasklaidos atstovams pristatėme mobiliąją programėlę „Pranešk STT“³⁹, kuria siekiame suteikti daugiau galimybių lengviau ir operatyviau pranešti apie galimus korupcijos atvejus.

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

2016 metais atlikto Lietuvos korupcijos žemėlapiu duomenimis, žiniasklaida yra pagrindinis informacijos šaltinis, leidžiantis susidaryti patikimiausią nuomonę apie korupciją ir jos mastą Lietuvoje. Todėl siekdami prisidėti prie objektyvaus korupcijos problemos suvokimo ir nepakantumo korupcijai didinimo, atskaitiniu laikotarpiui parengėme 233 pranešimus spaudai apie Tarnybos veiklos rezultatus baudžiamojo persekiojimo, antikoruptionsinio švietimo ir korup-

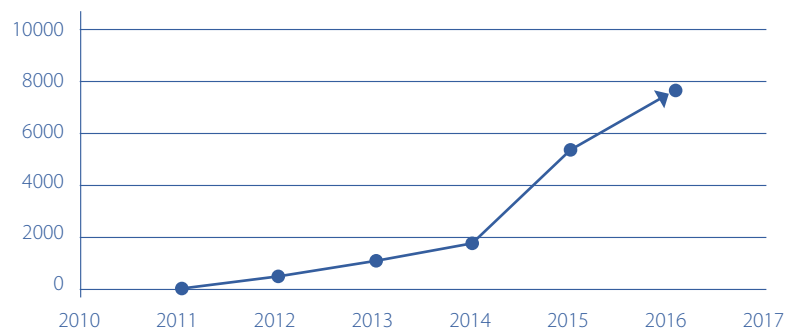
³⁷ 2016 metais vyko 75 renginiai, 2015 metais – 76, o 2014 metais – 109.

³⁸ Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos, Policijos departamentas, Kalėjimų departamentas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.

³⁹ Mobiliosios programėlės sukūrimas finansuotas pagal projektą „Priemonės, skirtos antikoruptionsiniam švietimui, I etapas Nr. LT/2015/VSF/5.1.4.3“ nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 metų programos lėšomis.

cijos prevencijos srityse, 187 kartus komentavome Tarnybos pradėtus ir vykdomus ikiteisminius tyrimus, atliktus antikorpucinius teisinio reguliavimo ar institucijų veiklos vertinimus ir kt. Taip pat ataskaitiniu laikotarpiu parengėme 2,5 karto daugiau publikacijų (71) antikorpucijos tema nei prieš metus, iš kurių 68 proc. inicijavo suinteresuotos įstaigos.

Socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje paskelbėme beveik 2,5 karto daugiau žinučių (163) nei prieš metus. Per metus STT „Facebook“ paskyroje daugiau nei 2 600, t. y. nuo 5 062 iki 7 684, padaugėjo žmonių, susidomėjusių mūsų vykdoma veikla.

11 pav. STT „Facebook“ auditorijos augimo pokyčiai

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

DALYVAVIMAS TARPTAUTINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOJE

Tarnyba dalyvauja 9 tarptautinių organizacijų veikloje. Ataskaitiniu laikotarpiu, iš 25 tarptautinių organizacijų surengtų renginių (iš jų 12 nuolatinio pobūdžio) – daugiau kaip pusė buvo finansuojami organizatorių lėšomis, kas liudija Tarnybos vykdomos veiklos tarptautinį pripažinimą.

Lietuvai siekiant tapti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) nare, dalyvavome EBPO Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupės plenariniuose posėdžiuose⁴⁰ bei šios Darbo grupės organizuotame seminare Vilniuje „Naujausios Lietuvos priemonės kovojant su tarptautiniu papirkinėjimu“. Taip pat dalyvavome EBPO Antikorpucinio tinklo (EBPO ACN) konferencijoje „Antikorpucinių reformų poveikio didinimas Rytų Europoje ir Vidurinėje Azijoje“, ACN priežiūros komiteto posėdyje, ACN plenariniame susitikime⁴¹ bei ACN teisėsaugos institucijų tinklo seminare. Lietuvos narystė EBPO, šiuo metu vienijančioje 35 ekonomiškai stipriausias pasaulio valstybes, reikštų valstybės stabilumo ir ekonomikos pripažinimą, naujų investicijų į Lietuvą pritraukimą, taip pat kad mūsų vykdoma antikorpucinė veikla tarptautiniu mastu yra pripažįstama kaip pažangi ir sektina.

2016 metais taip pat dalyvavome trijuose Europos Tarybos Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) plenariniuose posėdžiuose; Europos antikorpucinio tinklo EPAC/EACN darbo grupės korupcijos sveikatos apsaugos srityje susitikime, EPAC/EACN profesinėje konferencijoje bei generalinėje asamblėjoje; taip pat Europos Komisijos Kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) Bendradarbiaujančių institucijų viešųjų ryšių pareigūnų tinklo (OAFCN) atstovų susitikime ir „Transparency International“ Vengrijos skyriaus drauge su OLAF organizuoto-

⁴⁰ Vieno iš keturių posėdžių metu buvo svarstoma Lietuvos pasirengimo stoti į EBPO Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupę vertinimo ataskaita.

⁴¹ Jame vyko 17-asis stebėsenos susitikimas pagal Stambulo antikorpucinį veiksmų planą ir 21-asis Antikorpucijos tinklo Priežiūros grupės susitikimas.

je konferencijoje apie viešuosius pirkimus. Ataskaitiniu laikotarpiu dalyvavome įvairiuose Europos Komisijos organizuotuose susitikimuose⁴²; Europolo, Austrijos Respublikos federalinio antikorupcijos biuro (BAK) ir Lenkijos centrinio antikorupcijos biuro (CBA) surengtame seminare, skirtame saugaus apsigyvenimo informacija tinklo (SIENA) naudotojams, bei projekto „SIENA for Anti-Corruption Authorities (SAACA)“ uždaramojoje konferencijoje; Tarptautinėje antikorupcijos vasaros akademijoje; Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) organizuotame susitikime „Bendradarbiavimo kovoje su korupcija ir pinigų plovimu skatinimas“.

BENDRADARBIAVIMAS SU UŽSIENIO VALSTYBIŲ ANTIKORUPCINĖMIS INSTITUCIJOMIS

Būdami specializuota Lietuvos kovos su korupcija institucija stipriname bendradarbiavimą su užsienio šalių antikorupcinėmis institucijomis, pavyzdžiui, su Armėnijos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba; Austrijos Respublikos federaliniu antikorupcijos biuru (BAK); Gruzijos valstybės saugumo tarnyba; Latvijos kovos su korupcija biuru (KNAB); Lenkijos centriniu kovos su korupcija biuru (CBA); Moldovos nacionaliniu antikorupcijos centru; Rumunijos nacionaliniu antikorupcijos direktoratu (NAD), Ukrainos nacionaliniu antikorupcijos biuru. Tokio pobūdžio veikla skatina gerosios patirties keitimą bei institucinių pajėgumų kovoje su korupcija stiprinimą.

⁴² Europos Komisijos vykusioje patikros misijoje pagal Ekonominio semestro programą; Antikorupcijos ekspertų grupės susitikime, kuriame aptarta rengiama antroji Europos Komisijos antikorupcijos ataskaita studija; Europos Komisijos Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato organizuotame praktiniame seminare apie korupciją privačiame sektoriuje; Paramos Ukrainai grupės organizuotame susitikime Antikorupcinės paramos Ukrainai programos įgyvendinimui aptarti; Europos Komisijos TAIEX organizuojame seminare „Geriausios patirtys vystant antikorupcines strategijas ir veiksmų planus“; Europos Sąjungos patariamąsios misijos Ukrainoje organizuota konferencija „Activities of NABU in the context of anti-corruption reform and policy“.

PATIRTIES PERDAVIMAS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO VALSTYBĖMS

Perduodami patirtį vystomojo bendradarbiavimo valstybėms įgyvendiname siekį – nesitaikstyti su korupcija, kuri trukdo demokratijos ir ekonomikos plėtrai. Tarnybos sukauptą patirtį užsienio valstybių suinteresuotoms institucijoms 2016 metais perteikė 52 darbuotojai 17 vykusių renginių.

Ukrainos Viešųjų finansų valdymo reformos paramos projekto direktoriaus kvietimu dalyvavome Finansinės kontrolės tarnybos mokymo centro surengtame seminare, kuriame pristatėme, kaip vykdoma Lietuvos valstybės tarnautojų korupcijos prevencija. Sulaukus susidomėjimo perimti Lietuvos patirtį, rengėme pasiūlymą dėl galimos paramos Ukrainos nacionaliniam antikorupcijos biurui, kurį pateikėme Europos Komisijos Paramos Ukrainai grupei bei dalyvavome šios grupės organizuotame Antikorupcinės paramos Ukrainai programos įgyvendinimo aptarime. 2016 metais taip pat buvome pakviesti į Europos Sąjungos patariamąsios misijos Ukrainoje organizuotą konferenciją. Į Lietuvą pagal techninės pagalbos ir informacijos mainų priemonę TAIEX buvo atvykę Ukrainos nacionalinio antikorupcijos biuro atstovai, kuriuos supažindinome su Tarnybos veikla, analitiniu darbu, korupcijos prevencijos ir antikorupcinio visuomenės švietimo patirtimi bei pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą.

2016 metais Tarnyboje lankėsi **Moldovos** Respublikos nacionalinio antikorupcijos centro analitikai, kuriems pristatėme Tarnybos analitinę veiklą, korupcinio pobūdžio veikų mechanizmus viešųjų pirkimų srityje, korupcijos prevencijos priemones. Šis vizitas organizuotas vadovaujantis dvišale tarpinstitucinio bendradarbiavimo sutartimi, kurios pagrindu planuojami mokymai, praktiniai užsiėmimai ir seminarai, dalinimasis metodine ir teisine medžiaga. Ataskaitiniu laikotarpiu vyko 3 dienų trukmės seminarą Moldovos Respublikos nacionaliniame antikorupcijos centre⁴³ ir organizavome seminarą Tarnyboje bei ki-

⁴³ Renginys organizuotas pagal Užsienio reikalų ministerijos finansuojamą projektą „Tolesnė parama Moldovos Respublikos nacionaliniam antikorupcijos centrui, siekiant sustiprinti korupcijos prevenciją“ Nr. K-2016-VB-MD-209.

tose Lietuvos institucijose. STT direktorius dalyvavo apvalaus stalo diskusijoje⁴⁴ Moldovos Respublikos nacionaliniame antikoruacijos centre bei susitikimuose su Nacionalinio kovos su korupcija biuro, Kovos su pinigų plovimu ir prevencijos tarnybos bei prokuratūros atstovais.

Pagal Europos Sąjungos Rytų partnerystės policijos bendradarbiavimo programą EUROEAST 2016 metais Tarnyboje lankėsi **Gruzijos** kovos su korupcija agentūros ir Generalinės inspekcijos atstovai, kuriuos supažindinome su Lietuvoje veikiančia korupcijos prevencijos bei korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų nustatymo ir tyrimo praktika. 2016 metų viduryje pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą su Gruzijos Valstybės saugumo tarnybos Kovos su korupcija agentūra, kurio tikslas – glaudesnis tarnybų bendradarbiavimas korupcijos prevencijos ir nusikaltimų tyrimo srityse.

Pagal techninės pagalbos ir informacijos mainų priemonę TAIEX į Lietuvą buvo atvykę **Makedonijos** Respublikos korupcijos prevencijos komisijos atstovai, kuriuos supažindinome su korupcijos rizikos veiksnių nustatymo metodika, siekiant užtikrinti veiksmingą korupcijos prevenciją. Pagal TAIEX programą dalyvavome Makedonijos institucijoms skirtame seminare⁴⁵.

2016 metais pagal Europos Sąjungos Dvynių projektą Makedonijoje „Tolesnė parama efektyviai prevencijai ir kovai su sukčiavimu ir pažeidimais įsisavinant Europos Sąjungos fondų lėšas“ Tarnybos darbuotojai dalyvavo penkių trumpalaikių ekspertų veiklų įgyvendinime.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tarnyboje lankėsi CEPOL mainų programos dalyvis iš **Kosovo**, kuriam pristatėme Tarnybos veiklą, kalbėjomės apie sunkumus, kylančius tiriant korupcinio pobūdžio bylas, ir apie korupcijos prevencijos gerąją praktiką.

⁴⁴ Tema „Valstybės politikos vystymas ir įgyvendinimas kovos su korupcija, sukčiavimu ir pinigų plovimu srityse“.

⁴⁵ Skaityti pranešimai: „Geriausios patirtys vykdant antikoruacinių strategijų ir programų stebėseną“, „Kaip vykdyti antikoruacinių programų stebėseną? Europos Sąjungos valstybės–narės patirtis“.

Siekdami perduoti antikoruacinės politikos formulavimo, koordinavimo ir įgyvendinimo patirtį kartu su Lenkijos institucijomis parengėme pasiūlymą Europos Sąjungos Dvynių projektui **Albanijoje**.

Susitikime su **Armėnijos** Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos vadovais aptarėme galimos paramos kovojant su korupcija perspektyvas bei suderinome galimo tarpinstitucinio bendradarbiavimo, atskleidžiant ir tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas bei vykdant kitas kovos su korupcija priemones, aspektus.

TARPTAUTINIAI PROJEKTAI, KURIŲ NAUDOS GAVĖJA STT

Vykdydami kartu su kitomis institucijomis (projekto partneriais) Europos Sąjungos finansuojamą projektą „Finansų tyrimo ir nusikalstamu būdu įgyto turto paieškos bei valdymo gebėjimų stiprinimas efektyviai profesionalaus ir organizuoto nusikalstamumo prevencijai“ Nr. HOME/2013/ISEC/AG/FINEC/4000005195, stiprinome kompetenciją mokymuose, kaip kuo profesionaliau atlikti nusikalstamu būdu įgyto turto paiešką ir finansų tyrimą, pagal parengtą Turto tyrimo metodologiją.

Vykdydami Europos policijos biuro (Europolo), Austrijos Respublikos federalinio antikoruacijos biuro (BAK), Lenkijos centrinio kovos su korupcija biuro (CBA) ir Europos Sąjungos bendrai finansuojamą projektą „SIENA – antikoruaciniams institucijoms“ pagal Europos Sąjungos programą „Nusikalstamumo prevencija ir kova su juo“ (ISEC), įgijome daugiau galimybių su kitų šalių antikoruacijos padaliniais keistis informacija, susijusia su korupcinio pobūdžio nusikaltimais ir kriminalinės žvalgybos duomenimis.

Vykdytas projektas „Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės institucijų bendradarbiavimas perteikiant žinias ir gerąją patirtį administracinio-finansinio valdymo bei korupcijos mažinimo ir prevencijos srityje Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijoms“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-02-011, kuriuo Lietuvos Respublikos savivaldybėms perduota geroji Norvegijos Kara-

lystės patirtis vietos savivaldos institucijų veiklos efektyvumo didinimo ir korupcijos prevencijos srityse, sukurta korupcijos rodiklių identifikavimo ir matavimo metodika, organizuotos apskritojo stalo diskusijos⁴⁶.

2016 metų pabaigoje pasirašyta finansavimo sutartis su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) HERCULE III subsidijų programos projektui „Analitinės programinės įrangos įsigijimas“ Nr. OLAF/2016/D1/075 įgyvendinti, pagal kurią 2017 metais bus finansuojamas analitinės programinės įrangos korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms atskleisti ir tirti bei mokymo paslaugų įsigijimas. Naujos programinės įrangos pagalba gerės sąveika su esamomis ir naujomis vidaus ir išorės informacinėmis sistemomis, didės Tarnybos analitinių produktų kokybė, greičiau priimsime sprendimus, susijusius su korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų identifikavimu.

OFICIALŪS VIZITAI Į STT

Aukštas pareigas užimančių svečių atvykimas į Tarnybą liudija, kad mūsų veikla yra pastebima, o patirtis – dominantanti. 2016 metais Tarnyboje lankėsi:

- ◆ JAV ambasadorius ir trys JAV ambasados darbuotojai, kurie susitikime su Tarnybos vadovybe aptarė aktualiausius antikorupcijos klausimus.
- ◆ JAV Federalinio tyrimų biuro ryšių karininkas Baltijos šalims, kuris susitiko su Tarnybos ikiteisminio tyrimo pareigūnais dėl tolesnio bendradarbiavimo atliekant tarptautinės korupcijos tyrimą.
- ◆ Tarptautinės verslininkų asociacijos „Trace International“ prezidentė ir JAV ambasados darbuotoja, kurios susitikimo su Tarnybos vadovybe metu aptarė antikorupcijos privačiame sektoriuje klausimus.

⁴⁶ Diskusijų temos: „Etikos valdymas Norvegijos savivaldybėse. Antikorupciniai ir etikos mokymai Lietuvoje“; „Vietos savivaldos tvarus vystymasis. Verslumo principų taikymas“; „Korupcijos rizikos veiksniai šilumos ūkio valdyme“; „Korupcijos rizikos vertinimas investiciniuose projektuose Lietuvoje“ ir „Antikorupcinės priemonės ir jų taikymas Lietuvos savivaldybėse“.

KOVOS SU KORUPCIJA VERTINIMAS

Pagal *Korupcijos suvokimo indeksą (KSI)*⁴⁷ Lietuvai 2016 metais skirti 59 balai ir 38 vieta iš vertintų 176 valstybių⁴⁸ (esame šalia tokių valstybių, kaip Ispanija, Lenkija, Portugalija, Slovėnija). Vertinant Europos Sąjungos valstybes, KSI rodiklis mažėjo 15-oje iš 28 šalių (labiausiai Kipre ir Nyderlanduose), 9-iose išliko nepakitęs, o padidėjo 4 šalyse (didžiausias augimas užfiksuotas Italijoje +3 balai). Lietuva pralenkė tokias Europos Sąjungos valstybes, kaip Ispanija, Latvija, Kipras, Vengrija.

Lietuvos KSI indekso mažėjimą lėmė ne tik pasikeitusi tyrimo metodologija (KSI papildė papildomu šaltiniu, tyrime dalyvavo daugiau valstybių), bet ir socialinės atskirties problemos didėjimas, įtakojęs korupcijos, kaip sisteminio reiškinių, paplitimo suvokimą. Svarbu suvokti, kad Lietuvoje, siekiant aukštesnio KSI balo būtina daugiau dėmesio skirti ne tik korupcinio pobūdžio nusikaltamų veikų atskleidimui, korupcijos prevencijai, antikorpuciniam švietimui, bet svarbu gerinti socialinės įtraukties ir darnaus valdymo rodiklius, kuriais būtų užtikrinamas valdymo efektyvumas, visuomenės įtraukimas į sprendimų priėmimą, finansų atvirumas, politinių ir valdymo procesų skaidrumas, žmogaus teisių ir laisvių apsauga, žiniasklaidos ir teismų nepriklausomumas.

*Pasaulio korupcijos barometro*⁴⁹ duomenimis šiek tiek daugiau nei pusei Lietuvos gyventojų korupcijos problema tebėra aktuali, tačiau gyventojų, kuriems teko duoti kyšį per pastaruosius 12 mėnesių, skaičius sumažėjo iki 24 proc.

⁴⁷ Tai vienas žinomiausių kasmet pasaulyje atliekamų korupcijos suvokimo tyrimų. Tarptautinio sociologinio tyrimo įverčiai rikiuojami šimto balų skalėje, kur 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą.

⁴⁸ 2015 metais skirtas 61 balas iš 100 galimų ir 32 vieta tarp 168 šalių, 2014 metais – 58 balai iš 100 galimų ir 39 vieta tarp 175 valstybių. 2016 metais nei viena iš valstybių nepadarė didesnės pažangos artėjant prie aukščiausio 100 KSI balo: 69 proc. šalių surinko mažiau negu 50 balų, o valstybių, kurių KSI rodiklis apskritai krito, skaičius buvo didesnis nei valstybių, pakilusių į aukštesnes pozicijas.

⁴⁹ Tyrimu siekiama išsiaiškinti žmonių korupcinę patirtį ir jų nuomonę apie šalies institucijų korumpuotumą. Tyrimo duomenys gauti iš 60 000 gyventojų apklausų, atliktų 42 šalyse. Lietuvoje tiesioginės apklausos būdu buvo apklaustas 1 501 gyventojas.

(2013 metais – 26 proc.). Taip pat sumažėjo gyventojų, manančių, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiksmai kovoje su korupcija yra neefektyvūs⁵⁰. Todėl tikėtina, kad įgyvendinus Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programą ir jos įgyvendinimo 2015–2019 metų Tarpinstatutinį veiklos planą, pavyks pasiekti, kad gyventojų, kuriems teko duoti kyšį per paskutinius 12 mėnesių, skaičius 2019 metais sumažėtų iki 21 proc., o 2025 metais iki 10 proc.

*Lietuvos korupcijos žemėlapis*⁵¹ atskleidė kryptingos ir ilgalaikės antikorpucinės veiklos teigiamus rezultatus: gyventojų, *manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas*, (68 proc.) ir gyventojų, *pasiryžusių duoti kyšį*, (40 proc.) 2016 metų rezultatas yra mažiausias nuo 2001 metų⁵²; įmonių vadovų, *manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas*, ir įmonių vadovų, *pasiryžusių duoti kyšį*, procentinės išraiškos mažiausios nuo 2002 metų, be to, pasiryžusių duoti kyšį, 2016 metais lyginant su 2002 metais sumažėjo 3,2 karto⁵³; valstybės tarnautojų, *nurodžiusių, kad kyšis padeda spręsti problemas*, ir valstybės tarnautojų, *nurodžiusių, kad duotų kyšį*, procentinės išraiškos nuosekliai mažėja nuo 2008 metų, kai ši tikslinė grupė buvo įtraukta į sociologinio tyrimo apklausas. Ataskaitiniu laikotarpiu vykdytas kryptingas valstybės tarnautojų švietimas ir teikiama jiems metodinė pagalba leido pasiekti, kad pasiryžusių duoti kyšį, 2016 metais lyginant su 2014 metais sumažėjo beveik 2 kartus, o lyginant su 2008 metais sumažėjo 3,5 karto⁵⁴.

⁵⁰ 2016 metais manančių, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiksmai kovoje su korupcija yra neefektyvūs, buvo 71 proc., 2013 metais – 79 proc.

⁵¹ Tyrimas yra projekto „Tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ atlikimas, antikorpucinės socialinės reklamos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0002 dalis, bendrai finansuojamas iš Europos socialinio fondo lėšų pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą. Jame buvo tiriamos trys tikslinės grupės: 1 002 Lietuvos gyventojai, 503 verslo įmonių vadovai, 502 valstybės tarnautojai.

⁵² Gyventojų, manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas, procentinė išraiška nuosekliai mažėja nuo 2007 metų, kai buvo 85 proc.; gyventojų, pasiryžusių duoti kyšį, procentinė išraiška nuosekliai mažėja nuo 2005 metų, kai tokių pasiryžusių buvo 68 proc.

⁵³ Įmonių vadovų manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas 2016 metais buvo 48 proc., 2002 metais – 76 proc.; įmonių vadovų, pasiryžusių duoti kyšį, 2016 metais buvo 20 proc., 2002 metais – 63 proc., o nuo 2008 metų, kai buvo 51 proc. rezultatas nuosekliai mažėja.

⁵⁴ 2016 metais 45 proc. valstybės tarnautojų nurodė, kad kyšis padeda spręsti problemas, ir 12 proc. valstybės tarnautojų nurodė, kad duotų kyšį.

Vertinant tiesioginę Lietuvos visuomenės korupcinę patirtį, taip pat pastebime akivaizdžiai teigiamas tendencijas: 8 proc. mažiau gyventojų⁵⁵, tik 5 proc. įmonių vadovų⁵⁶ ir 2,8 karto mažiau valstybės tarnautojų⁵⁷ nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių davė kyšį; kad kyšį teko duoti per pastaruosius 5 metus nurodė 12 proc. mažiau gyventojų⁵⁸, 15 proc. įmonių vadovų⁵⁹ ir 1,8 karto mažiau valstybės tarnautojų⁶⁰.

Taip pat stiprėja pranešimų apie korupcinio pobūdžio įvykius potencialas: maždaug penktadalis gyventojų⁶¹, daugiau nei trečdalis įmonės vadovų⁶² ir beveik 1,5 karto daugiau valstybės tarnautojų⁶³ susidūrė su korupcijos atvejais apie tai praneštų atsakingoms institucijoms.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), įvertinusi Lietuvos pastangas kovoti su korupcija (įskaitant ir tarptautiniu lygiu), 2016 metais oficialiai pakvietė Lietuvą tapti EBPO Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupės dalyve („participant status“). Šis statusas suteikia galimybę Lietuvos atstovams dalyvauti visuose šios Darbo grupės susitikimuose (išskyrus konfidencialias sesijas), pasisakyti juose, siūlyti darbotvarkės punktus, dalyvauti Darbo grupės diskusijose, aptariant konkrečias tarptautinio papirkinėjimo baudžiamąsias bylas. Tęsdama pradėtus darbus Lietuva pretenduoja tapti šios Darbo grupės visateise (aukščiausio statuso) dalyve. Šis etapas laikomas vienu iš sudėtingiausių ir daugiausiai pastangų pareikalaujančių Lietuvos stojimo į EBPO procese. Narystė EBPO, kuriai šiuo metu priklauso 35 ekonomiškai stipriausios pasaulio valstybės, reikštų Lietuvos stabilumo ir ekonomikos pripažinimą, naujų investicijų pritraukimą.

⁵⁵ 2016 metais – 16 proc., 2014 metais – 24 proc.

⁵⁶ 2016 metais – 5 proc., 2014 metais – 6 proc.

⁵⁷ 2016 metais – 6 proc., 2014 metais – 17 proc.

⁵⁸ 2016 metais – 33 proc., 2014 metais – 45 proc.

⁵⁹ 2016 metais – 15 proc., 2014 metais – 14 proc.

⁶⁰ 2016 metais – 19 proc., 2014 metais – 35 proc.

⁶¹ 2016 metais – 23 proc., 2014 metais – 18 proc.

⁶² 2016 metais – 35 proc., 2014 metais – 35 proc.

⁶³ 2016 metais – 42 proc., 2014 metais – 29 proc.

TEISINIS REGULIAVIMAS

VEIKLĄ ĮTAKOJANTYS TEISĖS AKTAI

Tarnyba 2016 metais įtraukta į Europos Sąjungos fondų lėšų administravimo sistemą⁶⁴, institucijoms numatyta pareiga informuoti STT įtarus korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, susijusią su Europos Sąjungos fondų lėšų neteisėtu gavimu ir (ar) panaudojimu, bei taikyti kitas su sukčiavimo prevencija ir rizikos valdymu susijusias priemones. Numatyti Tarnybos veiksmai⁶⁵ dėl institucijų informavimo apie įtariamą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, susijusią su Europos Sąjungos fondų lėšų neteisėtu gavimu ir (ar) panaudojimu.

Priėmus Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XII-2742 sudarytos galimybės Tarnybai atlikti korupcijos rizikos analizę ne tik valstybės ir savivaldybių įstaigose, bet taip pat ir valstybės bei savivaldybių valdomose įmonėse. Tokia galimybė užtikrins efektyvesnę korupcijos prevenciją bei skaidresnę valstybės bei savivaldybių valdomų įmonių veiklą.

2016 metų viduryje vykusio Lietuvos antrojo vertinimo metu Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupė labai teigiamai įvertino bendrą Lietuvoje egzistuojančią korupcijos kontrolės institucinę ir teisinę sistemą. Taip pat nurodė keletą likusių kryptų, kuriose Lietuva turėtų stengtis labiau: plėsti juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės taikymą; be išlygų užtikrinti pajamų, gautų iš sandorių, sudarytų papirkinėjant pareigūnus, konfiskavimą; taip pat užtikrinti galimybę visais atvejais patraukti atsakomybėn asmenis, kurie papirkinėja per tarpininkus, veikiančius kitose valstybėse. Todėl kartu su Teisingumo ministerija parengėme Baudžiamojo kodekso

⁶⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 11 d. nutarimas Nr. 473

⁶⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 18 d. nutarimas Nr. 485

20, 225, 226, 227, 230 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XII-2780 ir Baudžiamojo proceso kodekso 387, 390 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XII-2781, kurių nuostatos suderintos su EBPO Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupės pateiktomis rekomendacijomis. Šie pakeitimai leis plačiau taikyti turto konfiskavimą bei juridinio asmens baudžiamąją atsakomybę ir įtakos mūsų veiklos apimtis bei rezultatus.

VEIKLĄ ĮTAKOSIANTYS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

Parengėme ir Teisingumo ministerijai bei Generalinei Prokuratūrai pateikėme įstatymų projektus, skirtus pranešėjų apsaugos tobulinimui: Baudžiamojo kodekso papildymo 39² ir 40¹ straipsniais įstatymo projektą; Baudžiamojo proceso kodekso 212 ir 217 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą; Darbo kodekso 129 ir 236 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą; Korupcijos prevencijos įstatymo 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektą.

Siekdami tikslinti korupcijos pasireiškimo tikimybės ir korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarką parengėme ir Teisingumo ministerijai pateikėme Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 pakeitimo projektą.

Tarnybos galimybes informuoti visuomenę apie savo veiklą bei panaudoti ikiteisminio tyrimo duomenis ne baudžiamojo persekiojimo tikslais gali įtakoti Generalinio prokuroro sudarytos darbo grupės rengiami Ikiteisminio tyrimo duomenų skelbimo rekomendacijų ir Ikiteisminio tyrimo duomenų skelbimo (teikimo) besikreipiantiems subjektams rekomendacijų projektai.

Neigiamos įtakos STT pareigūnų tarnybos reglamentavimo nuoseklumui gali turėti Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3268(2) priėmimas.

STT PRIORITETAI 2017 METAIS

Siekdami įgyvendinti STT strateginį tikslą – mažinti korupciją valstybėje, 2017–2019 metams nustatėme šiuos veiklos prioritetus:

- ◆ Nustatyti ir imtis priemonių pašalinti korupcijos rizikos veiksnius Europos Sąjungos fondų lėšų administravimo ir panaudojimo, aplinkos ir sveikatos apsaugos, susisiekimo, energetikos, žemės ūkio, regioninės plėtros, kultūros bei teisėsaugos srityse, susijusiose su viešųjų pirkimų organizavimu, vykdymu ir kontrole, valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu, viešųjų ir administracinių paslaugų teikimu ir kontrole, didelės svarbos ir vertės projektų planavimu bei įgyvendinimu, siekiant užkardyti ir išaiškinti sunkias, sistemines, didžiausią valstybei žalą darančias korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, nepotizmą, įgyvendinti korupcijos prevencijos bei antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo priemones.
- ◆ Aktyviai dalyvauti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Kovos su užsienio pareigūnų papirkinėjimu sudarant tarptautinius verslo sandorius darbo grupės veikloje, užkardyti ir išaiškinti nusikalstamas veikas, susijusias su tarptautiniu kyšininkavimu.

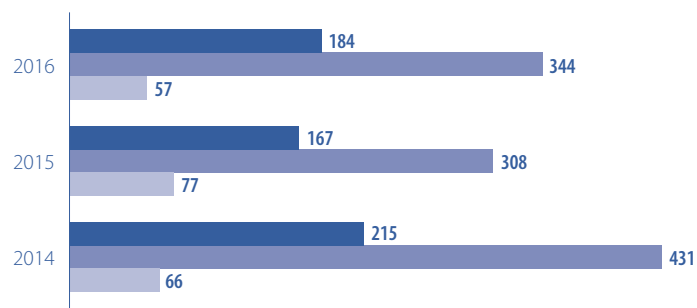

PRIEDAI

2016 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

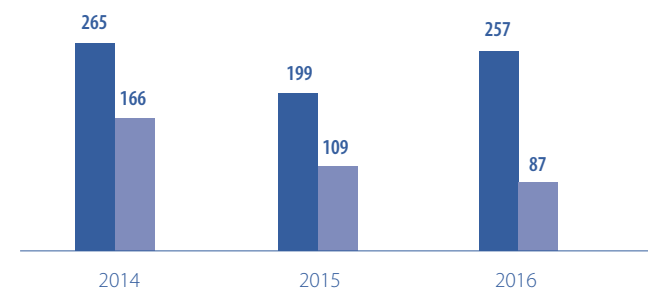
VEIKLOS, SUSIJUSIOS SU BAUDŽIAMUOJU PERSEKIOJIMU, STATISTINIAI RODIKLIAI

PRADĖTI IR ATLIKTI IKITEISMINIAI TYRIMAI

■ Asmenys, kuriems pareikšti įtarimai ■ Nustatyta nusikalstamų veikų ■ Pradėta ikiteisminių tyrimų

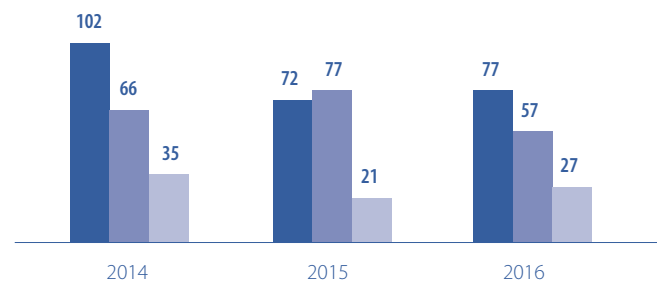
NUSTATYTOS NUSIKALSTAMOS VEIKOS IR ASMENYS, KURIEMS PAREIKŠTI ĮTARIMAI

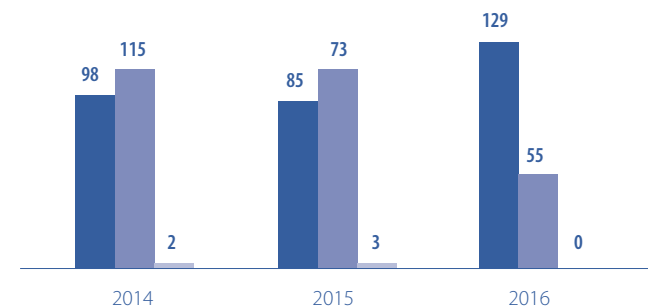
■ Nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ■ Kitos nusikalstamos veikos

1 pav. Pradėtų ikiteisminių tyrimų, nustatytų nusikalstamų veikų ir įtariamųjų skaičiaus pokyčiai

3 pav. Pagal kategorijas nustatytų nusikalstamų veikų skaičiaus pokyčiai

■ Nebaigti iki sausio 1 d. ■ Pradėta STT ■ Gauta iš Prokuratūros

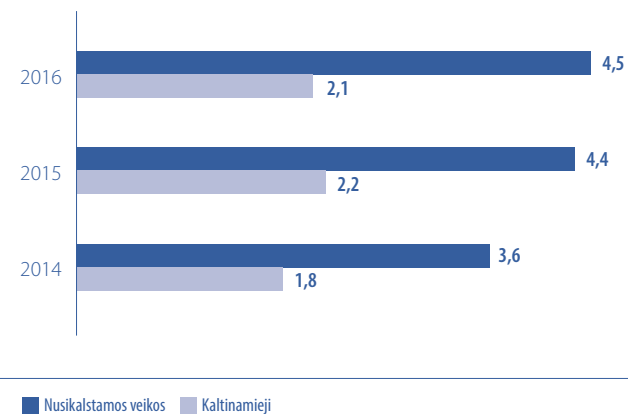
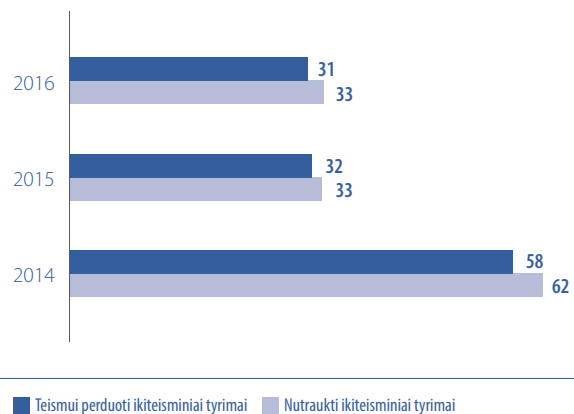

■ Valstybės tarnautojai ■ Kiti asmenys ■ Juridiniai asmenys

2 pav. Turėtų ikiteisminių tyrimų skaičiaus pokyčiai

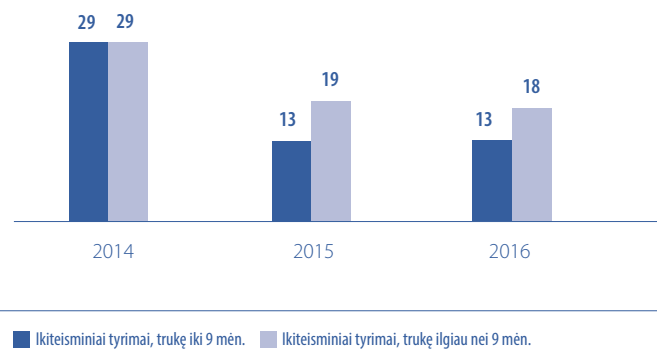
4 pav. Įtariamųjų pagal kategorijas skaičiaus pokyčiai

BAIGTI IR TEISMUI PERDUOTI IKITEISMINIAI TYRIMAI

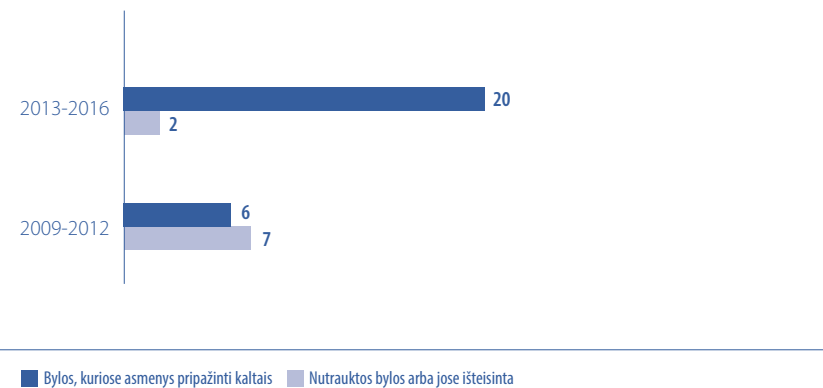
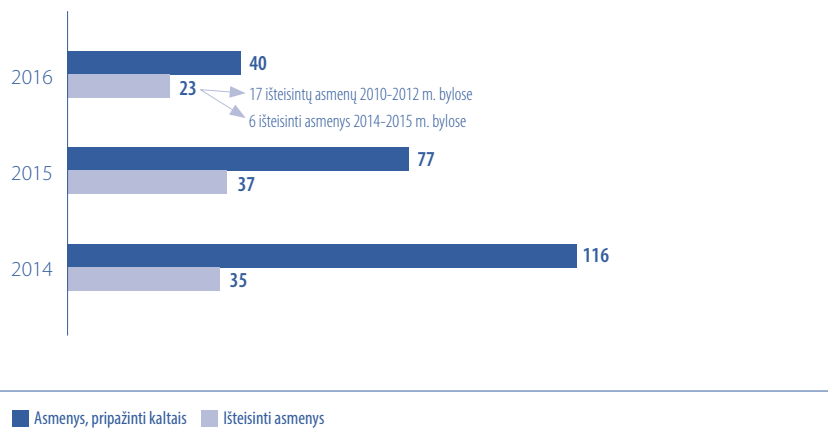
5 pav. Pagal baigimo būdą baigtų ikiteisminių tyrimų skaičiaus pokyčiai

7 pav. Nusikalstamų veikų ir kaltinamųjų viename teismui perduotame ikiteisminiame tyrime vidurkio pokyčiai

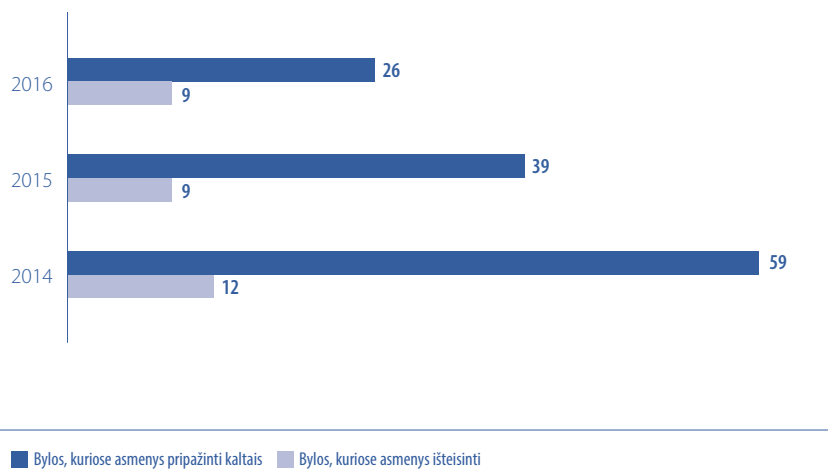
6 pav. Teismui perduotų ikiteisminių tyrimų trukmės pokyčiai

TEISME IŠNAGRINĖTOS BYLOS

8 pav. Pirmos instancijos teismuose pripažintų kaltais ir išteisintų asmenų pokytis

10 pav. Teismų sprendimai pagal ikiteisminių tyrimų pradėjimo metus

9 pav. Teismuose išnagrinėtų bylų pokytis

SVARBIAUSI 2016 METAIS ĮVERTINTI TEISĖS AKTAI AR JŲ PROJEKTAI

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAVIMAS

Atlikus *kai kurių teisės aktų*¹, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto naudojimą, valdymą ir disponavimą, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad iš esmės neregamentuojami savivaldybių žemės perdavimo panaudos ir nuomos pagrindais klausimai; neregamentuojami savivaldybės turto, patikėjimo teise perduoto savivaldybės įmonėms, įkeitimo klausimai; kad įmonės, kurioms perduotas valstybės ar savivaldybės turtas, gali plėtoti su steigimo tikslais nesusijusią veiklą ir tokiu būdu minėtas turtas gali būti naudojamas neužtikrinant valstybės ar savivaldybių turto naudojimo principų. Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybių taryboms suteikiama teisė savo nuožiūra priimti sprendimus dėl savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudotis ir disponuoti juo kitiems asmenims, taip pat reglamentuoti šias procedūras, tačiau savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo principai neretai savivaldybėse interpretuojami nevienareikšmiškai. Pasiūlyta reglamentuoti valstybės ir savivaldybių turto nuomos ir panaudos principus, atsižvelgiant į teisės aktus, reglamentuojančius valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo klausimus ir tikslinti Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymą, nustatant reikalavimą konkrečiai apibrėžti įmonės veiklos sritis.

Atlikus *Švietimo įstaigų modernizavimo programos*² antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad nėra aišku, kaip savivaldybės atrenka modernizacijai tinkančias švietimo įstaigas, ir kaip sudaro prioritetinį šių įstaigų sąrašą; kas (komisija, administracijos direktorius ar kitas asmuo) ir kokiais teisės aktais vadovaudamasis nustato konkrečios švietimo įstaigos atnaujinimui reikalingų lėšų poreikį (sumą); kas yra įgaliotas tvirtinti, o vėliau teikti Švietimo ir mokslo ministerijai atrinktų švietimo įstaigų sąrašą. Savivaldybės nėra patvirtinusios šiuos veiksmus reglamentuojančių teisės aktų. Pasiūlyta parengti ir patvirtinti Švietimo įstaigų modernizavimo programai teikiamų švietimo įstaigų atrankos taisyklės, nustatyti aiškius kriterijus, keliamus atnaujinimui atrenkamoms švietimo įstaigoms, savivaldybėms sudaryti atnaujinimui atrenkamų švietimo įstaigų komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą bei kt.

Atlikus *teisės aktų*³, reglamentuojančių konfiskuotų tabako gaminių ir konfiskuoto etilo alkoholio bei alkoholio gėrimų sunaikinimo tvarką, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad galiojantis teisinis reguliavimas nepakankamai reglamentuoja tabako ir alkoholio naikinimo procesą ir gali sudaryti sąlygas veikti nesąžiningai, didina administracinę našta, dėl to nesilaikoma pranešimo Muitinės departamentui išsiuntimo termino; tabako ir alkoholio gaminių naikinimas yra decentralizuotas, nėra tikslų duomenų apie sunaikintos produkcijos kieki ir nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė; nepakankamai viešinamas tabako ir alkoholio gaminių naikinimo procesas. Pasiūlyta nustatyti minimalų tabako ir alkoholio kiekį, kurį sulaikius privaloma nedelsiant pranešti Muitinės departamentui, nustatyti atsakingą instituciją, kuri kaupia ir sistemina informaciją apie sulaikyto ir sunaikinto tabako ir alkoholio kiekius, skelbti informaciją apie sulaikyto, konfiskuoto ir sunaikinto tabako gaminių ir alkoholio kiekius, nustatyti naikinimo komisijos narių keitimąsi ir skelbti komisijos narių sudėtį.

Atlikus *Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio 3 dalies, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16(1), 17, 18, 22, 28, 29, 34 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 16(2) straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIP-4437, Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 19 d. sprendimo Nr. 5TS-364 „Dėl draudimo prekiauti alkoholiniais gėrimais“* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad įstatyme nustatyta per plati savivaldybės tarybos teisė nustatyti atstumą draudžiantį prekiauti alkoholiniais gėrimais; nėra nustatyto pereinamo laikotarpio nuo savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo buvo nustatytas atstumas draudžiantis prekiauti alkoholiniais gėrimais, priėmimo dienos; teisinis reguliavimas sudaro nevienodas verslo sąlygas ūkio subjektams, norintiems gauti naują leidimą prekiauti alkoholiniais gėrimais. Pasiūlyta nustatyti, kad savivaldybės tarybos sprendimas, nustatantis atstumą, draudžiantį prekiauti alkoholiniais gėrimais, būtų taikomas visiems ūkio subjektams, nepriklausomai nuo licencijos išdavimo dienos; nustatyti laikotarpį, po kurio ribojimas tam tikroje teritorijoje verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išgaliotų visiems ūkio subjektams, turintiems licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais.

¹ Analizuoti šie teisės aktai: Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 20 ir 24 straipsniai; Žemės įstatymo Nr. I-446 16, 17, 18 straipsniai; Valstybės ir savivaldybių įmonių Nr. I-722 įstatymas.

² Programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-410.

³ Analizuoti šie teisės aktai: Konfiskuotų ir valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1116; Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 178; Sulaikytų prekių apskaitymo centralizuotame F tipo muitinės sandėlyje ir Panevėžio teritorinės muitinės apskaitoje taisyklės, patvirtintos Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1B-412.

Atlikus Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3512 antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad projekto tikslas – užtikrinti efektyvesnį valstybei priklausančio turto valdymą, neatitinka projekto nuostatų, kadangi nei projekte, nei projekto aiškinamajame rašte nėra nurodyta, kokią naudą gautų valstybė ir kiek valstybės biudžeto lėšų būtų sutaupyta įgyvendinant projekto nuostatas; siūlomas teisinis reguliavimas sudarys išskirtines sąlygas įmonėms, kurių įsipareigojimai yra didesni negu 1/3 įmonės savininko kapitalo. Pasiūlyta tikslinti projektą ir jo aiškinamąjį raštą, nesudarant išskirtinių sąlygų įmonėms, kurių įsipareigojimai yra didesni negu 1/3 įmonės savininko kapitalo.

Atlikus Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų⁴ 21 punkto, Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių⁵ 23 punkto antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad nei Kadastro nuostatuose, nei Taisyklėse nėra sukonkretinta, kokie matavimo vienetai yra naudojami apskaičiuojant maksimalią leistiną (ribinę) žemės sklypo ploto paklaidą (kvadratiniai metrai ar hektarai). Kadangi matavimo vienetai, kuriais bus apskaičiuojamos paklaidos, turi reikšmės apskaičiuotos paklaidos dydžiui ir atlikus kadastrinius matavimus – nustatoma žemės sklypo plotui, toks nepakankamas teisinis reglamentavimas gali sudaryti sąlygas matininkų neobjektyviam elgesiui. Pasiūlyta nustatyti, kokiais matavimo vienetais turi būti apskaičiuojama maksimali leistina (ribinė) žemės sklypo ploto paklaida ir kuriuo momentu ji turi būti konvertuojama į nesisteminius matavimo vienetus.

Atlikus Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos savivaldybių teisės aktų⁶, reglamentuojančių kūno kultūros ir sporto programų bei kultūros programų rėmimą iš savivaldybių biudžeto lėšų antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad savivaldybių teisės aktai nepakankamai reglamentuoja projektų atrankos komisijų ir ekspertų veiklą, sudaro prielaidas veikti nepakankamai skaidriai ir sąžiningai; Savivaldybės neskelbia arba skelbia ne visą informaciją, susijusią projektų rėmimu, neskelbiamos kai kurių komisijų narių pavardės. Savivaldybių patvirtinti nuostatai nereglamentuoja maksimalios finansavimo sumos skyrimo vienam projektui, projektų atrankos komisijų ir ekspertų darbo veiklos, šių komisijų sudėties, vykdomos veiklos apmokėjimo. Pasiūlyta susisteminti ir savivaldybių interneto svetainėse skelbti detalesnę su projektų rėmimu susijusią informaciją, atsisakyti ekspertų anonimiškumo ir skelbti ekspertų pavardes, nustatyti maksimalų skiriamo finansavimo dydį ir nuosavų lėšų procentinį dydį.

⁴Nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534.

⁵Taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522.

⁶Analizuoti šie teisės aktai: Kūno kultūros ir sporto projektų rėmimo iš Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto konkurso nuostatai, patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 30-391; Kultūros rėmimo programų projektų konkurso nuostatai, patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. 30-396; Viešųjų paslaugų teikimo projektų paraiškų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno miesto tarybos savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. T-8; Sportinės veiklos programų dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų nuostatai, patvirtinti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T2-374.

Atlikus Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių⁷ ir kitų teisės aktų⁸, reglamentuojančių valstybės investicijų rengimą, apskaitą ir kontrolę, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad galiojančiame teisiniame reguliavime yra korupcijos riziką veiksnių, kurie sudaro sąlygas valstybės biudžeto lėšas naudoti neracionaliai, sukuria papildomą administracinę našą viešajame sektoriuje, neužtikrina atsakomybės už projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygų nesilaikymą, neužtikrina informacijos sisteminimo ir viešinimo apie į tam tikras programas įtrauktus investicijų projektus. Pasiūlyta nustatyti, kad investicijų projektams vertinti būtų privaloma taikyti balų sistemą, nustatyti minimalią sumą skiriamą vienam investicijų projektui, viešinti informaciją apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pajamas, išlaidas elektroninėje erdvėje per tam sukurtą informacinę sistemą.

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Atlikus Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3750, perkeliančio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES nuostatas, taip pat Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo projekto Nr. XIIP-3751, perkeliančio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES nuostatas, kai kurių normų antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad projektuose nėra nustatyta efektyvių priemonių ir būdų sąžiningai konkurencijos laisvei apsaugoti. Pasiūlyta naikinti vidaus sandorius arba stiprinti ir efektyvinti jų kontrolę.

⁷Taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478.

⁸Analizuoti šie teisės aktai: Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 201; Valstybės investicijų vertinimo kriterijų nustatymo ir pasiektų rezultatų vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 1K-256; Sveikatos apsaugos srities valstybės investicijų projektų įgyvendinimo programų (investicijų projektų) planavimo, finansavimo, įgyvendinimo ir kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-1081.

Atlikus *kai kurių Lietuvos didžiųjų ligoninių supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių*⁹ antikorupcinius vertinimus, *nustatyta*, kad kai kurios ligoninės, nusistatydamos gan dideles neskelbiamų mažos vertės pirkimų ribas savo taisyklėse, suformavo iš esmės ydingą neskelbiamų mažos vertės pirkimų praktiką, nes taip sudarė galimybes neskelbti apie pakankamai didelę dalį (o gal net visus) mažos vertės pirkimų. Be to, viena įstaiga nusistatė didesnę darbų mažos vertės pirkimo ribą nei leidžia Viešųjų pirkimų įstatymas. Siekiant neskelbiamų mažos vertės pirkimų teisinio reguliavimo aiškumo ir skaidrumo, *pasiūlyta* taisyklių nuostatas suderinti su įstatymo normomis, taip pat sumažinti neskelbiamų mažos vertės pirkimų sumas, o Sveikatos apsaugos ministerija įpareigota peržiūrėti pavaldžių sveikatos priežiūros įstaigų viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į antikorupcinio vertinimo išvadoje nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

SVEIKATOS APSAUGA

Atlikus *kai kurių Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo VIII-1679 įgyvendinamųjų teisės aktų*¹⁰ antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas kituose teisės aktuose nustatyti išimčių, kurios nederėtų su tarptautiniais vaistinių preparatų klinikinių tyrimų atlikimo standartais; neatskleista, kas konkrečiai (asmuo ar komisija) ir kokia tvarka priima sprendimus (rekomendacijas ministrui) leisti ar atsisakyti leisti kamieninių ląstelių mėginius įvežti į Lietuvos Respubliką ar išvežti iš jos. *Pasiūlyta* tobulinti teisinį reguliavimą.

⁹ Analizuoti šie teisės aktai: VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus 2015 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V1-1; VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų Santariškių klinikų generalinio direktoriaus 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-751, 107.1.4.2 papunktis; Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų Kauno klinikų generalinio direktoriaus 2014 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. V-1090, 144 punktas.

¹⁰ Analizuoti šie teisės aktai: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1517 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. spalio 29 d. įsakymo Nr. V-895 „Dėl Lietuvos bioetikos komiteto nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“; Pagrindinių tyrėjų ir biomedicininų tyrimų užsakovų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 745; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 7 d. įsakymo Nr. V-659 „Dėl Kamieninių ląstelių, išgaunamų iš virkštelės ar placentos po vaiko gimimo, genetiniams tyrimams paimtų mėginių įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; Patirtų išlaidų ir sugaišto laiko dėl dalyvavimo biomedicininame tyrime kompensacijos apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-15; Leidimų atlikti biomedicininį tyrimą išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-2; Informuoto asmens sutikimo dalyvauti biobanko veikloje ir informacijos apie dalyvavimą biobanko veikloje reikalavimų ir informuoto asmens sutikimo dalyvauti biobanko veikloje davimo ir atšaukimo tvarkos aprašas, patvirtintas

Atlikus *Medicinos prietaisų sterilizavimo ir dezinfekcijos proceso priežiūros sistemos įdiegimo bei sveikatos priežiūros įstaigų sterilizacinių modernizavimo 2016-2025 metų programos*¹¹ *kai kurių priedų* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad antikorupcinio požiūriu ydinga praktika, kai įvairiose programose nustatomi konkretūs skaičiai, kriterijai (ir pan.) ateityje pirktinai įrangai ir priemonėms, taip programų dokumentus derinant prie būsimų viešųjų pirkimų dokumentų. Dėl to suinteresuotiems asmenims, visuomenės atstovams kyla įvairių abejonių dėl parengtų dokumentų skaidrumo, kadangi neaišku, ar iš tikrųjų tam tikros įrangos, priemonių poreikis yra suformuotas objektyviai ir nešališkai, ar programose nustatyti kriterijai atitinka tik vieno (ar daugiau, tačiau mažos rinkos dalies) ar visų paslaugos teikėjų interesus ir pan. *Pasiūlyta* Sveikatos apsaugos ministerijai pakviesti sterilizavimo aparatų tiekėjų, gamintojų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų atstovus, kitus suinteresuotus asmenis į viešą diskusiją ir pristatyti Programos esmę, pateikti atsakymus į kylančius klausimus, įskaitant ir tuos, kurie paminėti antikorupcinio vertinimo išvadoje.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-100; Biobanko veiklos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-101; Informuoto asmens sutikimo dalyvauti biomedicininame tyrime ir informacijos apie biomedicininį tyrimą reikalavimų ir informuoto asmens sutikimo dalyvauti biomedicininame tyrime davimo ir atšaukimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-28; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-19 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. V-435 „Dėl Pritarimo atlikti klinikinį vaistinio preparato tyrimą liudijimų ir leidimų atlikti klinikinį vaistinio preparato tyrimą išdavimo, tyrimų atlikimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; Geros klinikinės praktikos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. 320; Vaiko dalyvavimo biomedicininame tyrime tvarkos aprašo projektas TAIS Nr. 15-12400; Asmens sveikatai svarbios informacijos, paaiškėjusios atliekant biomedicininį tyrimą su biobanke tvarkomais asmens biologiniu ėminiu ir sveikatos informacija, apie kurią privaloma pranešti, kriterijų ir pranešimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-109; Leidimo dėl biobanke tvarkomų žmogaus biologinių ėminių ir asmens sveikatos informacijos teikimo kitiems Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybių narių, kitų Europos ekonominės erdvės valstybių ir trečiųjų valstybių biobankams, biomedicininio tyrimo užsakovui, jo įgaliotam atstovui ar pagrindiniam tyrėjui, atliekantiems biomedicininį tyrimą ne Lietuvos Respublikoje, išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-104.

¹¹ Programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-621.

Atlikus *kai kurių teisės aktų*¹², *reglamentuojančių pakaitinio gydymo skyrimą ir organizavimą*, antikorpupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad Lietuvoje veikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose teikiamos pakaitinio gydymo paslaugos, yra nusistačiusios skirtingas vidines pakaitinio gydymo organizavimo tvarkas, todėl pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai pacientams išduodami nevienodai; teisinis reguliavimas Vilniaus priklausomybės ligų centro atitinkamo skyriaus vedėjui ar jo įgaliotam asmeniui suteikia per plačią diskrecijos teisę koordinuoti norinčių dalyvauti farmakoterapijoje opioidiniais vaistais eilę; Vilniaus priklausomybės ligų centras viešai neskelbia pakaitinio gydymo skyrimo ir organizavimo tvarkos. *Pasiūlyta* nustatyti detalesnę pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų asmens sveikatos priežiūros įstaigose išdavimo asmenims ar jų artimiesiems išsinešti tvarką; nustatyti pacientų paskirstymo į Vilniaus priklausomybės ligų centro laisvas vietas kriterijus tais atvejais, kai Vilniaus priklausomybės ligų centro galimų suteikti vietų skaičius yra mažesnis už norinčių gauti pakaitinio gydymo paslaugą asmenų skaičių; viešinti Vilniaus priklausomybės ligų centro pakaitinio gydymo skyrimo ir organizavimo tvarką.

Atlikus *kai kurių teisės aktų*¹³, *reglamentuojančių palaikomojo gydymo skyrimą ir organizavimą*, antikorpupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad teisinis reguliavimas yra neišsamus, detaliam nereglamentuojama pacientų registravimo tvarkos, nuo kurios priklauso pacientų patekimas į Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centro slaugos ir palaikomojo gydymo skyrių, taip pat neatskleidžia, kokiais konkrečiais atvejais ir kokioms galimybėms esant pacientai gali būti hospitalizuojami jų pačių ar jų globėjų norima data; Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centras viešai neskelbia slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų teikimo tvarkų. *Pasiūlyta* įtvirtinti detalią Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centro pacientų registravimo ir eilių sudarymo tvarką; skelbti interneto svetainėje laisvų vietų skaičių; nustatyti atvejus, kada asmenys gali pasirinkti konkrečią palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų gavimo datą; sudaryti galimybę pacientams atlikti išankstinę registraciją internetu; įtvirtinti, kad mokamos palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centro būtų teikiamos tik užtikrinus, jog iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamas paslaugas visų pirma gautų laukimo eilėje užsiregistravę pacientai; viešai skelbti Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centro slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų teikimo tvarkas.

¹² Analizuoti šie teisės aktai: Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. V-653; Ambulatorinių priklausomybės ligų gydymo paslaugų teikimo reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1496; Priklausomybės nuo opioidų farmakoterapijos opioidiniais vaistais Vilniaus priklausomybės ligų centro Ambulatoriniame skyriuje tvarka, patvirtinta Vilniaus priklausomybės ligų centro direktoriaus 2014 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 1.3-(1.2)-96.

¹³ Analizuoti šie teisės aktai: Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-393; Pacientų kreipimosi ir priėmimo į slaugos ir palaikomojo gydymo skyrių tvarkos aprašas bei Personalo, priimančio pacientą į saugos ir palaikomojo gydymo skyrių, priėmimo tvarkos aprašas, patvirtinti VŠĮ Baisogalos pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-5.

Atlikus *Teleradiologijos paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo*¹⁴ antikorpupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad nėra aišku, kokiais medicininiais atvejais susiklosčius, gydytojas radiologas gali (ar turi) kreiptis į kitą radiologą konsultacijos dėl radiologinio tyrimo; teisinis reguliavimas tuo aspektu, kad įstaiga, norinti atlikti tik radiologinių tyrimų įvertinimą ir aprašymą, privalo turėti ir radiologiniams tyrimams atlikti reikalingą įrangą, yra nepagrįstai ribojantis konkurencijos laisvę. *Pasiūlyta* tobulinti teisinį reguliavimą ir imtis aktyvių veiksmų, kad Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžios didžiosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios turi radiologiniams tyrimams atlikti reikalingą įrangą, dalyvautų teleradiologijos paslaugų viešuosiuose pirkimuose taip didinant konkurencines sąlygas.

Atlikus *Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakyme Nr. 529 „Dėl Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašo (C sąrašo)“ nustatytų tvarsčių skyrimo sąlygų*¹⁵ antikorpupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad teisinis reguliavimas nenustato reikalavimo, kad išrašomas tvarstis turi būti proporcingas žaizdos dydžiui, todėl praktikoje pasitaiko situacijų, kai yra skiriami žymiai didesni ir kartu brangesni tvarščiai nei esančios žaizdos; pasitaiko atveju, kai tvarščiai skiriami net ne gydytoms žaizdoms, neįsitikinus ar jas galima priskirti prie negyjančių. *Pasiūlyta* nustatyti reikalavimą, kad išrašomas tvarstis turi būti proporcingas žaizdos dydžiui, t. y. nustatyti medicinos mokslu pagrįstą ir objektyvų išrašomų tvarščių ir žaizdų dydžių santykį ar kitokią medicinos mokslu pagrįstą ir objektyvią žaizdų ir aplink jas nepažeistos odos matavimo metodiką; kad tvarščiai skiriami ilgiau negu 30 dienų gydytoms, tačiau negyjančioms žaizdoms.

¹⁴ Aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-944.

¹⁵ Sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. V-953.

Atlikus *Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių*¹⁶ 9 punkto ir *Medicininės apžiūros neblaivumui (girtumui) ar apsvaigimui nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatyti atlikimo metodikos*¹⁷ antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad galiojantis teisinis reguliavimas neužtikrina skaidraus tiriamųjų medžiagų paėmimo ir saugaus pristatymo į toksikologijos laboratoriją, nes nėra vieningos tvarkos, reglamentuojančios mėgintuvėlių tinkamą užantspaudavimą, registravimą ir apskaitą; sudaro sąlygas gydymo įstaigos, kurioje imamos tiriamosios medžiagos, personalui elgtis nesąžiningai bei didina korupcijos riziką, kadangi vokus su mėgintuvėliais gali būti pakeistas gydymo įstaigos personalo; nepakankamai reglamentuotas tiriamųjų medžiagų saugojimas, kai nėra galimybės jų iš karto pristatyti į laboratoriją, nepakankamai reglamentuota tiriamųjų medžiagų paėmimo procedūra, kai į gydymo įstaigą asmuo kreipiasi savo iniciatyva, t. y. neužtikrinamas „keturių akių“ principas paimant kraujo mėginius ir juos dedant į voką. *Pasiūlyta* tobulinti nuostatas ir nustatyti, kad mėgintuvėliai turi būti dedami į plastikinius (polietileningus) vokus su apsaugine klijuojama juoste, kuri neatsiklijuoja nepažeidus voko; vokai turi būti numeruoti ir (ar) brūkšninio kodu, kuris fiksuojamas gydymo įstaigos specialiaame vokų registracijos žurnale; ant plastikinio voko užrašomas tiriamojo asmens vardas, pavardė ir tiriamosios medžiagos rūšis, ant voko turi pasirašyti tiriamąsias medžiagas paėmęs slaugytojas, gydytojas, tiriamąjį asmenį pristatęs pareigūnas bei pats tiriamasis; patalpa, kurioje yra šaldytuvas, turi būti filmuojama vaizdo kameromis arba turi būti vykdoma patekimo į šias patalpas elektroninė kontrolė bei nustatytas ribotas gydymo įstaigos darbuotojų skaičius, galinčių patekti į šias patalpas ir paimti vokus su mėgintuvėliais.

EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS ADMINISTRAVIMAS

Atlikus *teisės akto*¹⁸ *nuostatų, reglamentuojančio panaudojant Europos Sąjungos paramos lėšas sukurto ar įgyto turto vertės nustatymo procedūrą*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad nepakankamai reglamentuota nepriklausomų ekspertų pasitelkimo turto vertinimams procedūra. Pateiktos pastabos dėl bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų ekspertams nustatymo, dėl ekspertų pasitelkimo vertinimams kriterijų nustatymo, bei metodikos pagal kurią atliekami turto vertinimai nebuvimo. *Pasiūlyta* nustatyti bendrus reikalavimus nepriklausomiems ekspertams; taip pat kriterijus, kuriais vadovaujantis būtų pasitelkiami ekspertai turto vertinimams, bei nustatyti, kokia visuotinai privaloma metodika atliekami turto vertinimai.

Atlikus *Europos infrastruktūros tinklų priemonės transporto ir telekomunikacijų sektorių projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikoje administravimo taisyklių projekto TAIS Nr. 15-14632(2)* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad neįtvirtinti nurodymų vykdymo terminai; naudojamos neaiškios sąvokos; nenustatyti projektų priežiūros komiteto sudarymo kriterijai. *Pasiūlyta* nustatyti minėtus terminus, taip pat kriterijus, kuriems esant projektų priežiūros komiteto sudarymas yra privalomas, tikslinti vartojamas sąvokas.

VIEŠŪJŲ IR ADMINISTRACINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS, KONTROLĖ IR PRIEŽIŪRA

Atlikus *Sveikatos apsaugos ministerijoje ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje veikiančių 3 ginčų komisijų veiklą reglamentuojančių teisės aktų*¹⁹ antikorupcinius vertinimus, *nustatyta*, kad neregamentuotos kadencijos, kvalifikaciniai reikalavimai komisijos nariams; antikorupcinio požiūriu ydinga komisijos sprendimų priėmimo procedūra; darbo ginčų komisijos pirmininko neribota diskrecija priimant nagrinėti ginčus; neregamentuota darbo ginčų komisijos pirmininko paskyrimo ir atšaukimo tvarka. *Pasiūlyta* nustatyti kvalifikacinius reikalavimus bei komisijos narių kadencijų skaičių; nustatyti aiškią komisijos sprendimų priėmimo procedūrą; nustatyti kriterijus, siekiant panaikinti komisijos pirmininko teisę primti sprendimus dėl ginčų nagrinėjimo savo nuožiūra; reglamentuoti darbo ginčų komisijos pirmininko paskyrimo, atšaukimo bei atrankos tvarką.

¹⁶ Taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452.

¹⁷ Metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-505.

¹⁸ Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507.

¹⁹ Analizuoti šie teisės aktai: Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 23 straipsnis; Ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. A1-2; Ginčų dėl neįgalumo lygio ir darbingumo lygio nustatymo nagrinėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. A1-171; Darbo ginčų komisijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. A1-556; Darbo ginčų komisijos darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. A1-556; Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 152.

Atlikus *Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 3, 5, 6, 8, 14, 14(1), 14(2), 14(3), 14(4), 15, 16, 20, 21 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4227* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad išbraukiami kriterijai, į kuriuos turi atsižvelgti žemės ūkio ministras, nustatydamas žuvų išteklių naudotojams privalomai skiriamų žuvų ištekliams vidaus vandenyse atkurti ir saugoti lėšų dydį; įpareigojimo organizuoti aukcioną ūkio subjekto perleidžiamos teisės į žvejybos kvotą kitam ūkio subjektui panaikinimas leis ūkio subjektui savo nuožiūra, t. y. be konkurso, perleisti jam suteiktą teisę į žvejybos kvotą kitam ūkio subjektui, sumažindamas galimybę naujiems ūkio subjektams ateiti į rinką, todėl bus sudaromos nevienodos sąlygos šioje srityje veikiantiems subjektams. *Pasiūlyta* palikti įstatyme nuostatą, reglamentuojančią žuvų išteklių naudotojams privalomai skiriamų žuvų ištekliams vidaus vandenyse atkurti ir saugoti lėšų dydžio kriterijus; palikti įstatyme nuostatas, reglamentuojančias aukciono organizavimą ūkio subjektui perleidžiant teisę į žvejybos kvotą kitam ūkio subjektui.

Atlikus *teisės aktų²⁰, reglamentuojančių bankroto administratoriaus atranką*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad įmonės atrankinio dydžio nustatymas, lemiantis bankroto administratoriaus skyrimą, priklauso vien nuo žmogiškojo faktoriaus; kad nenustatytas teismo nutarties apskundimas, kai bankroto administratorius nustato, kad įmonės vertinamieji duomenys neatitinka teismo nustatytų įmonės vertinamųjų duomenų; nėra kriterijų, pagal kuriuos vertinama administratoriaus patirtis. *Pasiūlyta* nustatyti, kad įmonės atrankinį dydį programa nustatytų automatiškai pagal teismo įvestus įmonę apibūdinančius kriterijus (turto vertę, kreditorių reikalavimų dydį, kreditorių skaičių) arba pagal valstybės informacinėse sistemose ar valstybės registruose turimus duomenis, ir kad būtų sudaryta galimybė skusti teismo nutartį dėl administratoriaus paskyrimo; taip pat nustatyti kriterijus, pagal kuriuos vertinama administratoriaus patirtis.

Atlikus *Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4444* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad nėra aiškių pažeidimų pašalinimo ir pratęsimo terminų. Kartu antikorupcinio požiūriu buvo įvertintas ir pasiūlymas projektui, kurio nuostatos sudaro išskirtines sąlygas dviem atsinaujinančių išteklių energetikos pajėgumų plėtotojams. *Pasiūlyta* tobulinti Projektą ir pateiktas pastabas Aplinkos apsaugos komitetui.

²⁰ Analizuoti šie teisės aktai: Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11 straipsnio 2, 3, 4, 6, 9 dalys; Bankroto administratorių atrankos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 647; Įmonių restruktūrizavimo ir bankroto informacinės sistemos nuostatai ir Įmonių restruktūrizavimo ir bankroto informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai, patvirtinti Įmonių bankroto valdymo departamento direktoriaus 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-27; Duomenų apie įmonės bankroto procesą teikimo ir skelbimo taisyklės, patvirtintos Įmonių bankroto valdymo departamento direktoriaus 2012 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. V-17.

Atlikus *Leidimų įsigyti gazolių išdavimo ir panaikinimo taisyklių²¹ ir susijusių teisės aktų²²* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad galiojantis reguliavimas sudaro sąlygas neteisėtai pasinaudoti lengvata tais atvejais, kai kontroliuojantis asmuo neatlieka savo pareigų, t. y. netikrina žemės ūkio subjektų atitikimo nustatytiems kriterijams, jų veiklos vykdymo, pateiktų deklaracijų duomenų tikrumo. *Pasiūlyta* griežtinti žemės ūkio subjektų kontrolę, viešinti kontrolės procedūras reglamentuojančius teisės aktus.

Atlikus *teisės aktų²³, reglamentuojančių ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi Europos Sąjungoje išdavimo procedūras*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad Migracijos departamento pareigūnams suteikta diskrecija dėl užsieniečių teistumo pažymų reikalavimo; nenustatyti kriterijai, pagal kuriuos Valstybės sienos apsaugos tarnyba nustato ar užsienietis kelia grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenei; neužtikrinta, kad sprendimo priėmimo dalyvautų daugiau negu vienas pareigūnas; nenustatyti terminų nustatymo kriterijai. *Pasiūlyta* tobulinti teisės aktų nuostatas.

²¹ Taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-131.

²² Analizuoti šie teisės aktai: Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 667; Gazolių, skirtų naudoti akvakultūros ir verslinę žvejybą vidaus vandenyse vykdančioms įmonėms, įsigijimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 4 d. nutarimu Nr. 104.

²³ Analizuoti šie teisės aktai: Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 33, 35 straipsniai ir ketvirtasis skirsnis; Dokumentų Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi Europos Sąjungoje gauti pateikimo ir Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi Europos Sąjungoje užsieniečiams išdavimo, keitimo ir panaikinimo, pragyvento Lietuvos Respublikoje laikotarpio apskaičiavimo, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo, fiktyvios registruotos partnerystės bei fiktyvus įvaikinimo įvertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. IV-445; Duomenų apie užsieniečio keliamos grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei ir nelegalios migracijos grėsmės tikrinimo bei išvados dėl grėsmių rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado 2015 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 4-460; Duomenų apie užsieniečių tikrinimo, siekiant nustatyti, ar užsienietis kelia grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenei, ir išvados dėl grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 5-V-758.

Atlikus Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2014 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 2B-86 „Dėl papildomo vairuotojų mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto TAIS Nr. 16-7791 antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Projektu nustatomi galimai nepagrįsti papildomi reikalavimai dėl papildomo vairuotojų mokymo, kurie būtų privalomi Kelių eismo taisyklių pažeidimus padariusiems pradedantiesiems vairuotojams ir vairuotojams, kuriems yra atimta teisė vairuoti transporto priemones; Projekto nuostatos būtų naudingos tik autodomams valdantiems asmenims, o papildomuose vairuotojų mokymuose dalyvaujantiems asmenims sukurtų galimai nepagrįstus finansinius praradimus. Pasiūlyta Projektu numatomų vairuotojų padarytų administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos stadijoje (ar kitu laiku) būtų įgyvendinama procedūra, kuri nustatytų, ar vairuotojų padarytas Kelių eismo taisyklių pažeidimas ir atsiradę padariniai yra (ar galėjo) įtakoti transporto priemonės kontrolės (dėl pasireiškusio slydimo) praradimą.

Atlikus Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4224(2) antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Projekto priėmimo atveju būtų neaišku, ar statinių statyba žemės išteklių teritorijose būtų galima visais atvejais, ar svarstoma individualiai kiekvienu atveju, įvertinant Projektu nustatytus kriterijus; neaišku, kokiais atvejais būtų vertinami tik atskiri (ir kuris konkrečiai) poveikio žemės gelmių ištekliams kriterijai (poveikis tik kokybei, ar tik gavybos sąlygoms), o kuriais – jų visuma (poveikis ir kokybei, ir gavybos sąlygoms) ir kas tokį įvertinimą atliktų; tam tikrose situacijose gali būti dviprasmiškai aiškinamas reikalavimo dėl banko garantijos pateikimo įgyvendinimas. Pasiūlyta iš esmės tobulinti Projektą šalinant teisinio reglamentavimo neaiškumą.

Atlikus VI „Regitra“ veiklą (susijusią su vairuotojų ir transporto priemonių vairuotojų egzaminuotojų egzaminavimu, valstybinio numerio ženklų išdavimu ir kt.) reglamentuojančių teisės aktų²⁴ antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad dalis teisės aktų nepakankamai reglamentuoja vairuotojų egzaminavimo procedūras, susijusias su vaizdo ir garso įrašymo įrangos naudojimu ir duomenų saugojimu, neužtikrinama, kad vairuotoją egzaminuotų kitas su vairavimo mokykla susijęs, tačiau vairuotojų mokytoju arba vairavimo instruktoriumi nesantis asmuo (pavyzdžiui, vairavimo mokyklos savininkas), neaiškiai reglamentuoja vairuotojų registravimosi praktiniam egzaminui tvarką ir jos įgyvendinimą; iš Laikinių ženklų naudojimo aprašo neaišku, kaip ir kokiais būdais užtikrinamas reikalavimų dėl laikinių ženklų naudojimo įgyvendinimas, kokie padariniai kiltų, jeigu šie reikalavimai būtų pažeisti. Pasiūlyta konkretinti teisės aktus nepaliekant galimybių piktnaudžiauti nepakankamu teisiniu reglamentavimu.

²⁴ Analizuoti šie teisės aktai: Motorinių transporto priemonių vairuotojų egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. IV-329; Laikinių valstybinio numerio ženklų, skirtų motorinėms transporto priemonėms, priekaboms ženklininti ne ilgiau kaip vieną parą, išdavimo ir jų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-446; Praktinio egzamino vaizdo ir garso duomenų tvarkymo ir duomenų

Atlikus Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 10, 11, 13, 17, 17(1), 18, 21, 24, 27, 29, 31, 32, 36, 37, 53, 54, 61, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 17(2), 17(3), 17(4), 17(5), 17(6), 17(7), 17(8), 17(9), 17(10), 17(11) straipsniais ir 35 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2532 antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad nuostatos, susijusios su teisės į žvejybos galimybes suteikimo principais, sukuria išskirtines sąlygas vienam ūkio subjektui gauti teisės į žvejybos galimybes ir sustiprina istoriškumo principo dominavimą, kuris iš visų nustatytų teisės į žvejybos galimybes suteikimo principų leistų užimti dominuojančią vietą žvejybos Baltijos jūroje sektoriuje vienam ar keliems ūkio subjektams: nustatant laikotarpį, per kurį ūkio subjektas gali pasirinkti bet kuriuos 3 kalendorinius metus, pagal kuriuos bus apskaičiuojami geriausi atskaitos duomenys; suteikiant galimybę perimti iš ūkio subjekto atitinkamų metų duomenis reorganizavimo metu naujai įsteigtam ūkio subjektui. Pasiūlyta panaikinti nuostatą dėl ūkio subjektų reorganizavimo perimant iš ūkio subjekto atitinkamų metų duomenis arba nustatyti, kad ūkio subjekto reorganizavimo atveju, žvejybos galimybės atiduodamos subjektui, kuris jas suteikė; subjektas įgaliotas suteikti žvejybos galimybes, jas turėtų paskirstyti bendra tvarka ūkio subjektams turintiems teises jas gauti; nustatyti tokį metų laikotarpį, kuris nesuteiktų galimybės dominuoti žvejybos Baltijos jūroje sektoriuje vienam ūkio subjektui.

Atlikus Biudžetinių įstaigų įstatymo 1 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9(1) straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-3294(2) ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4703 antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Projektu siūloma nustatyti 4 metų kadenciją biudžetinių įstaigų, valstybės ir savivaldybės įmonių vadovams, tačiau neribojant jų kadencijų skaičiaus. Pasiūlyta nustatyti maksimalų dviejų kadencijų vadovavimo laikotarpį biudžetinių įstaigų, valstybės ir savivaldybės įmonių vadovams.

įrašymo įrangos naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas VI „Regitra“ generalinio direktoriaus 2013 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-31; Reikalavimų motorinių transporto priemonių vairuotojų egzaminuotojams aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. IV-516; Registravimosi laikyti egzaminą tvarkos aprašas, patvirtintas VI „Regitra“ generalinio direktoriaus 2012 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-152; Vardinių valstybinio numerio ženklų užsakymo ir išdavimo taisyklės, patvirtintos VI „Regitra“ generalinio direktoriaus 2004 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. V-30; Apeliacijos komisijos nuostatai, patvirtinti VI „Regitra“ generalinio direktoriaus 2015 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-169; Valstybinio numerio ženklų rezervavimo taisyklės, patvirtintos VI „Regitra“ generalinio direktoriaus 2004 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-64; Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260.

Atlikus Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 41 straipsnio 3 dalies ir kitų teisės aktų²⁵, reglamentuojančių darbuotojų priėmimą į pareigas, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad galiojantis teisinis reguliavimas, taip pat ir naujasis Darbo kodeksas nepakankamai užtikrina skaidrų, nešališką ir vienodą darbuotojų atrankos ir priėmimo organizavimo procesą viešajame sektoriuje; Darbo kodekse naudojamos dviprasmiškos formuluotės, suteikiančios per plačias teises konkursą organizuojančiai įstaigai; nėra nustatytos aiškios ir vieningos tvarkos dėl darbuotojų priėmimo, nustatyti skirtingi terminai pretendentų dokumentams pateikti. Pasiūlyta tobulinti Darbo kodekso nuostatas, atsisakant dviprasmiškų formuluočių, parengti ir patvirtinti pavyzdinę darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių įstaigose, įmonėse, atrankos ir priėmimo tvarką; nustatyti minimalius reikalavimus darbuotojų atrankos ir priėmimo procesui: (atrankos paskelbimo terminui, pretendentų dokumentams, atranką vykdantiems darbuotojams, komisijai, sprendimų priėmimui ir pan.).

INFRASTRUKTŪROS PROJEKTAI

Atlikus Koncesijų įstatymo Nr. I-1510, Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 ir 15(2) straipsnių bei Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių²⁶ antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad dalis Koncesijų įstatymo ir Investicijų įstatymo nuostatų gali būti aiškinamos ir taikomos dviprasmiškai. Be to, Koncesijų įstatymas sudaro sąlygas koncesiją suteikti asmenims, nesant pakankamai duomenų, kad jų reputacija ir dalykinis patikimumas yra nepriekaištingi. Pagal Koncesijų įstatymą, tiek ir pagal Investicijų įstatymą, gali būti įgyvendinami iš esmės panašūs partnerystės projektai ir, nors šių įstatymų reglamentavimo apimtis skiriasi, faktiškai neįmanoma nustatyti, kuriais konkrečiais atvejais turėtų būti taikoma viena ar kita viešojo ir privataus sektorių partnerystės forma (koncesija ar valdžios ir privataus subjektų partnerystė). Taip pat Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės savivaldybių taryboms sudaro sąlygas neatsižvelgti į Finansų ministerijos nuomonę ir savivaldybių kontrolierių išvadas dėl partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo. Pasiūlyta sukonkretinti ir nurodyti, kokiais konkrečiais atvejais turėtų būti taikoma viena ar kita viešojo ir privataus subjektų partnerystės forma, arba minėtose taisyklėse nustatyti alternatyvių viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės formų taikymo įvertinimo procedūras.

²⁵ Analizuoti šie teisės aktai: Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 301; Priėmimo į pareigas atrankos būdu tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. AP-2; Priėmimo į pareigas atrankos būdu tvarkos aprašas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. AD1-331; Vilniaus miesto savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. 40-61.

²⁶ Taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

Atlikus *Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4355* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Projekto siūlymai dėl reikalavimų pakuočių atliekų tvarkymo organizacijoms yra kitokie, nei nustatyti galiojančiame Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme. Be to, Projektu siūloma didinti kolektyvinių organizacijos narių ar pavedimo davėjų vidaus rinkai tiekiamų pakuočių kiekio kriterijų, kuris būtų naudingas tik veikiančioms ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijas turinčioms gamintojų ir importuotojų organizacijoms, kadangi apribotų naujų organizacijų įsisteigimo galimybes. Dalis Projekto nuostatų tobulintinos teisinio aiškumo aspektu, kadangi lieka neaiškus jų įgyvendinimas Projekto priėmimo atveju. Pasiūlyta apsvarstyti *Atliekų tvarkymo įstatymo 34(2) straipsnio 2 dalyje* ir *Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje* nustatyto kriterijaus panaikinimo arba sumažinimo tikslingumą, kadangi minėto kriterijaus (10 proc.) reikšmės panaikinimas arba sumažinimas leistų padidinti konkurenciją tarp šalyje veikiančių organizacijų, gamintojams ir importuotojams sudarytų sąlygas steigti arba dalyvauti naujose organizacijose arba joms pavesti savo pareigų (susijusių su elektronikos, pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymu) įgyvendinimą palankesnėmis (negu sudaro šiuo metu veikiančios organizacijos) sąlygomis. Taip būtų mažinama korupcijos rizikos veiksniai atliekų tvarkymo srityje.

SUSISIEKIMAS

Atlikus *Kelių transporto kodekso 2, 11, 16, 17(1), 18, 20, 21, 22 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 8(2), 8(3), 8(4) straipsniais ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto TAIS Nr. 15-7309(3)* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad suvaržoma ūkio subjektų galimybė patekti į keleivių vežimo reguliariaisiais reisais rinką, neparenkant vežėjų, kai keičiama ne daugiau kaip 50 proc. maršruto, ir savivaldybės ar valstybės institucijoms nustatyta diskrecijos teisė spręsti dėl daugiau nei vieno vežėjo parinkimo; nenustatyti kriterijai, kuriais remiantis gali būti keičiama maršruto trasa ar keleivių vežimo sąlygos; nustatoma galimybė kompetentingai institucijai piktnaudžiauti nustatant terminą trūkumams pašalinti, nuo kurio priklauso leidimo galiojimo panaikinimas; neviešinami sprendimai dėl leidimų vežti keleivius reguliariaisiais reisais nustatytu maršrutu ar maršrutų tinklu suteikimo ar panaikinimo. Pasiūlyta nustatyti kriterijus, pagal kuriuos apskaičiuojama procentinė dalis keičiamo maršruto trasos iki 50 proc. ir keleivių vežimo sąlygos; tai pat atvejus, kuriais bus parenkamas didesnis vežėjų skaičius; nustatyti konkretų terminą trūkumams pašalinti, nuo kurio priklauso leidimo galiojimo panaikinimas; viešinti institucijų svetainėse vežėjus, kuriems suteikti ar panaikinti leidimai.

Atlikus *Susisiekimo ministro įsakymo „Dėl leidimo plaukianti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorijoje be locmano išdavimo linijinių laivų ir (ar) laivų, kurie veža vienaarūšius krovinius, kapitonus ir linijinių laivų ir (ar) laivų, kurie veža vienaarūšius krovinius, kapitonų veiklos priežiūros, egzaminų komisijos sudarymo ir egzaminų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto TAIS Nr. 16-4957* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Laivų kapitonų egzaminų komisijai, skirtai patarti sprendimą priimančiam subjektui, vadovauja sprendimą priimančias subjektas; vykdamas laivų kapitonų egzaminavimą žodžiu nenaudojamos garso įrašymo priemonės ir neviečiami stebėtojų teisėmis kitų institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų atstovai. *Pasiūlyta* nustatyti komisijos veiklos trukmę; komisijos narių kadencijų skaičių, prievolės nusišalinti nuo komisijos nario pareigų galimo viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktų atveju; komisijos sudėtį be sprendimus priimančio subjekto; privalomą komisijos narių skaičių, kuriam esant būtų vykdomas laivų kapitonų egzaminavimas; garso įrašymo priemonių naudojimą vykdamas laivų kapitonų egzaminavimą žodžiu ir galimybę stebėtojų teisėmis dalyvauti kitų institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų atstovams.

Atlikus *Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 10, 14, 17, 18, 21, 33 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 31(2) straipsniu ir priedu, 13, 15 ir 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4070* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad yra neaiškus teisinis reguliavimas dėl laisvojo uosto steigimo vietos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos dalyje ir jo užimamo ploto nustatymo; dėl komisijos sudėties sudarymo, jos veikimo termino, komisijos narių skaičiaus ir rotacijos; dėl laisvojo uosto ribų ir prekių įvežimo į laisvąjį uostą ir išvežimo iš jo vietų priežiūros; dėl termino, per kurį uosto įrenginio (terminalo) atitikties akto galiojimo sustabdymas panaikinamas, uosto įrenginio (terminalo) vadovui pašalinus nustatytus trūkumus, nustatymo; dėl termino trūkumams šalinti, kai sustabdomas uosto įrenginio (terminalo) atitikties akto galiojimas, nustatymo; neviešinami sprendimai dėl veiklos vykdymo, sustabdymo ir draudimo vykdyti veiklą laisvajame uoste. *Pasiūlyta* reglamentuoti, kaip nustatoma laisvojo uosto steigimo vieta Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos dalyje ir jo užimamas plotas; komisijos narių skaičių, trukmę ir rotaciją; uosto įrenginio (terminalo) atitikties akto galiojimo sustabdymo panaikinamo ir trūkumus šalinti prieš sustabdant uosto įrenginio (terminalo) atitikties akto galiojimą terminus; sprendimų dėl veiklos vykdymo, sustabdymo ir draudimo vykdyti veiklą laisvajame uoste viešinimą.

Atlikus *Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3622* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad suteikiamos galimybės tik N3 ir O4 kategorijų transporto priemonės jas turintiems įmonių savininkams atlikti jų remontą ir techninę apžiūrą sudarant išskirtines sąlygas jas turintiems savininkams kitų kategorijų transporto priemonės turinčių įmonių atžvilgiu; vykdamas technines apžiūras atliekančių įstaigų kontrolę atsiranda galimybė susitarti su technines apžiūras atliekančių įstaigų kontrolę vykdančiais pareigūnais dėl techninės apžiūros; taip pat nenumatyta vykdoma savo transporto priemonių remontą ir technines apžiūras atliekančių įstaigų kontrolė. *Pasiūlyta* nustatyti aukšto nešališkumo lygio įmonėje užtikrinimo priemonės ir kontrolę bei nustatyti įstatyme pagrindinius reikalavimus ūkio subjektams vykdančioms privalomąją techninę apžiūrą, sudarant vienodas sąlygas visiems ūkio subjektams vykdyti veiklą, susijusią su transporto priemonės techninės apžiūros atlikimu.

Atlikus *teisės aktų²⁷, reglamentuojančių vidaus vandenų transporto priemonių ir burinių jachtų registravimą, pirminės ir techninės apžiūrų atlikimą, bei kontrolės tvarką*, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Kodekse ir Kodekso projekte yra korupcijos rizika dėl išskirtinių sąlygų suteikimo Lietuvos buriuotojų sąjungai atlikti burinių jachtų, esančių vienai iš vidaus vandenų transporto priemonių pramoginių laivų rūšių, techninę apžiūrą; kontrolės subjekto ir kontrolės nebuvimo; vidaus vandenų transporto priemonių registravimo ir techninių apžiūrų atlikimo skubos tvarka nebuvimo; nenustatomi įregistruotų ir laikinai įregistruotų vidaus vandenų transporto priemonių registracijos dokumentų išdavimo terminai, išnuomos vidaus vandenų transporto priemonės teisės plaukinti su Lietuvos valstybės vėliava stabdymo procedūros, laivo kasmetės techninės apžiūros atidėjimo tvarka; nefiksuojava techninėmis priemonėmis laivo apžiūra – didėja korupcijos pasireiškimo rizika galimai už atlygį pirminę laivo apžiūrą atlikti neišeinant iš kabineto. *Pasiūlyta* panaikinti išskirtines sąlygas burinių jachtų techninę apžiūrą vykdančiam subjektui ir nustatyti įstatyme pagrindinius reikalavimus burinių jachtų techninę apžiūrą vykdančioms subjektams; nustatyti, kas vykdo kontrolę; nustatyti vidaus vandenų transporto priemonių registravimą ir techninių apžiūrų atlikimą skubos tvarka; vidaus vandenų transporto priemonių registracijos dokumentų išdavimo terminus; išnuomos vidaus vandenų transporto priemonės teisės plaukinti su Lietuvos valstybės vėliava stabdymo procedūros, laivo kasmetės techninės apžiūros atidėjimo tvarką ir laivo apžiūrą fiksuoti techninėmis priemonėmis.

²⁷ Analizuoti šie teisės aktai: Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 16 straipsnis; Vidaus vandenų transporto kodekso 16 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 16(1) ir 24(1) straipsniais įstatymo projektas TAIS Nr. 16-5720(2); Vidaus vandenų transporto priemonių registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 3-13; Vidaus vandenų laivų registre įregistruotų vidaus vandenų transporto priemonių techninės priežiūros atlikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2007 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 3-245, I, II, XIII, XIV skyriai; Pramoginių ir asmeninių laivų techninių apžiūrų atlikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos saugios laivybos administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-72, I, II, XIII, XIV skyriai; Burinių jachtų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 218.

Atlikus *teisės aktų*²⁸, *reglamentuojančių vidaus vandeny transporto priemonių specialistų ir motorinių pramoginių laivų ir burinių jachtų laivavedžių rengimą, kompetencijos įgijimą ir egzaminavimo atlikimą, kvalifikacijos dokumentų išdavimą, mokymo įstaigų akreditavimą bei kontrolės tvarką*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad Kodekso 19 straipsnio 4 dalies nuostata sudaro išskirtines sąlygas Lietuvos buriuotojų sąjungai nustatyti burinių jachtų laivavedžių diplomų ir kitų pažymėjimų išdavimo sąlygas ir tvarką, nenustatant minėtų dokumentų išdavimo kontrolės; išplečiami Lietuvos buriuotojų sąjungos kvalifikacinės komisijos įgaliojimai dėl burinių jachtų laivavedžių kvalifikacijos pažeminimo ar laikino atėmimo, nuobaudų taikymo; neregamentuota vidaus vandeny transporto priemonių specialistų ir motorinių pramoginių laivų laivavedžių praktinio vairavimo egzaminų kontrolė; specialistų ir laivavedžių, burinių jachtų laivavedžių kvalifikacijos dokumentų išdavimo skubos tvarka; burinių jachtų laivavedžių egzaminavimo tvarka; kad laivo praktinio vairavimo instruktoriams netaikomi nepriekaištingos reputacijos reikalavimai. *Pasiūlyta* apsvaistyti galimybę panaikinti išskirtines sąlygas burinių jachtų laivavedžių kvalifikacijos dokumentus išduodančiam subjektui ir (ar) nustatyti įstatyme burinių jachtų laivavedžių ruošiančius, egzaminuojančius subjektus, bei nustatyti, kas vykdo kontrolę ir kas nustato ir renka egzaminavimo, minėtų dokumentų išdavimo rinkliavą; Lietuvos buriuotojų sąjungai suderinti Burinių jachtų laivavedžių diplomavimo taisyklių nuostatas su Kodekso nuostatomis, panaikinant kvalifikacinių komisijų įgaliojimus priimti sprendimus dėl kvalifikacijos laikino pažeminimo ar atėmimo, nuobaudų taikymo; nustatyti aiškią burinių jachtų laivavedžių egzaminavimo tvarką ir Akreditavimo komisijos veiklą.

Atlikus *teisės aktų*²⁹, *reglamentuojančių civilinės aviacijos specialistų egzaminavimą, licencijų išdavimą, galiojimą sustabdymą ir atnaujinimą arba nutraukimą, ir skrydžių egzaminuotojų įgaliojimo suteikimą, pratęsimą, sustabdymą arba panaikinimą bei jų kontrolės tvarką*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad neaiškiai reglamentuoja civilinės aviacijos specialistų teorijos egzaminų vykdymo eigą, skundo nagrinėjimo procesą: nenustato atvejų, kada teorijos egzaminas fiksuojamas vaizdo kameromis; vaizdo įrašo saugojimo termino ir tvarkos; stebėtojų dalyvavimo galimybės; įstaigos vadovui suteikdama diskrecijos teisę vienodoje situacijoje interesą turintiems asmenims priimti skirtingus sprendimus: nutraukti ar sustabdyti licencijos galiojimą, sustabdyti skrydžių egzaminuotojo įgaliojimą; nenustatyti licencijų atnaujinimo pagrindai, maksimalūs oficialaus tyrimo atlikimo terminai, licencijos dublikato išdavimo skubos tvarka; detalieai neatskleidžia pažeidimo tyrimo procedūros. *Pasiūlyta* nustatyti aiškesnę ir detalesnę pretendentų į civilinės aviacijos specialistus egzaminavimo eigą; aiškų skundo dėl egzaminavimo nagrinėjimo procesą; atskirti licencijos galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir nutraukimo atvejus; nustatyti maksimalų oficialaus tyrimo atlikimo terminą ir eigą; licencijos dublikato išdavimo skubos tvarką.

Atlikus *Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 17, 21, 25, 27, 27(1), 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6(2), 21(1), 21(2), 21(3), 21(4), 21(5), 21(6), 29(1), 29(2), 29(3), 29(4), 29(5), 29(6), 29(7), 29(8), 29(9), 29(10), 29(11), 29(12), 29(13) straipsniais įstatymo projekto TAIS Nr. 16-11660 antikorupcinį vertinimą, nustatyta*, kad nuostatos neužtikrins vienodas sąlygas ir galimybes įgyti teisę atlikti privalomąją techninę apžiūrą ir naudotis informacinėmis sistemomis visiems laimėjusiems konkursą ūkio subjektams. *Pasiūlyta* sudaryti vienas galimybes siekiančiai gauti teisę atlikti privalomąją techninę apžiūrą, konkursą laimėjusiai įmonei naudotis informacinėmis sistemomis tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir privalomąją techninę apžiūrą atliekančioms įmonėms, arba panaikinti nuostatą dėl atitikties vertinimo minėtam reikalavimui, sprendžiant klausimą dėl teisės atlikti privalomąją techninę apžiūrą suteikimo.

²⁸ Analizuoti šie teisės aktai: Vidaus vandeny transporto kodekso 18 straipsnio 3 dalis ir 19 straipsnio 4 dalis; Vidaus vandeny transporto specialistų ir motorinių pramoginių laivų laivavedžių kvalifikacijos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos saugios laivybos administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-14; Vidaus vandeny transporto specialistų laipsnių diplomų ir kvalifikacijos liudijimų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 3-479; Motorinių pramoginių laivų laivavedžių rengimo, kompetencijos įgijimo ir kvalifikacijos dokumentų išdavimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 3-32(1.5 E); Mokymo įstaigų, rengiančių vidaus vandeny transporto specialistus ir motorinių pramoginių laivų laivavedžius, akreditavimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 3-501; Burinių jachtų įgulų narių diplomavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos buriuotojų sąjungos prezidento 2001 m. (suderintos su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija); Kvalifikacinių komisijų sudarymo ir darbo aprašas, patvirtintas Lietuvos buriuotojų sąjungos prezidento 2016 m. vasario 23 d.

²⁹ Analizuoti šie teisės aktai: Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 46 ir 48 straipsniai; Civilinės aviacijos specialistų licencijavimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 3-517; Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. 3-517 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės aviacijos specialistų licencijavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas TAIS Nr. 16-10703; Orlaivių įgulų licencijavimo taisyklių, patvirtintų Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2006 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4R-93, V, VII, XXXI skyriai; Procedūra PER-PEL-03 „Civilinės aviacijos specialistų teorinis egzaminavimas“, patvirtinta Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 17R-19; Aviacijos personalo licencijavimo ir medicinos skyriaus procedūrų vadovo, patvirtinto Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 30 d., 7, 8, 11 punktai; Paraiškų teikimo ir licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų išdavimo, atnaujinimo ir jų galiojimo pratęsimo skrydžių vadovams ir skrydžių vadovams mokiniams tvarkos aprašas, patvirtintas Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2011 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 4R-265; Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus įsakymo „Dėl Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2011 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 4R-265 „Dėl Paraiškų teikimo ir licencijų išdavimo, kvalifikacijų, patvirtinimų atnaujinimo ir jų galiojimo pratęsimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas TAIS Nr. 16-10015; Orlaivių techninės priežiūros technikų / inžinierių licencijavimo taisyklės, patvirtintos Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2006 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4R-93; Procedūra PER-PEL-04 „Skrydžių egzaminuotojų priežiūra“, patvirtinta Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 17R-18.

TEISĖSAUGA

Atlikus *teisės aktų*³⁰, susijusių su Vyriausybės atstovų savivaldybių administracinės priežiūros vykdymu, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad teisinis reguliavimas Vyriausybės atstovams suteikia plačią diskreciją vykdant savivaldybių veiklos priežiūrą; leidžia Vyriausybės atstovą skirti eiti pareigas neribotą kadencijų skaičių ir nepakankamai reglamentuoja Vyriausybės atstovų apskritose tarnybų darbuotojų veiksmus, padedant Vyriausybės atstovams įgyvendinti įgaliojimus ir teises, vertinant savivaldybių teisės aktus ar jų projektus. Pasiūlyta nustatyti detalią teisės aktų pažeidimų nustatymo tvarką; Vyriausybės atstovo priimamų sprendimų terminus; pagrindinius teisės aktų atrankos principus ar kriterijus; konkretų Vyriausybės atstovo nurodytų veiksmų įvykdymo pratęsimo terminą ir jų skaičių; maksimalų Vyriausybės atstovų kadencijų skaičių.

Atlikus *teisės aktų*³¹, susijusių su atsakomybės taikymu už vairavimą esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kurio kiekis kraujyje viršys 1,5 promilės, antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad projektais nustatytas reguliavimas suteiks galimybę vairuotojams, kurių apsvaigimas nuo alkoholio viršys 1,5 promilės, išvengti baudžiamosios atsakomybės, o pareigūnams piktnaudžiauti traukiant minėtus asmenis administracinėn atsakomybėn. Pasiūlyta atsisakyti nuostatų, sudarančių galimybės nuo 2016 m. balandžio 1 d. pareigūnams piktnaudžiauti tarnyba neinicijuojant ikiteisminio tyrimo dėl vairavimo, praktinio mokymo vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kurio kiekis kraujyje viršys 1,5 promilės, bet įtvirtinti atskirą nuostatą, numatančią atsakomybę už vairuotojų bet kokį atsisakymą tikrinti neblaivumą, skiriant žymiai griežtesnę baudą nei nustatyta.

³⁰ Analizuoti šie teisės aktai: Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas Nr. VIII-730; Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo ir informacijos apie veiklą pateikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 11; Vyriausybės atstovų tarnybų veiklos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 637.

³¹ Analizuoti šie priimti, bet neįsigalioję teisės aktai: Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu Nr. XII-1869 patvirtinto Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio 3 ir 5 dalys ir 423 straipsnio 3 dalis; Baudžiamojo kodekso 47, 176, 220, 221, 272, 273, 281, 284 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XII-1871 pakeistos 281 straipsnio 7 ir 9 dalys; Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 68(1), 357(1) straipsniais, Kodekso 29, 65, 168, 182, 183, 184, 191, 209, 247, 254, 264, 274, 334, 373, 377, 378, 380, 381, 422, 423, 424, 589, 621, 622, 634, 640, 642, 644, 649, 651, 652, 659, 662, 668, 673, 675 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3848(3) 26 ir 27 straipsniai.

Atlikus *Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1, 4 ir 7 dalių bei Baudžiamojo proceso kodekso 372 straipsnio 3 ir 5 dalių nuostatų* antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad kasacinių skundų atrankos kolegijų nutartys nėra viešai prieinamos, todėl visuomenei, teisininkų bendruomenei nėra galimybių susipažinti su motyvais, kuriais vadovaujantis kasaciniai skundai yra priimami ar atsisakoma juos priimti; nėra papildomų interesų konfliktų stebėsenos ir išvengimo priemonių, kai už kasacinio skundo priėmimą balsuoja tik vienas atrankos kolegijos teisėjas. Pasiūlyta viešai skelbti atrankos kolegijų nutartis priimti ar atsisakyti priimti kasacinius skundus ir nustatyti papildomas interesų konfliktų stebėsenos ir išvengimo priemones, kai už kasacinio skundo priėmimą balsuoja tik vienas atrankos kolegijos teisėjas.

SPORTAS IR KULTŪRA

Atlikus *Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimo, pratęsimo ir pripažinimo negaliojančiais tvarkos aprašo*³², *Kūno kultūros ir sporto projektų finansavimo konkurso „Sportuojanti bendruomenė“ tvarkos aprašo*³³ ir *Užsienio lietuvių organizacijų kūno kultūros ir sporto projektų finansavimo konkurso „Sportas – ryšys su Lietuva“ tvarkos aprašo*³⁴ antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad nepakankamai reglamentuotas projektų finansavimas ir sporto leidimų išdavimo administravimas; nepaskelbti ar netinkamai paskelbti Kūno kultūros ir sporto departamento priimti teisės aktai; nėra nurodytos preliminaros konkursų sąmatos, todėl Departamentas gali savo nuožiūra spręsti, kurioms organizacijoms skirti paramą, o kurioms neskirti; nepakankamai yra reglamentuota projektų atrankos komisijos veikla; kad neskelbiama informacijos apie komisijos nariams keliamus kompetencijos ir kvalifikacinius reikalavimus; neskelbiama informacijos apie projektus ir programas, kuriems atrankos komisijų sprendimu buvo atsisakyta skirti finansavimą. Pasiūlyta skelbti visus Departamento priimamus norminius teisės aktus Teisės aktų registre, skelbiant kvietimus teikti paraišką pagal atskiras programas ir konkursus, nurodyti pinigų sumą, kuri bus skirta šiai programai ar konkursui įgyvendinti; nustatyti komisijos narių keitimą, kvalifikacinius reikalavimus, taikomus komisijos nariams; viešinti informaciją apie komisijos sudėtį ir komisijos priimamus sprendimus.

³² Aprašas, patvirtintas Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-620.

³³ Aprašas, patvirtintas Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-753.

³⁴ Aprašas, patvirtintas Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-754.

Atlikus *Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo ekspertų atrankos, skyrimo ir veiklos bendrųjų taisyklių projekto (TAIS neregistruotas) ir Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo administravimo taisyklių projekto (TAIS neregistruotas)* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad siūlomas teisinis reguliavimas įtvirtina ekspertų anonimiškumą ir paraiškos turinio konfidencialumą, sudaro galimybę Tarybos nariams nuspręsti skirti ne visą finansavimo sumą, nenurodant kokios projekto sąmatoje nurodytos išlaidos nefinansuojamos. *Pasiūlyta* viešinti ekspertų pavardes ir skelbti trumpą projekto aprašymą, nustatyti, kad kiekvienu atveju Taryba privalo nurodyti, kokios išlaidos bus nefinansuojamos.

Atlikus *teisės aktų³⁵, reglamentuojančių Lietuvos kultūros tarybos veiklą ir Kultūros rėmimo fondo administravimą*, antikorupcinį vertinimą *nustatyta*, kad teisinis reguliavimas nėra suderintas su aukštesnės galios teisės aktai ir įtvirtina ekspertų anonimiškumą. *Pasiūlyta* suderinti Nuostatus su įstatymų aktualiomis redakcijomis ir viešinti ekspertų pavardes.

Atlikus *Lietuvos mokslo tarybos nuostatų³⁶, Lietuvos mokslo tarybos ekspertų skyrimo ir veiklos bendrųjų taisyklių³⁷, Mokslo projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo³⁸* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad nėra draudimo Tarybos nariams būti ekspertais Tarybos administruojamuose projektuose; nėra tinkamai užtikrinamas Tarybos narių nešališkumo principas; nėra aišku, kokiais atvejais ekspertų grupę ar pavienį ekspertą turi teisę skirti Tarybos pirmininkas; nėra aišku, ar ekspertui iš užsienio taikomi tokie patys ar žemesni reikalavimai nei ekspertams iš Lietuvos; nėra Tarybos ekspertų keitimosi ir nustatytas jų anonimiškumas; Aprašo nuostatuose nėra atskleista „išimtinio atvejo“ sąvoka ir jos kriterijai. *Pasiūlyta* nustatyti draudimą Tarybos nariams būti Tarybos ekspertais toje apimtyje, kiek tai susiję su Tarybos administruojamais projektais; parengti, patvirtinti ir viešai paskelbti Mokslo fondo nuostatus; apibrėžti „išimtinio atvejo“ sąvoką; nustatyti minimalius kvalifikacinius reikalavimus užsienio ekspertams; nustatyti ekspertų keitimąsi ir viešinti ekspertų pavardes.

Atlikus *Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių projekto (TAIS neregistruotas)* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad Projekto nuostatos neregamentuoja didžiausios galimos vieno projekto finansavimo sumos (sąmatos), todėl atskirais atvejais tik ribotas skaičius pareiškėjų gali gauti Fondo finansavimą pagal tam tikrą programą; Projekto nuostatos neregamentuoja: Tarybos ir pareiškėjo sudarytos sutarties skelbimo, Tarybos narių susirinkimo procedūrų, kuomet vertų finansuoti projektų yra daugiau negu galima skirti lėšų suma, sutarties vykdymo priežiūros. *Pasiūlyta* nustatyti maksimalią vienam projektui skiriamo finansavimo lėšų dydį, kad Tarybos ir pareiškėjo sudaryta finansavimo sutartis privalo būti skelbiama Tarybos interneto svetainėje. Toliau Projekto nuostatas ir nustatyti aiškiai Tarybos narių susirinkimo sprendimo priėmimo procedūrą ir kriterijus dėl finansavimo skyrimo projektams, kurie surinko vienodą balų skaičių, tobulinti Projekto nuostatas ir nurodyti, kas ir kokia tvarka vykdo projekto ir sutarties priežiūrą. Pasiūlymams pritaria.

TERITORIJŲ PLANAVIMAS

Atlikus *Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 11, 13, 16, 18, 20, 23, 25, 27, 29, 30, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 32(1) straipsniu ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3923(3)* antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad Projektu nenustatyti atvejai (arba jų kriterijai), kuriems esant turėtų būti laikoma, kad buvusioje sodybos vietoje atstatyti sodybos neįmanoma; nenustatytas sprendimo dėl galimybės sodybos atstatyti jos buvimo vietoje nebuvimo subjektas, kad Projektu išplečiamos statinių statybos saugomose teritorijose galimybės. *Pasiūlyta* minėtus klausimus reglamentuoti Projekte, siekiant išvengti nepagrįstų statybų (pavyzdžiui, saugomų teritorijų vietose, kuriose yra išlikusių sodybų gyvenamiesiems pastatams nepriklausančių pastatų pamatų liekanų) ir antikorupcinio požiūriu ydingos sodybų gyvenamųjų pastatų liekanų faktų nustatymo praktikos.

³⁵ Analizuoti šie teisės aktai: Lietuvos kultūros tarybos įstatymas Nr. XI-2218; Kultūros rėmimo fondo įstatymas Nr. X-1260; Lietuvos kultūros tarybos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. IV-882; Kultūros rėmimo fondo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 23 d. nutarimu Nr. 70; Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. IV-559; Lietuvos kultūros tarybos narių susirinkimo narių rinkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2013 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. IV-27; Lietuvos kultūros tarybos narių susirinkimo narių ir ekspertų teikiamų paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. IV-1; Stipendijų kultūros ir meno kūrėjams skyrimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. IV-226; Ekspertų atrankos aprašas, patvirtintas Lietuvos kultūros tarybos 2015 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 4LKT-5(1.3 E).

³⁶ Nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. gegužės 22 d. nutarimu Nr. XI-625.

³⁷ Taisyklės, patvirtintos Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. VIII-21.

³⁸ Aprašas, patvirtintas Mokslo tarybos 2012 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. VII-115.

ŠVIETIMAS

Atlikus *teisės aktų*³⁹, *reglamentuojančių mokinių priėmimą į bendrojo ugdymo mokyklas Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybėse*, antikorupcinį vertinimą, *nustatyta*, kad sudaroma galimybė mokyklos direktoriui tam tikrais atvejais vienus mokinius priimti į mokyklą praplečiant klasėje vaikų skaičių, kai nėra laisvų vietų, o kitais atvejais – atsisakyti tai daryti teigiant, kad mokykloje nėra laisvų vietų; neregamentuojami mokinių atrankos kriterijai, kai mokyklų aptarnavimo teritorijoje gyvenančių ir norinčių lankyti šias mokyklas mokinių skaičius yra didesnis nei mokykla gali priimti, neskelbiama savivaldybių interneto svetainėse susisteminta informacija apie visose mokyklose nustatytą maksimalų priimamų mokinių skaičių, laisvų vietų skaičių pagal vykdomas bendrojo ugdymo programas, gautų prašymų skaičių; Savivaldybių teisės aktai neregamentuoja priėmimo į mokyklas kontrolės vykdymo proceso. *Pasiūlyta* savivaldybėms nustatyti mokinių atrankos kriterijus, kai mokyklų aptarnavimo teritorijoje gyvenančių ir norinčių lankyti šias mokyklas mokinių skaičius yra didesnis nei mokykla gali priimti; skelbti savivaldybių interneto svetainėse susistemintą informaciją apie visose mokyklose nustatytą maksimalų priimamų mokinių skaičių, laisvų vietų skaičių pagal vykdomas bendrojo ugdymo programas, gautų prašymų skaičių; priėmimo į mokyklas kontrolės vykdymo procesą; Švietimo ir mokslo ministerijai pasiūlyta nustatyti atvejus, kada didinamas nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje, jungtinėje klasėje per mokslo metus iki dviejų mokinių nepaliekant diskrecijos mokyklų direktoriams.

³⁹ Analizuoti šie teisės aktai: Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019; Mokinių priėmimo į Kauno savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T-90; Mokinių priėmimo į Klaipėdos savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklas tvarkos aprašas, patvirtintas Klaipėdos savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 17 d. sprendimu Nr. T2-71; Mokinių priėmimo į Panevėžio miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašas, patvirtintas Panevėžio miesto tarybos 2016 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. 1-69; Mokinių priėmimo į Šiaulių savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklas tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-362; Mokinių priėmimo į Vilniaus savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus savivaldybės tarybos 2013 m. birželio 5 d. sprendimu Nr. 1-1273.

2016 METAIS ATLIKTŲ KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZIŲ SANTRAUKOS

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- pavojingų atliekų tvarkymo licencijų, taip pat gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų išdavimas, koregavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas bei šių licencijų panaikinimas;
- taršos leidimų ir taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimas, atnaujinimas ir panaikinimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- nėra išsamiai detalizuoti kriterijai, pagal kuriuos vertinama licencijuojamų subjektų pateiktų dokumentų atitiktis nustatytiems reikalavimams;
- per plati diskrecija priimant sprendimą dėl licencijos galiojimo sustabdymo;
- nepakankamas kai kurių taršos leidimų ir taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo procedūrų teisinis reglamentavimas;
- nėra aiškaus ir tikslaus funkcijų pasiskirstymo tarp sprendimus priimančių asmenų;
- nevykdomas įrodymais grįstas subjekto, norinčio gauti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, tikrinimas ir pan.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- apibrėžti laikotarpį, per kurį subjektui nepateikus dokumentų pagal Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos pastabas, būtų priimamas sprendimas dėl licencijos neišdavimo;
- nustatyti aiškesnius kriterijus, pagal kuriuos būtų vertinama licencijuojamo subjekto ir jo pateiktų dokumentų atitiktis nustatytiems reikalavimams;
- numatyti terminą, per kurį Aplinkos apsaugos agentūra prie Aplinkos ministerijos privalo priimti sprendimą dėl licencijos galiojimo panaikinimo ir kt.

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- leidimų tirti žemės gelmes išdavimas;
- leidimų naudoti žemės gelmių išteklius išdavimas;
- išvardytų leidimų turėtojų veiklos tikrinimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- esamas leidimų tirti žemės gelmes išdavimo reglamentavimas yra nenuoseklus ir neatitinka faktinės aktualijos padėties reguliuojamoje srityje;
- pareiškėjų, pageidaujančių gauti leidimus tirti žemės gelmes teikiami dokumentai tarnyboje vertinami formaliai, netikrinamas jų tikrumas ir pagrįstumas;
- pasitaiko procedūrinių pažeidimų priimant sprendimus dėl leidimų išdavimo;
- nepakankamai viešinama informacija apie leidimų turėtojus;
- tarnautojams paliekama plati diskrecija, sprendžiant dėl pareiškėjams privalomų pateikti dokumentų ir derinimų, siekiant gauti pakartotinį leidimą naudoti žemės gelmių išteklius;
- teisės aktuose nenustatyti aiškūs reikalavimai už kasybos darbus atsakingiems specialistams, todėl susiklostė ydinga praktika vertinant pareiškėjų atitiktį šiam reikalavimui;
- nepakankamai viešinama informacija apie asmenis, turinčius leidimą naudoti žemės gelmių išteklius bei šiuo leidimu jiems suteikiamų teisių turinį;
- Tbulintina leidimų turėtojų planinių patikrinimų sąrašo sudarymo procedūra, naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo bei mokesčių už valstybinius gamtos išteklius mokėjimo kontrolė, anglia-vandenilių išteklių apskaita.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- inicijuoti Žemės gelmių įstatymo pakeitimus, kad jo nuostatos būtų suderintos su Paslaugų įstatymu;
- patikslinti Leidimų tirti žemės gelmes išdavimo taisyklių nuostatas, išvardijant konkrečius dokumentus, kuriuos privalo pateikti, siekiant gauti leidimą tirti žemės gelmes;
- apibrėžti atskiras žemės gelmių tyrimo rūšis, atskleidžiant šių tyrimų esmę ir paskirtį, atidžiau tikrinti leidimus gauti pretenduojančių asmenų teikiamus dokumentus;
- reglamentuoti, kokio turinio darbų saugos mokymus privalo būti baigę už kasybos darbus atsakingi darbuotojai;
- reikalauti iš interesantų pateikti su darbų saugos specialistais sudarytas darbo sutartis, kuriose būtų aiškiai apibrėžtos jų pareigos ir atsakomybė;
- susieti Naudingųjų iškasenų telkinų žemėlapių su leidimų turėtojų duomenų bazės duomenimis, kad žemėlapyje paspaudus ant telkinio pavadinimo, atskirame langelyje atsirastų visa informacija apie leidimo turėtoją;

- sudaryti galimybę visuomenei pranešti apie galimai neteisėtai vykdomus žemės gelmių išteklių gavybos darbus, Naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapyje pažymint neteisėtai vykdomų kasybų vietas;
- Išsamiai detalizuoti kriterijus, pagal kuriuos turi būti sudaromas leidimų turėtojų patikrinimo planas, kad jie būtų konkretūs, aiškūs ir jų negalima būtų interpretuoti savo nuožiūra;
- sukurti leidimų tirti žemės gelmes turėtojų ir leidimų naudoti žemės gelmių išteklius turėtojų informacinę sistemą ir jos tvarkos aprašą;
- iš regionų aplinkos apsaugos departamentų perimti mokesčių už gamtos išteklius mokėjimo kontrolės funkciją;
- patvirtinti keitimosi mokesčio už valstybinius gamtos išteklius informacija tvarką ir joje numatyti, kad kiekvienais metais Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos pateikia Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos duomenis apie visų mokesčių už gamtos išteklius mokėtojų per metus išgautus išteklių kiekius; sugriežtinti reikalavimus angliavandenilių išteklių apskaitai.

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS INSPEKCIJA PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- *Leidimų (licencijų) veiklai elektros energetikos sektoriuje išdavimas;*
- *Valstybinės energetikos kontrolės vykdymas;*
- *Administracinės atsakomybės priemonių taikymas.*

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- inspekcija nėra priėmusi vidinio dokumento, kuris detalizuotų leidimų išdavimo procese Inspekcijos vykdomas procedūras;
- nenustatyta pakankamai aiški ir išsami tvarka, kuria vadovaujantis yra sudaromas Inspekcijos tikrinamų ūkio subjektų sąrašas;
- nesukurta pakankamai efektyvi Inspekcijos darbuotojų vykdomų patikrinimų kontrolės sistema;
- nepakankamai kontroliuojama Inspekcijos darbuotojų vykdoma administracinio poveikio priemonių taikymo veikla.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- priimti vidinį Inspekcijos teisės aktą, kuris detalizuotų leidimų išdavimo procese Inspekcijos vykdomas procedūras;
- koreguoti energetikos objektų ir įrenginių rizikingumą lemiančių kriterijų formulavimą;
- apibendrinti egzistuojančią visų Inspekcijos kompetencijai priskirtinų pažeidimų šalinimo terminų nustatymo praktiką ir parengti metodinius nurodymus, kuriuose aiškiai ir nedviprasmiškai būtų nurodoma, kaip parenkamas konkretus pažeidimų šalinimo terminas, kada privaloma stabdyti darbus ir kt.;

- visiems inspekcijos atliekamiems tikrinimams taikyti keturių akių principą ir (ar) vykdyti visų ar dalies dokumentų, kuriais įforminami patikrinimų rezultatai, perpatikrinimus;
- apibendrinti egzistuojančią administracinio poveikio priemonių taikymo praktiką ir parengti gaires, kurios sprendimus priimantiems asmenims padėtų nustatyti, kada už teisės aktų reikalavimų nesilaikymą yra tikslinga taikyti administracinę atsakomybę.

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- *Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos (toliau - KPD) Vilniaus skyriaus veikla atliekant ūkio subjektų veiklos patikrinimus, taikant administracinę atsakomybę;*
- *KPD kontroliuojant aukščiau išvardintas veiklas.*

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- KPD Vilniaus skyriaus inspektoriai, atrinkdami ūkio subjektus ir įtraukdami juos į metinių patikrinimų planą, nesivadovauja Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklėse nurodytais kriterijais;
- atlikdami ūkio subjekto veiklos patikrinimą, KPD Vilniaus skyriaus inspektoriai nepildo kontrolinių klausimynų;
- KPD nėra vieningos ir aiškiai reglamentuojamos administracinių teisės pažeidimų bylų inicijavimo, nagrinėjimo bei formavimo praktikos, kuri įvestų aiškią administracinio teisės pažeidimo bylos formatą, ir kt.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- išsamiai detalizuoti tikrinamųjų ūkio subjektų atrankos kriterijus;
- papildyti Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklių reglamentavimą nuostatomis, įtvirtinančiomis klausimynų taikymo ir netaikymo aspektus, sąlygas, aplinkybes;
- aprašyti (patvirtinti) ir viešai paskelbti tikrinimo veiksmų aprašą, kuriame būtų nurodyti konkretūs Kultūros paveldo departamento inspektorių tikrinimo metu atliekami veiksmai;
- reglamentuoti aiškias sąlygas ar kriterijus, kuriais remiantis būtų galima priimti sprendimą inicijuoti administracinio teisės pažeidimo bylos;
- nustatyti aiškius atskiriamuosius kriterijus (pavyzdžiui, išsamiai aprašant tai metodikoje), kuriems esant būtų galima priimti sprendimą inicijuoti administracinio teisės pažeidimo bylą fiziniam asmeniui ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pažeidimo bylą juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniiui ir pan.

VALSTYBINĖ AKREDITAVIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI TARNYBA PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- Medicinos prietaisų rinkos priežiūros organizavimas ir vykdymas;
- Pranešimų apie teikiamus Lietuvos rinkai medicinos prietaisus registravimas ir vertinimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- vykdant medicinos prietaisų rinkos subjektų priežiūrą, nenaudojami kontroliniai klausimynai, todėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau - VASPVT) darbuotojai įgyja per plačią diskrecijos teisę priimanč sprendimus, susijusius su vykdoma kontrolės procedūra, o medicinos prietaisų rinkos subjektai negauna aiškios informacijos, kurie teisės aktuose nustatyti reikalavimai atliekant patikrinimą bus laikomi esminiais;
- medicinos prietaisų rinkos subjekto patikrinimą gali būti pavesta atlikti vienam darbuotojui, todėl didėja patikrinimą vykdančio ir tikrinamo objekto atstovų (vadovo, jo įgalioto ar atsakingo asmens) neteisėtų susitarimų tikimybė;
- neaiškus teisinis reglamentavimas analizuojamu laikotarpiu suteikė per didelę diskrecijos teisę priimanč sprendimus dėl poveikio priemonių taikymo;
- nepakankamai aiškiai reglamentuota, kaip vykdoma asmenų pateiktų duomenų apie teikiamus rinkai medicinos prietaisus įvertinimo procedūra;
- ne visais atvejais užtikrinamas tinkamas teisės aktų, reglamentuojančių teikiamų rinkai medicinos prietaisų registravimo tvarką, nuostatų, įpareigojančių medicinos prietaisų rinkos subjektus savo iniciatyva per nustatytus terminus pateikti VASPVT informaciją apie įregistruotų VASPVT domenų pasikeitimą, vykdymas ir t.t.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- imtis veiksmų, kad VASPVT interneto svetainėje tikrinamiems medicinos prietaisų rinkos subjektams būtų viešinama išsami informacija apie VASPVT veiklą analizuotose srityse;
- vykdant medicinos prietaisų rinkos subjektų kontrolės procedūras naudoti kontrolinius klausimynus;
- atsakyti šiuo metu įtvirtintos nuostatos, kad medicinos prietaisų rinkos subjekto patikrinimą gali būti pavesta atlikti vienam VASPVT darbuotojui;
- nustatyti, kad sprendimas dėl neplaninio medicinos prietaisų rinkos subjekto patikrinimo priimamas tik gavus motyvuotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pavedimą;
- VASPVT darbuotojams, kontroliuojantiems VASPVT Medicinos prietaisų rinkos skyriaus darbuotojų veiklą administracinio teisės pažeidimo protokolų surašymo srityje, imtis priemonių, kad būtų preciziškai vykdomas Administracinio teisės pažeidimo protokolo ir nutarimo administracinėje byloje pildymo taisyklių nuostatos;
- aiškiai nustatyti, kaip VASPVT vykdoma asmenų pateiktų duomenų apie teikiamų rinkai medicinos prietaisų įvertinimo procedūra ir t.t.

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS GAISRINIŲ TYRIMŲ CENTRAS

Analizuotos veiklos sritys:

- Gaisrinės įrangos ir statybos produktų atitikties įvertinimas;
- Ekspertizių ir ekspertinių tyrimų atlikimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- nepakankamai viešinama informacija apie teisės aktus, kuriais vadovaujantis vykdomos procedūros gaisrinės įrangos ir statybos produktų atitikties įvertinimo srityje ir skundų pateikimo tvarką;
- teisės aktai leidžia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos gaisrinių tyrimų centro (toliau – GTC) vadovybei pavesti gamintojo gamybos kontrolės sistemos (toliau – GGKS) vertinimą atlikti vienam GTC darbuotojui, todėl didėja GGKS vertinančio ir vertinamo ūkio subjekto atstovų neteisėtų susitarimų tikimybė;
- nepakankamai aiškiai reglamentuoti sprendimo pavesti GGKS vertinimą atlikti vienam GTC darbuotojui, priėmimo pagrindai;
- nepakankamai aiškiai reglamentuota GGKS vertinimo procedūra;
- apeliacinės komisijos ginčams, kylantiems tarp atitikties įvertinimo sistemos dalyvių bei susijusiems su sertifikatu išdavimu, stabdymu, anuliavimu, pratęsimu ir pan., spręsti ir apeliacijoms nagrinėti darbo tvarka jokiuose teisės aktuose nereglamentuota;
- nepakankamai aiškiai reglamentuota, kokių dažnumu gali būti vykdoma pakartotinė GGKS vertinimo procedūra, nes teisės aktuose numatytas skirtingas šios procedūros periodiškumas;
- nepakankamai viešinama informacija apie dokumentus, kuriais vadovaujantis vykdoma teismo ekspertų rengimo, teismo eksperto kvalifikacijos suteikimo, teismo eksperto pažymėjimo išdavimo, galiojimo termino pratęsimo, sustabdymo ir pripažinimo negaliojančiu GTC procedūra. ir kt.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- GTC interneto svetainėje atitikties įvertinimo paraiškų teikėjams ir kitiems suinteresuotiems asmenims teikti informaciją apie GTC iniciatyva parengtus, tačiau viešai neskelbiamus teisės aktus, metodinius dokumentus ir informaciją apie skundų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką;
- GTC vadovybei, esant galimybei, užtikrinti, kad, atliekant GGKS vertinimą, dalyvautų ne mažiau kaip du GTC darbuotojai;
- aiškiai reglamentuoti atvejus, kuriais gali būti pavesta GGKS vertinimą atlikti vienam GTC darbuotojui ir suderinti (patikslinti) kitų teisės aktų, skirtingai reglamentuojančių tuos pačius atitikties įvertinimo procedūros etapus, nuostatas;
- detalizuoti iš GTC koordinavimo tarybos narių sudaromos apeliacinės komisijos darbo tvarką;
- ateietyje priimanč teisės aktus, susijusius su atitikties įvertinimo procedūra, užtikrinti, kad teisės aktus priimtų tik tie subjektai, kurie teisės aktais įgalioti tokio pobūdžio teisės aktus priimti;
- siekiant didesnio skaidrumo vertinant asmenų tinkamumą teismo eksperto kvalifikacijai įgyti, sudarant kvalifikacijos komisiją atsižvelgti į Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo nuos-

tatas, nustatančias, kad kvalifikacijos komisija formuojama ne tik iš teismo eksperto kvalifikaciją suteikiančios teismo ekspertizės įstaigos darbuotojų, ir kt.

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Analizuotos veiklos sritys:

- nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimas;
- valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimas;
- teritorinių skyrių atliekamų funkcijų patikrinimų vykdymas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- ne visais atvejais sprendimai priimami laikantis nustatytų terminų;
- per plati diskrecija priimant sprendimus dėl gražintinų sklypų padidinimo;
- pretendentams, siekiantiems gauti lygiaverčius sklypus, ne visada taikomi vienodi kriterijai;
- viešai skelbiama nepakankamai išsami informacija apie laisvus valstybinės žemės sklypus;
- nepakankamai reglamentuotos tam tikrų lengvatų taikymo sąlygos;
- nepakankamai užtikrinamas sudarytų eilių viešumas;
- nustatyta atvejų, kai nuosavybės teisės buvo atkurtos neteisėtai;
- nėra aiškiai reglamentuota valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų suformavimo iniciavimo tvarka;
- neužtikrinamas žemės (miško) naudojimo kontrolės mechanizmo viešumas;
- nepakankama vidinė Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) kontrolė.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- nustatyti detalesnius sprendimų priėmimo terminus atitinkamai suderinant NŽT ir savivaldybių administracijų veiksmus;
- nustatyti aiškesnius kriterijus, kaip reikėtų apskaičiuoti kiek procentų galėtų būti padidintas gražintinas sklypas;
- skelbti visą išsamią informaciją apie laisvus valstybinės žemės sklypus, savivaldybių valdomus žemės sklypus;
- tinkamai apskaityti sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo, kuriais už kitose apskrityse turėtą žemę nuosavybės teisės atkuriamos į kitos savivaldybės teritorijoje esančią žemę;
- sumažinti NŽT darbuotojų ir vedėjų diskreciją priimant sprendimus dėl gražinamo ploto dalių nustatymo nesusitariantiems pretendentams;
- numatyti nuosavybės teisių atkūrimo proceso pabaigą ir parengti veiksmų planą sklandžiam proceso užbaigimui;
- inicijuoti diskusiją su savivaldybių administracijų, kurioms blogiausiai sekasi atkurti nuosavybės teises, atsakingais asmenimis ir aptarti nuosavybės teisių atkūrimo proceso problemas;

- inicijuoti teisės aktų pakeitimus nustatant aiškesnius valstybinių miškų ūkio paskirties žemės sklypų suformavimo pardavimui iniciavimo kriterijus;
- užtikrinti griežtesnę priimamų sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo perduodant nuosavybės lygiaverčius miško sklypus kaimo teritorijoje teisėtumo ir savalaikiškumo kontrolę.

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

Analizuotos veiklos sritys:

- Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo (toliau – Fondas) ir valstybės biudžeto lėšomis finansuotinių projektų ir programų atranka ir vertinimas;
- Fondo ir valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių įgyvendinimo kontrolė;
- Informacijos apie Fondo lėšų naudojimą kaupimas ir lėšų naudojimo kontrolė.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- Fondo tarybos sudėties formavimą reglamentuojantys teisės aktai nenustato kvalifikacijos ir reputacijos reikalavimų Fondo tarybos nariams ir neapibrėžia jų teisinio statuso;
- pagal nusistovėjusią Fondo tarybos sudėties formavimo praktiką, narius į Fondo tarybą siūlančios organizacijos, paprastai gaunančios finansavimą iš Fondo, deleguoja šiose organizacijose vadovaujamas pareigas užimančius asmenis ir (ar) narius, kurie taip pat atstovauja ir kitas sporto organizacijas, kurios taip pat gauna finansavimą iš Fondo;
- Fondo administravimo taisyklėse nustatytas absoliutus draudimas teikti ir skelbti informaciją apie projektų, kuriems Fondo tarybos sprendimu skiriama Fondo lėšų, turinį, vertinimo ir lėšų skyrimo motyvus;
- nustatyta atvejų, kai faktiškai Fondo lėšos buvo skiriamos ne konkrečiam kūno kultūros ir sporto projektui, o tam tikrų organizacijų nuolatinėms veikloms finansuoti;
- Fondo administravimo taisyklėse nustatytas tik Fondo lėšų naudojimo kontrolės mechanizmas, tačiau konkrečios procedūros nei šiuo, nei kitu teisės aktu neregamentuojamos;
- nustatyta atvejų, kai kyla abejonų, ar buvo įmanoma realiai ir objektyviai įvertinti Fondo lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir (ar) rezultatyvumą;
- Kūno kultūros ir sporto finansavimo valstybės biudžeto lėšomis veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenustato išmokėtų lėšų naudojimo teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo patikrinimo vykdymo procedūrų, ir kt.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- imtis priemonių, kad būtų pašalinti nustatyti korupcijos rizikos veiksniai (pavyzdžiui, inicijuoti Fondo įstatymo pakeitimus, koreguoti Fondo nuostatus ir t.t.),
- atsisakyti praktikos, kai Fondo lėšų naudojimo kontrolės bei valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių įgyvendinimo ir lėšų naudojimo kontrolės procedūrose dalyvauja už Departamento vidaus auditą atsakingas asmuo;

- atlikti atitinkamus Fondo administravimo taisyklių pakeitimus (pavyzdžiui, atsakyti praktikos, kai Fondo lėšos skiriamos ne konkrečiam kūno kultūros ir sporto projektui, o tam tikrų organizacijų nuolatinėms veikloms finansuoti), ir kt.

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

Analizuotos veiklos sritys:

- maisto saugos, kokybės, ženklinimo ir kitų privalomųjų reikalavimų priežiūra (Vilniaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) aptarnaujamoje teritorijoje) ir šios priežiūros vidaus kontrolė;

- maisto saugos, kokybės, ženklinimo ir kitų privalomųjų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, administracinio poveikio priemonių ūkio subjektams taikymas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- rizikingumo vertinimo kriterijų svoris apibrėžiamas nurodant ne konkretų balą, o jų intervalą, nedetalizuojama kaip turėtų būti parenkamas konkretus balas;

- ūkio subjektų rizikos vertinimo procedūra, ir ypač vertinimo dokumentavimo tvarka, reglamentuojama neišsamiai;

- Vilniaus VMVT ne visada laikosi ūkio subjektų patikrinimų periodiškumo reikalavimų;

- kai kurie ūkio subjektų veiklos patikrinimai atliekami nesilaikant pavedime suformuluoto patikrinimo dalyko ir apimčių ar kitų formalių reikalavimų;

- Ūkio subjekto patikrinimo tikslas – atskiruose pavedimuose atlikti patikrinimą – formuluojamas nevienodai;

- ūkio subjektų patikrinimų dalyko ir apimčių reglamentavimas VMVT patvirtintuose teisės aktuose nors ir yra visapusiškai išsamus, tačiau nepakankamai siejamas su ūkio subjekto rizikos įvertinimu;

- atskirais atvejais Vilniaus VMVT atliktų ūkio subjektų patikrinimų apimtys skiriasi;

- Vilniaus VMVT atliekamų ūkio subjektų veiklos patikrinimų eiga dažnu atveju nėra tinkamai dokumentuojama;

- atskirais atvejais Vilniaus VMVT inspektoriai, net ir nustatę maisto saugos, higienos ar ženklinimo reikalavimų pažeidimus, ūkio subjektams nepateikia nurodymo juos pašalinti ir pateikti atitinkamų trūkumų šalinimo plano.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- parengti teisės aktų pakeitimus reglamentuojant ūkio subjekto rizikos vertinimo kriterijus ir nustatant objektyvias ir konkrečias jų balo vertes, atsisakant šiuo metu rizikingumo vertinimo kriterijų vertei apibrėžti naudojamo balų intervalo;

- stiprinti Vilniaus VMVT vidaus kontrolės procedūras, užtikrinant, kad ūkio subjektų patikrinimai būtų atliekami laikantis pavedime suformuluoto patikrinimo tikslo ir apimčių, kad ūkio subjektų patikrinimų apimtys atskirų ūkio subjektų atžvilgiu būtų vienodos apimties, nediskriminacinės;

- užtikrinti, kad ūkio subjektų patikrinimų eiga būtų tinkamai dokumentuojama;

- stiprinti Vilniaus VMVT vidaus kontrolės procedūras užtikrinant, kad administracinių teisės pažeidimų protokolai, Maisto įstatymo pažeidimų protokolai būtų surašomi laikantis teisės aktų reikalavimų, nediskriminuojant atskirų ūkio subjektų;

- parengti VMVT teisės aktų, reglamentuojančių mažareikšmių teisės pažeidimų sąrašą ir (ar) kriterijus, pakeitimo projektą.

VŠĮ CPO LT

Analizuotos veiklos sritys:

- Centrinės perkančiosios organizacijos funkcijų vykdymas ir viešųjų pirkimų pagal įgaliojimą atlikimas kitų perkančiųjų organizacijų naudai;

- Pirkimų, skirtų daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui) vykdyti, paslaugų teikimas;

- Informacinių sistemų, skirtų centralizuotiems viešiesiems pirkimams ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) pirkimams atlikti, plėtojimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- Sprendimo dėl viešojo pirkimo objekto centralizavimo priėmimas nėra pakankamai objektyvus ir skaidrus;

- galimai ne visada, vykdamas viešuosius pirkimus, sprendimai priimami viešųjų pirkimų komisijų posėdžių metu ir įforminami posėdžių protokolais;

- nėra tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo preliminariosios sutarties galiojimo laikotarpiu privalomumo ir atlikimo tvarkos;

- preliminariosios sutarties galiojimo pratesimas nepakankamai aiškus, objektyvus ir skaidrus;

- neegzistuoja mechanizmas, leidžiantis CPO LT ar kitai įstaigai operatyviai ir objektyviai stebėti, ar po atnaujinto varžymosi procedūros pagrindinė sutartis realiai buvo sudaryta, o jeigu sudaryta, tai ar pagrindinės sutarties sąlygos atitinka CPO LT informacinių sistemų sugeneruotas sąlygas;

- neegzistuoja mechanizmas, leidžiantis CPO LT ar kitai įstaigai operatyviai ir objektyviai sužinoti, ar tarp įgaliojusio pirkimą vykdyti perkančiosios organizacijos ir laimėtoju pripažinto tiekėjo sutartis realiai buvo sudaryta, o jeigu sudaryta, tai ar sutarties sąlygos atitinka laimėjusiu pripažintą pasiūlymą.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- teisės aktuose, reglamentuojančiuose sprendimo dėl viešojo pirkimo objekto centralizavimo priėmimą, nustatyti ekspertais skiriamų CPO LT darbuotojų kompetencijos kriterijus (kvalifikacinius reikalavimus); konkrečių ekspertų parinkimo procedūrą; viešųjų ir privačių interesų konflikto prevencijos priemonės; galimybę ekspertiniam vertinimui pasitelkti ekspertus iš išorės arba bent pakviesti stebėtojus; kad kiekvieno eksperto vertinimas būtų atliekamas atskirai ir įforminamas atskiru dokumentu, vėliau parengiant bendrą vertinimo dokumentą;

- CPO LT teisės aktais nustatyti tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo atlikimo privalomumą preliminariosios sutarties galiojimo laikotarpiu, bei reglamentuoti šios procedūros vykdymo tvarką ir numatyti vykdyti tiek reguliarius, tiek neplaninius tiekėjų kvalifikacijos tikrinimus;
- CPO LT teisės aktais reglamentuoti preliminariosios sutarties galiojimo pratęsimo procedūrą ir sukurti mechanizmą, užtikrinantį, kad būtų pratęsiamas visų (jeigu tam neprieštarauja tiekėjas) preliminariųjų sutarčių, sudarytų dėl to paties viešojo pirkimo objekto, galiojimo terminas;
- Inicijuoti diskusiją tarp CPO LT, Viešųjų pirkimų tarnybos ir Ūkio ministerijos, ar būtų tikslinga sukurti stebėjimo, ar tarp perkančiosios organizacijos ir laimėtoju pripažinto tiekėjo (tiek po procedūrų CPO LT kataloge, tiek po pirkimo pagal įgaliojimą procedūrų) sudaryta viešojo pirkimo sutartis (pagrindinė sutartis), mechanizmą, kuriame taip pat atsispindėtų sudarytų sutarčių sąlygų atitikimas CPO LT informacinių sistemų sugeneruotoms ar laimėjusių pripažinto pasiūlymo sąlygoms.

VŠĮ VILNIAUS UNIVERSITETO SANTARIŠKIŲ KLINIKOS IR VŠĮ LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO KAUNO KLINIKOS

Analizuotos veiklos sritys:

- *viešųjų pirkimų vidaus kontrolė;*
- *viešųjų pirkimų vidaus kontrolė.*

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- Santariškių klinikose ir Kauno klinikose neužtikrinamas tinkamas Viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalies nuostatų vykdymas;
- vėluojama teikti informaciją apie sudarytas sutartis;
- nepakankamai aiškiai reglamentuoti veiksmai, kuriuos privalo atlikti darbuotojai atskiruose viešųjų pirkimų etapuose;
- nepakankamai aiškiai reglamentuota veikla, kuria siekiama užtikrinti tinkamą prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų prisiimtų sutartinių įsipareigojimų vykdymą tiekiant prekes, suteikiant paslaugas ir atliekant darbus;
- Santariškių klinikose nepakankamai aiškiai apibrėžti atvejai, kai gali būti inicijuojamas skubus viešasis pirkimas, nepakankamai aiškiai reglamentuota ekspertų įtraukimo į viešųjų pirkimų organizavimo procedūrą tvarka ir jų veiklos organizavimo tvarka;
- Santariškių klinikų ir Kauno klinikų darbinė praktika laboratorinės įrangos ir jai reikalingų eksploatuoti reagentų pirkimų srityje, kai atskirai įsigyjama laboratorinė įranga ir atskirai jai eksploatuoti reikalingi reagentai, sudaro sąlygas atskirų tiekėjų pranašumui;
- Santariškių klinikose neužtikrinama, kad viešųjų pirkimų pažeidimų prevencinė kontrolė būtų vykdoma Santariškių klinikų teisės aktuose nustatytu periodiškumu ir apimtimi, veikiantis viešųjų pirkimų vidaus kontrolės mechanizmas nepakankamai efektyvus;

- Kauno klinikose nesukurtas aiškus viešųjų pirkimų pažeidimų prevencinės kontrolės mechanizmas.
- Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:**
- imtis priemonių, kad tiekėjams ir kitiems suinteresuotiems asmenims informacija apie teisės aktų, reglamentuojančių Santariškių klinikų veiklą viešųjų pirkimų organizavimo srityje, būtų teikiama atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalyje ir Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašo 13 punkte nustatytus terminus, informaciją apie sudarytas viešojo pirkimo sutartis, jų pakeitimus ir laimėjusių dalyvių pasiūlymus CVP IS būtų skelbiama Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašo nustatyta tvarka ir terminai, aiškiai reglamentuoti darbuotojų veiksmus atskiruose viešųjų pirkimų etapuose;
 - Santariškių klinikose, atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatas, aiškiai reglamentuoti kada gali būti inicijuojamas skubus viešasis pirkimas ir išsamiau reglamentuoti ekspertų įtraukimo į viešųjų pirkimų organizavimo procedūrą tvarką ir jų veiklos organizavimo tvarką;
 - Tobulinti Santariškių klinikų ir Kauno klinikų viešųjų pirkimų, kurių metu įsigyjama tyrimams atlikti reikalinga laboratorinė įranga, jai eksploatuoti reikalingi reagentai bei medžiagos, vykdymo mechanizmą, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės išvados 2.4 poskyryje pateiktus pasiūlymus;
 - Užtikrinti tinkamą teisės aktų, reglamentuojančių Santariškių klinikų ir Kauno klinikų viešųjų pirkimų komisijų darbo organizavimą ir veiklą, nuostatų vykdymą;
 - Santariškių klinikų direktorei valdymui užtikrinti, kad Santariškių klinikų viešųjų pirkimų pažeidimų prevencinė kontrolė būtų vykdoma Santariškių klinikų viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos 5.8.2 punkte nustatytu periodiškumu ir apimtimi;
 - Santariškių klinikų viešųjų pirkimų vykdymo tvarkoje aiškiai reglamentuoti kaip vykdomi atskiri viešųjų pirkimų pažeidimų prevencinės kontrolės etapai;
 - Kauno klinikoms, atsižvelgiant į turimus resursus ir į Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų nuostatas, tobulinti viešųjų pirkimų pažeidimų prevencinės kontrolės mechanizmą.

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖ

Analizuotos veiklos sritys:

- vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo procedūrų organizavimo ir kontrolės;
- viešųjų pirkimų, susijusių su vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymu, tiesimu.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- nepakankamas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų skirstymo teisinis reglamentavimas;
- vykdant viešuosius pirkimus, pasitaiko atvejų, kai neatskirtos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės funkcijos;
- Savivaldybė visuomenei teikia ne visą informaciją, susijusią su vykdyta ir (ar) vykdoma veikla vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo srityje.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- vidaus teisės aktuose nustatyti reikalavimus seniūnijų seniūnų prašymų turiniui;
- užtikrinti, kad Pasvalio rajono seniūnijų seniūnai, rengdami prašymus, nurodytų motyvus ar faktines aplinkybes, kuriomis vadovaujantis yra priimamas sprendimas siūlyti prioritetine tvarka Savivaldybei finansuoti konkrečius vietinės reikšmės kelius (gatves);
- išsamiau reglamentuoti Komisijos kelių būklei įvertinti ir pirmumo prioritetams patvirtinti veiklą;
- atskirti Savivaldybės organizuojamuose ir vykdomuose vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros ir remonto darbų viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių subjektų funkcijas, kad darbus priimančias asmenys nedalyvautų viešųjų pirkimų organizavimo procedūrose;
- Savivaldybės teisės aktuose detalizuoti, kas atlieka objektų techninę priežiūrą ir kt.

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Analizuotos veiklos sritys:

- vietinės reikšmės kelių ir gatvių rekonstravimo, taisymo (remontavimo) ir priežiūros procedūrų, organizavimo ir kontrolės;
- viešųjų pirkimų veiklos.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- Savivaldybės vidaus teisės aktuose reglamentuota teisinio reguliavimo apimtis dėl lėšų vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti paskirstymo yra nepakankama, nes nėra numatytų aiškių lėšų paskirstymo kriterijų (kiekybinių ar kokybinių), nustatytų objektų atrankos prioritetų, kurie turėtų lemiamą reikšmę priimančiam sprendimui dėl lėšų skyrimo konkrečioms seniūnijoms kelių ir gatvių priežiūrai, remontui ar rekonstrukcijai;
- nėra reglamentuota Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis finansuotinių Savivaldybės objektų bendra atrankos tvarka ir procedūra, nėra nustatyti tarnybinių pranešimų, dėl siūlymų re-

konstruoti ar remontuoti vietinės reikšmės kelius, gatves, turinio reikalavimai;

- nėra įtvirtinta prievolė seniūnams juose nurodyti faktines aplinkybes ir motyvus, kuriais vadovaujantis yra priimamas sprendimas siūlyti Savivaldybei finansuoti konkrečių vietinės reikšmės kelių (gatvių) tvarkymą;
- neparengti Savivaldybės vidaus teisės aktai, nustatantys Savivaldybės veiklos principus skirstant ir naudojant lėšas susisiekimo komunikacijų ir jų inžinerinių tinklų statybai ir rekonstrukcijai, kai dalyvauja fiziniai ir juridiniai asmenys;
- savivaldybės internetiniame puslapyje nepilnai skelbiama informacija apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra susijusius projektus;
- nepakankamai aiškiai reglamentuota ekspertų įtraukimo į viešųjų pirkimų organizavimo procedūrą ir jų veiklos organizavimo tvarka;
- nepakankamai reglamentuotas viešųjų pirkimų vidaus kontrolės mechanizmas – sutarčių vykdymo priežiūros tvarka, neregamentuota kokiais atvejais objektų techninės priežiūros vadovais skiriami Savivaldybės darbuotojai.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- nustatyti aiškią Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis finansuotinių objektų atrankos procedūrą ir lėšų paskirstymo objektams kriterijus;
- efektyviau kontroliuoti informacijos apie vietinės reikšmės kelių ir gatvių būklę, teikimo procedūras;
- parengti Savivaldybės vidaus teisės aktus, nustatančius Savivaldybės veiklos principus skirstant ir naudojant lėšas susisiekimo komunikacijų ir jų inžinerinių tinklų statybai ir rekonstrukcijai, kai dalyvauja fiziniai ir juridiniai asmenys;
- Savivaldybės interneto svetainėje skelbti susistemintą informaciją apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra susijusius projektus, vykdyta ir (ar) vykdoma veikla vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo srityje;
- Savivaldybės teisės aktuose aiškiai reglamentuoti pirkimų iniciatoriaus teisinį statusą, išsamiai detalizuoti funkcijas ir atsakomybę;
- atsakyti praktikos, kai Savivaldybės prekių, paslaugų ar darbų poreikį formuojantis asmuo, pats dalyvaudamas vykdant atitinkamą pirkimą, įgyvendina šio poreikio tenkinimą, ir svarstyti galimybę šių funkcijų atskyrimą įtvirtinti Savivaldybės teisės aktuose;
- Savivaldybės teisės aktuose konkrečiau įvardinti aplinkybes, kada perkančiosios organizacijos vadovas turi teisę priimti sprendimą pavesti supaprastintą pirkimą vykdyti pirkimo organizatoriui arba Savivaldybės viešųjų pirkimų komisijai neatsižvelgdamas į pirkimo vertę, kaip šis sprendimas yra įforminamas;
- nustatyti ekspertų įtraukimo į viešųjų pirkimų organizavimo procedūras tvarką;
- Savivaldybės teisės aktuose reglamentuoti aiškią viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros (kontrolės) tvarką.

UKMERGĖS RAJ. SAVIVALDYBĖ

Analizuotos veiklos sritys:

- Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtos įmonės UAB „Ukmergės šiluma“ vadovo, įmonės valdybos narių, įmonės stebėtojų tarybos narių atranka, teikimas, skyrimas, atšaukimas, sprendimų priėmimas, veiklos vertinimas;
- Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtos įmonės UAB „Ukmergės šiluma“ vadovo darbo užmokesčio administravimo procedūrų organizavimas;
- Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtos įmonės UAB „Ukmergės šiluma“ veiklos ir jos priežiūros bei kontrolės procedūrų vykdymo organizavimas.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- Savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra reglamentuota, kaip turėtų būti vykdomos savivaldybės bendrovių vadovų atrankos procedūros;
- Savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra reglamentuotos bendrovių valdybų formavimo tvarkos procedūros, o kandidatų į Savivaldybės bendrovių kolegialių valdymo organų (valdybų) narius, atrankos kriterijai Savivaldybės vidaus teisės aktuose yra reglamentuojami pernelyg abstrakčiai, nenustatyti specialieji atrankos kriterijai;
- Savivaldybė nepakankamai užtikrina, kad UAB „Ukmergės šiluma“ visa apimtimi teiktų informaciją apie savo veiklą;
- Savivaldybės vidaus teisės aktuose, reglamentuojančiuose jos reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų darbo užmokesčio administravimo procedūras reglamentuota galimybė bendrovių vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies dydį susieti ir su darbuotojo darbo krūviu, išsamiau nedetalizuojant darbo krūvio nustatymo kiekybinių kriterijų;
- Savivaldybės vidaus teisės aktuose reglamentuota galimybė, tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į įmonės veiklos pobūdį, visuotinio akcininko susirinkimo sprendimu įmonių vadovams taikyti iki 30 proc. didesnį mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientą.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- patvirtinti rekomendacinio pobūdžio bendrąsias Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų atrankos gaires, nustatančias pagrindinius bendrovių vadovų atrankos principus;
- nustatyti vadovų atrankos procedūros tvarką, įvardinti ir (ar) nustatyti bendrusios kvalifikacinius (ar vadybos patirties) reikalavimus ir (ar) kriterijus asmenims, siekiantiems eiti Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų pareigas;
- parengti bendrovių vadovų veiklos vertinimo metodinius nurodymus / rekomendacijas ir rekomenduoti jomis vadovautis jos reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių valdyboms;
- Savivaldybės vidaus teisės aktuose, reglamentuojančiuose jos reguliavimo sričiai priskirtų bendrovių vadovų darbo apmokėjimo tvarką, išsamiau detalizuoti darbo krūvio nustatymo kiekybinius kriterijus, kuriais, kaip papildomu kriterijumi, būtų vadovujamasi nustatant bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių mėnesinės algos kintamosios dalies dydį;
- Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies dydį papil-

domai sieti ne tik su įmonės ūkinės finansinės veiklos rezultatais, bet ir su pačių bendrovių vadovų pasiektais individualiais veiklos rezultatais.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ

Analizuotos veiklos sritys:

- viešųjų pirkimų inicijavimo, organizavimo ir vykdymo kontrolės;
- vietinės reikšmės kelių ir gatvių rekonstravimo, taisymo (remontavimo) ir priežiūros darbų viešųjų pirkimų.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- savivaldybėje administracijos direktoriaus įsakymais nepaskirti pirkimų iniciatoriai;
- vidiniuose teisės aktuose nuosekliai nereglamentuoti prekių, paslaugų ir (ar) darbų poreikio formavimo ir pirkimų planavimo etapai;
- vietinės reikšmės kelių ir gatvių rekonstravimo, taisymo (remontavimo) ir priežiūros darbų viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis ta pačia įstatymine baze kaip ir kiti Savivaldybės vykdomi viešieji pirkimai, todėl nustatyti viešųjų pirkimų reglamentavimo, bei procedūrų atlikimo trūkumai taikytini ir šios srities atliekamiems pirkimams.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- patvirtinti Viešųjų pirkimų perkančiojoje organizacijoje organizavimo taisykles;
- reglamentuoti, kas ir kada nusprendžia, kas atliks konkretų pirkimą (Savivaldybės viešųjų pirkimų komisija ar organizatorius, kuris organizatorius konkrečiai, kokiais atvejais gali būti suteikiamas pirkimų įgaliojimas kitai organizacijai);
- parengti vieningą ekspertų (viešųjų pirkimų procese kviečiamų konsultuoti klausimu, kuriam reikia specialių žinių dalyvių ar kandidatų pateiktiems pasiūlymams nagrinėti) atrankos ar paskyrimo tvarką, kurioje būtų reglamentuotos ekspertams privalomos kompetencijos, kvalifikacijos vertinimo rodikliai ir pan.

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ

Analizuotos veiklos sritys:

- *leidimų prekiauti (teikti paslaugas) renginių metu išdavimas;*
- *leidimų prekiauti (teikti paslaugas) iš kiosko, paviljone, lauko kavinėje, išdavimas;*
- *leidimų teikti paslaugas pramoginiams įrenginiais, laimėjus konkursą, išdavimas;*
- *leidimų įrengti išorinę reklamą Vilniaus m. savivaldybės teritorijoje, išdavimas.*

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad:

- savivaldybės vidaus teisės aktuose įtvirtinta galimybė atskiru savivaldybės tarybos sprendimu suteikti lengvatas ir kitiems rinkliavos mokėtojams, išsamiau nedetalizuojant tokio pobūdžio savivaldybės tarybos priimamų sprendimų procedūrinės tvarkos, sąlygų ir vertinimo kriterijų, kuriais remiantis gali būti priimami tokio pobūdžio sprendimai;
- nėra detaliai reglamentuota lauko kavinų ir prekybos kioskų (paviljonų) įrengimo projektų tikrinimo procedūros bei pritarimo lauko kavinų, lauko prekybos (paslaugų teikimo) vietų ir prekybos kioskų (paviljonų) įrengimo projektams procedūros vykdymo etapai (stadijos) bei etapų atlikimo eiliškumas;
- nors ir užtikrinamas „keturių akių“ principas, tačiau nėra aktyviai vykdoma specialistų privačių interesų stebėseną;
- kai kuriuose Komisijos posėdžiuose, kaip Komisijos nariai, dalyvauja Savivaldybės struktūrinių padalinių atstovai, neįeinantys į šios Komisijos sudėtį;
- išorinės reklamos komisijos protokolai nėra išsamūs, juose neatsispindi pareiškėjų pateiktų dokumentų nagrinėjimo ir vertinimo procedūros, retai pateikiama motyvų ir faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis priimtas teigiamas sprendimas suderinti reklamos projektą;
- atskirais atvejais ne visada tiksliai / tinkamai pareiškėjui nurodoma projekto neatitikties priežastis ir pateikiamos rekomendacijos, kaip projektą reikėtų taisyti.

Atlikus korupcijos rizikos analizę pasiūlyta:

- teisės aktuose išsamiai reglamentuoti Savivaldybės tarybos priimamų sprendimų dėl lengvatų suteikimo kitiems rinkliavos mokėtojams procedūrinę tvarką, sąlygas ir lengvatų kitiems rinkliavos mokėtojams suteikimo vertinimo kriterijus;
- detaliau reglamentuoti pritarimo lauko kavinų, lauko prekybos (paslaugų teikimo) vietų ir prekybos kioskų (paviljonų) įrengimo projektams procedūros etapus bei jų eiliškumą;
- vykdyti Savivaldybės Miesto plėtros departamento specialistų, kurie pagal kompetenciją tikrina ir raštiškai pritaria lauko kavinės įrengimo projektams, privačių interesų stebėseną;
- reglamentuoti Investicijų plėtros komisijos priimamų sprendimų dėl ekspertų dalyvavimo ir (ar) nedalyvavimo poreikio, vykdančių pramoginių įrenginių operatoriaus atrankos konkurso procedūras, priėmimo kriterijus, taip pat tokio pobūdžio sprendimų priėmimo tvarką, ekspertų atrankos mechanizmų procedūras;
- išorinės reklamos komisijai nepritarus reklamos projektui, tiksliai / tinkamai pareiškėjui nurodyti projekto neatitikties priežastis ir pateikti rekomendacijas, kaip projektą reikėtų taisyti.

2016 METŲ KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMŲ (PROJEKTŲ) IR JŲ PRIEMONIŲ PLANŲ VERTINIMAI

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS ŠAKINĖS KOVOS SU KORUPCIJA BEI KORUPCIJOS PREVENCIJOS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE 2015–2019 METŲ PROGRAMOS PROJEKTAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Programą ir jos priemonių planą parengti tokius, kad juos tiesiogiai vykdytų visos valstybės ir savivaldybės įstaigos, t. y. visos ministerijos, savivaldybės, viešojo įstaiga CPO LT. 2) Numatyti priemones, kurios sudarytų galimybes riboti tiekėjų dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose, jeigu šie tiekėjai įtraukti į reikšmingiausių tarptautinių organizacijų „juoduosius sąrašus“ (pavyzdžiui Pasaulio banko sąrašas). 3) Programoje aptarti ir numatyti perkančiųjų organizacijų ir tiekėjų „baltųjų sąrašų“ sudarymą ir viešinimą, taip užtikrinant gerosios praktikos sklaidą. 4) Numatyti priemones, kurios sudarytų galimybes viešuosius pirkimus vykdyti pagal aukcionų principus. 5) Numatyti priemones, kurios būtų skirtos CPO LT vykdomų pirkimų kontrolei, prekių kokybei, viešojo pirkimo dokumentų konfidencialumui, vidaus sandorių kontrolei užtikrinti. 6) Numatyti priemones, užtikrinančias pirkimo iniciatorių didesnių reputacijos, nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimų taikymą. Atitinkamai pakoreguoti Šakinės kovos su korupcija bei korupcijos prevencijos viešuosiuose pirkimuose 2015 – 2019 metų programos projektą, rengiant Šakinę kovos su korupcija bei korupcijos prevencijos viešuosiuose pirkimuose 2015 – 2019 metų programą, atsižvelgti į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos išvalgas, išdėstytas studijoje apie korupcijos prevenciją viešuosiuose pirkimuose.

VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS PROJEKTAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Detalizuoti Programos tikslus ir nuosekliai kiekvienam tikslui formuluoti realius ir konkrečius uždavinius, kuriems įgyvendinti būtų sudaromas Priemonių planas. 2) Programoje tiksliai apibrėžti uždavinių bei priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijus. 3) Nustatyti Programos veiksmingumo vertinimo tvarką. 4) Priemonių plane išsamiau detalizuoti visų priemonių vykdymą, taip pat numatyti aiškius, objektyvius, apskaičiuojamus ir pamatuojamus priemonių įgyvendinimo kriterijus. 5) Priemonių įvykdymo laikotarpį formuluoti konkrečiai ir aiškiai, sutapatinti jį su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Rengiant ir atnaujinant korupcijos prevencijos programą orientuotis į konkrečias Departamento veiklos srityse įvardytas ir siekiamas išspręsti problemas bei rizikos veiksnius. 2) Atlikti išsamią visos Departamento vykdomos antikorupcinės veiklos analizę, įvertinti prielaidas korupcijai pasireikšti, ankstesnio laikotarpio Programos įgyvendinimo eigą, konkrečių priemonių veiksmingumą. 3) Tikslinti priemones, susijusias su vykdomais viešaisiais pirkimais, planuojamais organizuoti darbuotojų mokymais, bendradarbiavimo su korupcijos prevencija vykdančiomis institucijomis ir pan.

VALSTYBINĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Rengiant ir atnaujinant korupcijos prevencijos programą atlikti išsamią visos Inspekcijos vykdomos antikorupcinės veiklos analizę, įvertinti prielaidas korupcijai pasireikšti, ankstesnio laikotarpio Programos įgyvendinimo eigą, konkrečių priemonių veiksmingumą. 2) Tikslinti kai kurių priemonių formuluotes ir įgyvendinimo rezultatų vertinimo kriterijus. 3) Identifikuoti konkrečius Inspekcijos antikorupcinės veiklos uždavinius ir problemas, kurias tikslinga aptarti ir spręsti bendradarbiaujant su institucijomis, vykdančiomis korupcijos prevenciją, numatyti bendradarbiavimo būdus.

ENERGETIKOS MINISTERIJOS IR VALSTYBINĖS ENERGETIKOS INSPEKCIJOS PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS KOVOS SU KORUPCIJA 2017–2020 METŲ PROGRAMOS IR PRIEMONIŲ PLANO PROJEKTAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Atliekant aplinkos analizę įvertinti išorinių ir vidinių veiksnių, grėsmių ir galimybių analizės, sociologinių tyrimų duomenis. 2) Nurodyti konkrečius priemonių įgyvendinimo terminus, konkrečius priemonių vykdytojus (struktūriniai padaliniai, įmonės ar/ir asmenys (pareigybės)). 3) Priemonių planą papildyti priemonėmis, susijusiomis su 2017 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiomis Korupcijos prevencijos įstatymo pataisomis, pagal kurias korupcijos prevencijos priemonė – korupcijos rizikos analizė (atitinkamai ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas) – taikoma ir valstybės ar savivaldybės įmonėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonėms, kurių valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 proc. balsų, ir įmonėms, kuriose valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių.

VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS IR PRIEMONIŲ PLANO PROJEKTAI

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Atliekant aplinkos analizę įvertinti išorinių ir vidinių veiksnių, grėsmių ir galimybių analizės ir sociologinių tyrimų duomenis. 2) Nustatyti imperatyvą Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje skelbti ir Priemonių plano vykdymo ataskaitas. 3) Į Priemonių planą įtraukti konkretesnes su Inspekcijos veikla ir atskiromis funkcijomis tiesiogiai susijusias priemones (pavyzdžiui, atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų rotacija, papildomų kontrolės mechanizmų įdiegimas ir esamų stiprinimas). 4) Detalizuoti Priemonių plane numatytų priemonių, kurios sietinos su tam tikromis funkcijomis, nustatytomis teisės aktuose, turinį. 5) Parinkti optimalesnį priemonės, susijusios su mokymais įvykdymo vertinimo kriterijų (pavyzdžiui, minimalūs mokymų ir asmenų, dalyvavusių mokymuose, skaičiai arba minimali per atitinkamą laikotarpį mokymuose dalyvavusių valstybės tarnautojų ir darbuotojų dalis). 6) Numatyti priemonę – įvertinti, ar yra pašalinti ankstesniais metais atliktų Inspekcijos veiklos sričių antikorupcinių analizių ir vertinimų metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai. 7) Į Programą ir Priemonių planą įtraukti klausimus, susijusius su kitomis antikorupcinių požiūriu jautriomis sritimis, pavyzdžiui: viešieji pirkimai; valstybės paslaugų naudojimas; turto valdymas ir naudojimas; veikla susijusi su mo-

kesčių sumažinimu mokesčių mokėtojams, ir tam skirtų komisijų sudarymas, jų darbo veikla; gyventojų ir verslo subjektų patikrinimai; mokestinių tyrimų ir patikrinimų inicijavimas, rezultatų informinimas.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS KOVOS SU KORUPCIJA KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Nustatyti kokiomis lėšomis bus finansuojamas Programos įgyvendinimas. 2) Nustatyti Programos ir su jos įgyvendinimu susijusios informacijos viešinimo tvarką. 3) Įvardinti subjektą, kuris koordinuoja ir kontroliuoja Programos įgyvendinimo priemonių plane nustatytų vykdytojų veiklą įgyvendinant Programą. 4) Numatyti aiškius, konkrečius ir lengvai pamatuojamus Programos veiksmingumo vertinimo kriterijus. 5) Nuostatas, reglamentuojančias Programos stebėsenos, veiksmingumo vertinimo, kontrolės, atnaujinimo tvarką dėti Programoje, o ne jos įgyvendinimo priemonių plane. 6) Programos įgyvendinimo priemonių planas turėtų būti skirtas Programoje nustatytiems uždaviniams įgyvendinti, nustatytoms problemoms pašalinti ir tikslams pasiekti. 7) Didesnį dėmesį skirti Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos, patvirtintos 2015 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-1537, 41 punkto nuostatų įgyvendinimui. 8) Programos įgyvendinimo priemonių plane priemonės grupuoti pagal numatytus programos tikslus ir uždavinius. 9) Programos įgyvendinimo priemonių planą papildyti informacija, kokią naudą įgyvendinus konkrečią priemonę gaus suinteresuoti subjektai.

LIETUVOS DARBO BIRŽOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS 2015–2018 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Atlikti ankstesnio laikotarpio Korupcijos prevencijos programos efektyvumo vertinimą ir jį paskelbti viešai Lietuvos darbo biržos interneto tinklalapyje. 2) Nustatyti Programos veiksmingumo ir (ar) poveikio vertinimo atlikimo tvarką. 3) Išsamiai reglamentuoti Programos administravimo mechanizmą, nustatytant konkrečius Programos stebėseną ir kontrolę vykdančius subjektus. 4) Reglamentuoti Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano keitimo, atnaujinimo ar papildymo mechanizmą. 5) Numatyti galimybę visuomenei ir kitiems suinteresuotiems subjektams pateikti pasiūlymus dėl Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano tobulinimo. 6) Konkrečiai ir aiškiai nustatyti atskirų Programos įgyvendinimo priemonių plane įtvirtintų priemonių įgyvendinimo terminą.

INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETO PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Rengiant ir atnaujinant korupcijos prevencijos Programą susieti su veiklos planais, kitomis vykdomomis programomis. 2) Rengiant ir atnaujinant korupcijos prevencijos programą atlikti išsamią visos vykdomos antikorpūcinės veiklos analizę; įvertinti prielaidas korupcijai pasireikšti, ankstesnės programos įgyvendinimo eigą, konkrečių priemonių veiksmingumą. 3) Įvardinti konkrečias sritis, kuriose numatoma vertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę. 4) Skelbti atliktų antikorpūcinių vertinimų sąrašą interneto svetainės skilties „Korupcijos prevencija“ poskiltyje „Teisės aktų ar jų projektų antikorpūcinis vertinimas“. 5) Planuojant tikslinti viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo procedūras reglamentuojančius teisės aktus, numatyti kokius konkrečius trūkumus tikslinga pašalinti.

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS KOVOS SU KORUPCIJA 2016–2018 METŲ PROGRAMOS IR ŠIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO PROJEKTAI

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Rengiant Programos ir Programos įgyvendinimo priemonių plano projektus, tvirtinant Programą, Programos projekte aprašant Programos ir informacijos, susijusios su Programos įgyvendinimu ir vertinimu, viešinimo tvarką, skelbti šiuos dokumentus viešai, Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Programą vykdančių institucijų interneto svetainėse. 2) Formuluojuojant Programos ir Programos įgyvendinimo priemonių plano projektų nuostatas dėl priemonių, kuriomis bus didinamas Vidaus reikalų ministerijos ir įstaigų prie ministerijos vykdomos antikorpūcinės veiklos viešumas, atsižvelgti į Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo pakeitimus. 3) Sutikrinti, ar Programos įgyvendinimo priemonių plano projekte yra paminėti visi atitinkami vykdytojai (Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios institucijos), kurie nurodyti ir Nacionalinėje kovos su korupcija 2015–2025 metų programoje.

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Prieš rengiant naują arba atnaujinant esamą Programą atlikti išsamią Departamento ir jam pavaldžių įstaigų veiklos situacijos analizę antikorpūcinių požiūriu, taikant institucinio strateginio planavimo aplinkos analizės principus. 2) Programoje numatyti konkrečius uždavinius konkrečioms tikslams pasiekti. 3) Programoje nustatyti pagal kokius vertinimo kriterijus bus vertinama ar buvo pasiekti programoje nustatyti tikslai. 4) Nurodyti, kokiomis lėšomis bus finansuojamas Programos įgyvendinimas. 5) Nustatyti Programos viešinimo tvarką bei veiksmingumo vertinimo tvarką (pagal kurią bus vertinama ar įvykdytos priemonės pašalino arba sumažino nustatytus korupcijos rizikos veiksnius, ar nėra būtina nustatyti naujas priemones šiems korupcijos rizikos veiksniams šalinti ar mažinti). 6) Programos įgyvendinimo priemonių plano struktūrą formuoti taip, kad jame būtų aiškiai apibrėžta kokio rezultato laukiama įgyvendinus konkrečią priemonę ir pagal kokius kriterijus bus vertinama ar įgyvendinus priemonę buvo pasiektas laukiamas rezultatas. 7) Suderinti Programos bei Korupcijos prevencijos ir kontrolės Departamente ir jam pavaldžiose įstaigose vykdymo tvarkos aprašo nuostatas, reglamentuojančias Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano sudarymą, vykdymą ir kontrolę.

NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS 2016–2017 METŲ KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Didesnį dėmesį skirti - esamos situacijos analizei, Programos tikslų, uždavinių, veiksmingumo vertinimo kriterijų, korupciją mažinančių priemonių aprašymui. 2) Numatyti priemones, kurios būtų skirtos didinti viešumą ir atvirumą teikiant administracines paslaugas, priimant sprendimus. 3) Didinti veiklos procedūrų skaidrumą ir aiškumą. 4) Užtikrinti darbuotojų patikimumą, lojalumą ir sąžiningumą. 5) Visuomenę motyvuoti elgtis sąžiningai, pranešant apie korupciją. 6) Pagerinti valdymo kokybę; sumažinti našta verslui. 7) Padidinti pajamų ir išlaidų viešumą bei turto tvarkymo skaidrumą.

KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2014–2016 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO

Išanalizavus buvo rekomenduota:

Išanalizavus buvo rekomenduota: 1) Atnaujinant Savivaldybės Programą vadovautis Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 185. 2) Siekiant, kad Programa būtų orientuota į aktualesias Savivaldybės problemas, būtina tinkamai atlikti aplinkos analizę (aplinkos analizė apima išorinių ir vidinių veiksnių, grėsmių ir galimybių analizę, todėl norint nustatyti rizikingiausias Savivaldybės veiklos sritis, būtina analizuoti duomenis, gautus atlikus korupcijos rizikos valdymo vertinimo auditą, per savivaldybėje atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą gautus duomenis, taip pat surinktą ir įvertintą informaciją apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir tarnybinius nusižengimus). 3) Atsižvelgiant į Nacionalinės kovos su korupcija programos nuostatas, Savivaldybės Korupcijos prevencijos programos projektą, patvirtintą Programą ir jos vykdymo ataskaitas skelbti viešai, Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Savivaldybės bei Programą įgyvendinančių Savivaldybės įstaigų bei įmonių interneto svetainėse.

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015–2017 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Išnagrinėti korupcijos paplitimą savivaldybėje remiantis sociologinių tyrimų ir kitais duomenimis. 2) Atsižvelgti į Antikorupcijos komisijos nustatytą (nustatomą) problematiką korupcijos prevencijos srityje. 3) Struktūriškai nuosekliai išdėstyti programos tikslus, uždavinius ir priemones jiems įgyvendinti. 4) Į Savivaldybės antikorupcinę veiklą įtraukti Savivaldybės įstaigas, kontroliuojamas įmones, bendruomenes, nevyriausybinę organizacijas. 5) Detaliau ir išsamiau reglamentuoti Programos keitimo ir (ar) papildymo procedūras, Programos įgyvendinimo kontrolės mechanizmą. 6) Nustatyti aiškius korupcijos prevencijos priemonių vertinimo kriterijus.

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KOVOS SU KORUPCIJA 2015–2017 METŲ PROGRAMA IR ŠIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Sudaryti darbo grupę, kuri suformuluotų aiškius ir konkrečius Programos įgyvendinimo priemonių plano uždavinius. 2) Vadovaujantis Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185, parengti naują Kovos su korupcija programos priemonių planą, kuriame būtų parinktos efektyvios korupcijos prevencijos priemonės, nurodomi konkretūs įvykdymo terminai, nustatyta įgyvendinimo kontrolės sistema, paskirti atsakingi asmenys už priemonės įgyvendinimą.

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015–2017 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Vykdyti Programos IV skyriuje „Programos įgyvendinimas, finansavimas, stebėseną, vertinimas, atsakomybė, kontrolė, keitimas, pildymas ir atnaujinimas“ ir V skyriuje „Baigiamosios nuostatos“ apibrėžtą Programos įgyvendinimo kontrolę. 2) Skiltyje „Korupcijos prevencija“ skelbti kasmetines Programos įgyvendinimo ataskaitas.

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015–2016 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Tikslinti Programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, įgyvendinti Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos, patvirtintos 2015 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-1537, 41 punkto nuostatas.

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS 2016–2018 METŲ KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS IR PRIEMONIŲ PLANO PROJEKTAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Vadovautis Programos projekto rengimo, derinimo ir tvirtinimo etapais, kuriuose aktyviau dalyvauti turėtų Antikorupcijos komisija. 2) Atlikti veiklos situacijos analizę ir, atsižvelgiant į rezultatus, parinkti tinkamiausius sprendimus, kuriuos įgyvendinus būtų pasiekti užsibrėžti tikslai. 3) Programoje numatyti, kad už netinkamą Programos vykdymą, (pavyzdžiui, nesilaikant Programoje nustatytų terminų), atsakingiems asmenims būtų taikoma tarnybinė ar drausminė atsakomybė. 4) Į Priemonių planą įtraukti aiškias ir Savivaldybei reikalingas antikorupcines priemones, kurių įgyvendinimo rezultatai būtų apskaičiuojami ir pamatuojami. 5) Rengiant naujo laikotarpio Savivaldybės korupcijos prevencijos programą, atsižvelgti į Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos nuostatas ir į Savivaldybės Programos įgyvendinimo priemonių planą įtraukti Nacionalinės kovos su korupcija programos 2015–2019 metų Tarpinstituciniame veiklos plane Savivaldybėms numatytas priemones.

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIOJANTI 2015–2017 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Priemonių plane numatyti sociologinio tyrimo dėl korupcijos paplitimo Šiaulių rajono savivaldybėje atlikimą, nes šios priemonės rezultatai padėtų įvertinti korupcijos paplitimą ir labiau siai jos paveiktas sritis Savivaldybėje bei atnaujinti Programą (skyrių „Aplinkos analizė“) ir jos Priemonių planą. 2) Patikslinti nurodytų priemonių laukiamo rezultato vertinimo kriterijus. 3) Rengti kasmetines Programos Priemonių plano įgyvendinimo ataskaitas ir jas viešai skelbti Savivaldybės interneto svetainės skyrelyje „Korupcijos prevencija“.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS 2013–2015 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Atsižvelgiant į galimus korupcijos rizikos veiksnius, aplinkos analizę bei siektinus tikslus, į Programos įgyvendinimą įtraukti ne tik Savivaldybės administraciją bet ir Savivaldybės įmones, Savivaldybės biudžetines įstaigas bei viešąsias įstaigas, kurių steigėja yra Savivaldybė. 2) Rengiant naujo laikotarpio Savivaldybės korupcijos prevencijos programą, atsižvelgti į Nacionalinės

kovos su korupcija 2015–2025 metų programos nuostatas ir į Savivaldybės Programos įgyvendinimo priemonių planą įtraukti Nacionalinės kovos su korupcija programos 2015–2019 metų Tarpinstituciniame veiklos plane Savivaldybėms numatytas priemones. 3) Atliekant aplinkos analizę įvertinti susijusių sociologinių tyrimų duomenis, duomenis, gautus atliekant korupcijos rizikos valdymo vertinimo auditą, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu gautus duomenis ir kt. 4) Naujo laikotarpio Programoje apibrėžti Savivaldybės Antikorupcijos komisijos vaidmenį įgyvendinant Programą. 5) Savivaldybės Programos projektą, patvirtintą Programą ir jos vykdymo ataskaitas skelbti viešai, Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Savivaldybės bei Programą įgyvendinančių Savivaldybės įstaigų bei įmonių interneto svetainėse. 6) Rengiant Programos įgyvendinimo priemonių planą priemones suskirstyti pagal tikslus bei uždavinius. 7) Savivaldybės kompetencijai teisės aktuose priskirtas vykdyti funkcijas Programos įgyvendinimo priemonių plane labiau detalizuoti, numatyti priemones, kurios sudarytų sąlygas nuolatinių korupcijos prevencijos priemonių vykdymui. 8) Rengiant naujo laikotarpio Programą būtina atlikti ankstesnės Programos veiksmingumo ir (ar) poveikio vertinimą. Tokio vertinimo metu nustatoma, ar įvykdžius Programos priemones pašalinti ar sumažinti nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, ar būtina nustatyti naujas priemones šiems korupcijos rizikos veiksniams šalinti ar mažinti.

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016–2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Išanalizavus buvo rekomenduota:

1) Atlikti išsamią Savivaldybės veiklos situacijos analizę antikorupciniu požiūriu, ir, vadovaujantis atlikta analize, detalizuoti Programos tikslus ir nuosekliai kiekvienam tikslui formuluoti realius ir konkrečius uždavinius. 2) Atliekant situacijos analizę antikorupciniu požiūriu, pasinaudoti Savivaldybės korupcijos pasireiškimo tikimybių metų gautais duomenimis, taip pat įvertinti sociologinių ar kitų tyrimų duomenis. 3) Į Programos vykdymą įtraukti Savivaldybės institucijas ir įstaigas, viešąsias įstaigas, įmones, kuriose bent vienas iš steigėjų yra Savivaldybės institucija ar įstaiga. 4) Tiksliai apibrėžti uždavinių bei priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijus. 5) Programos įgyvendinimo priemonių plane išsamiu detalizuoti visų priemonių vykdymą, taip pat numatyti aiškius, objektyvius, apskaičiuojamus ir pamatuojamus priemonių įgyvendinimo kriterijus. 6) Įvykdymo laikotarpį formuluoti konkrečiai ir aiškiai, sutapatinti jį su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga. 7) Programos įgyvendinimo priemonių planą rengti 2–3 metų laikotarpiui, didesnę dėmesį skiriant Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos 41 punkto nuostatų įgyvendinimui.

2016 METAIS VYKDYTŲ NKKP TVP PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

TARPINIAI VEIKSMAI ĮVYKDYTI (tolimesnis priemonės vykdymas priklauso nuo kitų atsakingų vykdytojų) (33 proc.; 5)

1.1.1 priemonė „Viešinti informaciją apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pajamas, išlaidas elektroninėje erdvėje per tam sukurtą informacinę sistemą“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Finansų ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2018 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Finansų ministerijai teikėme pasiūlymus dėl priemonės vykdymo, dalyvavome Finansų ministerijos organizuotame pasitarime dėl priemonės įgyvendinimo. 2016 metais Finansų ministerija parengė investicijų projektą „Informacijos apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pajamas, išlaidas viešinimo elektroninėje erdvėje informacinės sistemos kūrimas“ ir projektinį pasiūlymą, kuriam pastabų derinimo metu neturėjome. Dalyvavome 2 darbo grupės posėdžiuose.

1.1.6 priemonė „Nustatyti viešojo ir privataus sektorių skaidraus bendradarbiavimo būdus ir principus“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2017 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: parengėme informaciją apie pastebėtas arba nustatytas viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo (partnerystės) problemas, su tuo susijusių nusikalstamų veikų objektyviuosius požymius. Atlikome Koncesijų įstatymo, Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480 (su vėlesniais pakeitimais), bei Investicijų įstatymo 13 ir 152 straipsnių antikorupcinį vertinimą¹, kuris pateiktas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai ir Finansų ministerijai.

2.2.4 priemonė „Vykdyti korupcijos ir sukčiavimo prevencijos priemones ir veiksmus Europos Sąjungos fondų lėšų panaudojimo srityje“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Finansų ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Finansų ministerijai pateikėme 23 pranešimus dėl galimai neskaidraus Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo. Šie procesai bus stebimi nuolat. Dalyvavome pasitarime su Valstybės kontrole apie korupciją vykdant viešuosius pirkimus, panaudojant Europos

Sąjungos struktūrinės paramos lėšas, o taip pat įsisavinant minėtą paramą. Taip pat Finansų ministerijai teikėme nuomonę, kad šiuo metu rengti papildomą informaciją apie galimas korupcijos ar sukčiavimo rizikas ir jų veiksmus nėra tikslinga, nes korupcijos ir sukčiavimo prevencijos priemonės² valdymo ir kontrolės sistemoje įdiegtos neseniai ir tik pradėjo funkcionuoti. Tokio pobūdžio informaciją planuojama pateikti vėliau, kai minėtos priemonės veiks ilgesnį laiką ir išaiškės pirmieji jų trūkumai.

2.3.1 priemonė „Įvertinti, ar teisės aktuose įtvirtintas Lietuvos Respublikos tarptautinius ir Europos Sąjungos įsipareigojimus atitinkantis korupcijos viešajame ir privačiame sektoriuose kriminalizavimas“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Lietuvos teisės institutas.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2017 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Lietuvos teisės institutui pateikėme išvadą dėl problemų, susijusių su korupcijos viešajame ir privačiame sektoriuje kriminalizavimu. Gavome šios įstaigos parengtą mokslinę išvadą³.

5.1.3 priemonė „Parengti teisės aktų pakeitimus, įpareigojančius farmacijos kompanijas viešai deklaruoti reklamai skirtas išlaidas ir šių lėšų gavėjus, o Valstybinę vaistų kontrolės tarnybą prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos – savo interneto svetainėje skelbti informaciją apie farmacijos kompanijų išlaidas reklamai ir šių lėšų gavėjus“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2015 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: pateikti pasiūlymai Sveikatos apsaugos ministerijos koncepcijos projektui, kuriame aptariama, kaip bus viešinama informacija apie farmacijos kompanijų perleistas vertes, įskaitant ir išlaidas reklaminiams renginiams finansuoti bei jos pateikimo ir atskleidimo asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistams.

¹Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/1e428fb1e9b11e59b76f36d7fa634f8?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=55b03b94-4068-46c6-be42-e6fc278c1646>

² Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/documents/nkkp_2015-2025/FINMIN_2.2.4.pdf

³ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/documents/tyrimai/Moksline%CC%87_is%CC%8Cvada_de%CC%871_korupcijos_kriminalizavimo_atitikties_isipareigojimams_05_09.docx

TARPINIAI VEIKSMAI VYKDOMI (60 proc.; 9)

1.1.8 priemonė „Didinti korupcijos prevencijos ir korupcijos tyrimo specialistų žinias ir gebėjimus“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Vidaus reikalų ministerijai pateikėme projekto „Viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas antikorupcinės aplinkos kūrimo ir korupcijos prevencijos priemonių vykdymo srityse“ projektinį pasiūlymą. Teigiamai jį įvertinus, projektą įtraukė į iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą, patvirtintą Vidaus reikalų ministro 2016 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 1V-388 (su vėlesniais pakeitimais). Parengėme šio projekto paraišką, kurią Europos socialinio fondo agentūra (ESFA) įvertino, o Vidaus reikalų ministro 2016 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1V-931 šiam projektui buvo patvirtintas finansavimas. Pradėjome rengti viešųjų pirkimų dokumentus dėl mokymo programų valstybės ir savivaldybių įstaigų vadovams, jų įgaliotiems asmenims, kuriems pavesta užtikrinti antikorupcinės politikos įgyvendinimą, ir valstybės, savivaldybių įstaigų darbuotojams, vykdančioms korupcijos prevencijos priemones, kūrimo ir mokymų organizavimo bei vykdymo paslaugų pirkimo.

2.1.1 priemonė „Tobulinti asmenų dalyvaujančių atskleidžiant korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, apsaugos mechanizmą“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Teisingumo ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2016 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: parengėme Korupcijos prevencijos įstatymo 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektą, Darbo kodekso 129 ir 236 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą su lydimaiais dokumentais, Baudžiamojo kodekso papildymo 39² ir 40¹ straipsniais įstatymo projektą ir Baudžiamojo proceso kodekso 212 ir 217 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuos pateikėme Teisingumo ministerijai ir Generalinei prokuratūrai. Baudžiamojo kodekso papildymo 39² ir 40¹ straipsniais įstatymo projektas ir Baudžiamojo proceso kodekso 212 ir 217 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas analizuojami generalinio prokuroro sudarytoje darbo grupėje, o dėl Korupcijos prevencijos įstatymo 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto ir Darbo kodekso 129 ir 236 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto su lydimaiais dokumentais tolimesnių veiksmų informuos Teisingumo ministerija.

2.1.2 priemonė „Parengti antikorupcinės aplinkos viešajame ir privačiame sektoriuose kūrimo ir įgyvendinimo vadovą“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: parengėme Antikorupcijos vadovą verslui⁴ bei Antikorupcijos vadovą viešajam sektoriui⁵. Pradėjome rengti viešųjų pirkimų dokumentus, reikalingus mokymo programų kūrimo ir mokymų organizavimo bei vykdymo paslaugoms pirkti.

2.2.1 priemonė „Organizuoti ikiteisminio tyrimo pareigūnų ir prokurorų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atskleidimo, tyrimo ir valstybinio kaltinimo palaikymo šios kategorijos bylose mokymus“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Generalinė prokuratūra.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Nors Generalinė prokuratūra mokymų neorganizavo (planuoja priemonę įgyvendinti Europos Sąjungos struktūrines paramos lėšomis), Tarnyba prisidėjo prie priemonės įgyvendinimo užtikrinimo kartu su partneriais sistemingai organizuojant mokymus Specialiųjų tyrimų tarnybos ikiteisminio tyrimo pareigūnams.

2.2.3 priemonė „Atlyginti pranešėjams už vertingą informaciją apie nusikalstamas veikas“.

Pagrindiniai priemonės vykdytojai: Specialiųjų tyrimų tarnyba, Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Generalinė prokuratūra.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: per 2016 metus 12 asmenų, suteikusiems vertingos informacijos, išmokėjome 9 350 Eur.

6.1.1 priemonė „Peržiūrėti ir atnaujinti antikorupcinio švietimo programas, skatinti korupcijos prevencijos iniciatyvas ir jų viešinimą“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Švietimo ir mokslo ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2018 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Švietimo ir mokslo ministerijai pateikėme pasiūlymus dėl antikorupcinių švietimo programų; susitarėme su Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija (LRT) dėl galimybės transliuoti kuriamus antikorupcinius 30 sek. vaizdo klipus. Visose 60 savivaldybių buvo skelbiamos reklamjuostės su nuoroda, kur kreiptis susidūrus su korupcija. Daugiau nei 70 proc. įvairių ministerijoms pavaldžių įstaigų interneto svetainėse taip pat buvo įkeltos reklamjuostės su nuoroda, kur kreiptis susidūrus su korupcija, tačiau tokias reklamjuostes įsikėlusios buvo tik 4 ministerijos (Energetikos, Krašto apsaugos, Teisingumo ir Užsienio reikalų). 2016 metais surengėme 3 informacinės bei šviečiamosios kampanijas, skirtas korupcijos atsiradimo ir plitimo rizikai mažinti. Taip pat parengėme projekto „Tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ atlikimas,

⁴ Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2016/Antikorupcijos_vadovas_verslui_2016_12_06_viesinimui.pdf

⁵ Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/lt/naujienos/?cat=1&nid=2464>

antikorupcinės socialinės reklamos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ (pagal NKKP TVP 6.1.1 ir 6.1.4 priemones) paraišką, kuri pateikta Europos socialinio fondo agentūrai (ESFA). Inicijavome antikorupcinės socialinės reklamos strategijos ir jos įgyvendinimo viešąjį pirkimą ir su laimėjusia tiekėju pasirašėme sutartį.

Prisidedami prie priemonės vykdymo pristatėme Lietuvos-Norvegijos projektą⁶, kuriuo siekta perteikti Norvegijos karalystės institucijų žinias ir gerą patirtį administracinio – finansinio valdymo bei korupcijos mažinimo ir prevencijos srityje Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijoms. Taip pat apie korupcijos prevencijos iniciatyvas viešiname 4 radijo ir 6 televizijos laidose.

6.1.2 priemonė „Diegti atnaujintas antikorupcinio formaliojo švietimo mokyklose ir neformaliojo švietimo programas į mokomuosius dalykus“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Švietimo ir mokslo ministerija.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: išsiuntėme aukštosioms mokykloms rekomendacijas dėl antikorupcinio švietimo vykdymo, o Švietimo ir mokslo ministerijai pateikėme pasiūlymus dėl aukštųjų mokyklų studentams skirtų projektų antikorupcijos tema įgyvendinimo ir jų rezultatų skelbimo.

6.1.3 priemonė „Vykdyti antikorupcinį švietimą tikslinėse visuomenės grupėse, rizikingose viešojo ir privataus sektorių srityse, stiprinti valstybės tarnautojų žinias profesinės etikos ir korupcijos prevencijos srityse“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Valstybės tarnybos departamentas.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: parengėme antikorupcinio švietimo pranešimus (pagal Lietuvos-Norvegijos projektą) korupcijos požiūriu rizikingų viešojo ir privataus sektorių atstovams temomis: „Etikos valdymas Norvegijos savivaldybėse. Antikorupciniai ir etikos mokymai Lietuvoje“; „Vietos savivaldos tvarus vystymasis. Verslumo principų taikymas“; „Korupcijos rizikos veiksniai šilumos ūkio valdyme“; „Korupcijos rizikos vertinimas investiciniuose projektuose Lietuvoje“; „Antikorupcinės priemonės ir jų taikymas Lietuvos savivaldybėse“. Pagal parengtą medžiagą skaitėme pranešimus savivaldybių administracijų darbuotojams, savivaldybių tarybų nariams, gydymo, švietimo įstaigų atstovams, savivaldybių įmonių vadovams ir atstovams. Lietuvos vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų asociacijos metinio susitikimo metu pristatėme planuojamus pokyčius vairuotojų rengimo programų nuostatose ir įpareigojimą vykdyti antikorupcinį švietimą būsiamiems vairuotojams. Pateikėme pasiūlymus Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai ir Lietuvos viešojo administravimo institutui (LIVADIS) dėl valstybės tarnautojų mokymo korupcijos

prevencijos srityje organizavimo. Parengėme antikorupcinio švietimo programų įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą. Dalyvavome TILS ir Baltosios bangos renginyje, kuriame trumpai pristatėme Antikorupcinės aplinkos vadovą privačiam sektoriui.

6.1.4 priemonė „Atlikti sociologinį tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2019 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: parengėme projekto „Tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ atlikimas, antikorupcinės socialinės reklamos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ (pagal NKKP TVP 6.1.1 ir 6.1.4 priemones) paraišką, kuri pateikta Europos socialinio fondo agentūrai (ESFA). Inicijavome viešąjį pirkimą sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016“ paslaugų viešąjį pirkimą, su laimėjusiu tiekėju pasirašėme sutartį, kuris atliko sociologinį tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016“. Tyrimo rezultatus⁷ pristatėme plačiajai visuomenei, tikslinėms institucijoms ir paskelbėme Tarnybos tinklapyje.

Įgyvendinant šią priemonę 2016 m. buvo panaudota 21 500 Eur (su PVM) Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

⁶Tikslus projekto pavadinimas – Lietuvos Respublikos ir Norvegijos karalystės institucijų bendradarbiavimas perteikiant žinias ir gerą patirtį administracinio – finansinio valdymo bei korupcijos mažinimo ir prevencijos srityje Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijoms Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-02-011.

⁷Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/lt/menu/tyrimai-ir-analizes/#turinys>

REZULTATAS NEPASIEKTAS⁸**(7 proc.; 1)**

1.1.7 priemonė „Sukurti ir įdiegti korupcijos rizikos valdymo sistemą
„Korupcijos prevencijos informacinę sistemą“.

Pagrindinis priemonės vykdytojas: Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Galutinis priemonės įgyvendinimo terminas: 2018 m. gruodžio 31 d.

Rezultatas: Tarpžinybinei komisijai kovai su korupcija koordinuoti pateikėme nuomonę, kad vienas iš 1.1.7 priemonės įgyvendinimo tikslų – siekti didesnio viešojo sektoriaus viešumo ir atskaitingumo visuomenei apie veiklą korupcijos prevencijos srityje – sutampa su tikslu, kurio yra siekiama Tarnybos inicijuota teisėkūros iniciatyva dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, pagal kurį valstybės ir savivaldybės įstaigos nuo 2016 m. liepos 1 d. įpareigosios skelbti apie savo veiklą vykdamas korupcijos prevencijos priemones. Dar vienas tikslas, kurio buvo siekiama šia priemone – efektyvesnis valstybės ir savivaldybių įstaigų veiklos korupcijos prevencijos srityje koordinavimas bei kontrolė, t. y. funkcijų, kurias pagal kompetenciją atlieka valstybės ir savivaldybių įstaigos, vykdydamos Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytas korupcijos prevencijos priemones, kompiuterizavimas (automatizavimas). Šis tikslas negali būti pasiektas nesukūrus papildomos administracinės naštos valstybės ir savivaldybės įstaigoms. Todėl apibendrinę bendravikdytojų pateiktus pastebėjimus dėl priemonės įgyvendinimo galimybių ir atsižvelgę į kitas vykdomas iniciatyvas, kuriomis siekiama analogiškų tikslų, Teisingumo ministerijai pateikėme pasiūlymą išbraukti šią priemonę. Šiam pasiūlymui pritaria 2016 m. rugsėjo 19 d. Tarpžinybinės komisijos kovai su korupcija koordinuoti posėdyje.⁹

⁸Nors sistema nesukurta, tačiau priemonės tikslai bus iš dalies pasiekti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu nustatytą pareigą valstybės ir savivaldybės įstaigoms nuo 2016 m. liepos 1 d. interneto svetainėse skelbti apie savo veiklą vykdamas korupcijos prevencijos priemones.

⁹ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/documents/nkkp_2015-2025/TKKK_protokolas_rugsejo_19_d.pdf

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA**

A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius
Tel. (8 706) 63 335, faks. (8 706) 63 307,
el. paštas dokumentai@stt.lt